

Projekt

z dnia 19 maja 2026 r.

Druk nr 193
Rady Miejskiej w Stanisławowie

**UCHWAŁA NR XXVI/.../2026
RADY MIEJSKIEJ W STANISŁAWOWIE**

z dnia 25 maja 2026 r.

w sprawie przyjęcia "Strategii Rozwoju Gminy Stanisławów do 2035 roku"

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6a, art. 10e ust.1 i art. 10f ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2025, poz. 1153 ze zm.) oraz art. 3 pkt 3 i art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. 2025, poz. 198 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się "Strategię Rozwoju Gminy Stanisławów do 2035 roku", stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Stanisławowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Zygmunt Ochman

Projekt zatwierdzony przez radcę prawnego
/-/Paweł Pleśniak

WNIOSKODAWCA:
Burmistrz Stanisławowa

ZAŁĄCZNIK
DO UCHWAŁY NR .....
RADY MIEJSKIEJ W STANISŁAWOWIE
Z DNIA ..... 2026 R.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY STANISŁAWÓW DO 2035 ROKU

ZLECENIODAWCA:
GMINA STANISŁAWÓW
UL. RYNEK 32
05-304 STANISŁAWÓW

WYKONAWCA:
EKOD URBANISTYKA ŁUKASZ KOWALSKI
<https://www.projektowanieurbanistyczne.pl/>

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
1. WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ, PRZESTRZENNEJ I KLIMATYCZNO- ŚRODOWISKOWEJ GMINY	6
2. ROZWÓJ STRATEGICZNY GMINY DO 2035 ROKU	18
2.1 WIZJA ROZWOJU	18
2.2 CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE	20
2.3 KIERUNKI DZIAŁAŃ I DZIAŁANIA	21
3. OCZEKIWANE REZULTATY I WSKAŹNIKI ICH OSIĄGNIĘCIA	39
4. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ	43
5. USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE	46
6. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI	59
6.1 OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI OKREŚLONE W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA... ..	59
6.2 OBSZARY INTERWENCJI OKREŚLONE W STRATEGII ROZWOJU METROPOLII WARSZAWSKIEJ	63
6.3 OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI KLUCZOWE DLA GMINY	64
7. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII	65
7.1. WDRAŻANIE STRATEGII	65
7.2. MONITORING I EWALUACJA STRATEGII	74
7.3. WYTYCZNE DLA SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW WYKONAWCZYCH	75
8. RAMY FINANSOWE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	77

WSTĘP

PRZEDMIOT, CEL I ZAKRES

Przedmiotem opracowania jest „Strategia Rozwoju Gminy Stanisławów do 2035 roku” (zwana dalej: „Strategią”), ukierunkowana na kreowanie i wzmocnienie stabilnego rozwoju społecznego, ekonomicznego i przestrzennego.

Celem Strategii jest określenie założeń polityki rozwoju gminy, poprzez wskazanie, na podstawie dokonanej uprzednio szczegółowej diagnozy:

- wizji rozwoju lokalnego;
- celów strategicznych w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
- kierunków działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych;
- oczekiwanych rezultatów planowanych działań oraz wskaźników ich osiągnięcia.

Poza funkcją programowo-planistyczną, Strategia stanowić będzie narzędzie umożliwiające pozyskiwanie środków finansowych na poszczególne działania rozwojowe.

Horyzont czasowy realizacji Strategii przewidziany został do roku 2035.

Zakres terytorialny obejmuje gminę Stanisławów, w jej obszarze geograficznym i granicach administracyjnych.

PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE

Strategię opracowano **zgodnie z wymogami ustawowymi**, a zwłaszcza¹:

- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;
- ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Dokument uwzględnia ponadto **wytyczne Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej** („Strategia Rozwoju Gminy. Poradnik praktyczny”, 2021).

Proces formalnego opracowania dokumentu rozpoczęto uchwałą nr XIII/88/2025 Rady Gminy Stanisławów z dnia 28 kwietnia 2025 r. w sprawie przystąpienia do opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Stanisławów do 2035 roku oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego 2025 poz. 4684).

METODYKA PRZYGOTOWANIA I WDRAŻANIA

W opracowaniu Strategii przyjęto metodę ekspercko-partycypacyjną (społeczną). Proces przygotowania i wdrażania dokumentu można podzielić na następujące etapy:

Etap 1 – Rozpoczęcie procesu. Prace wstępne polegające na przyjęciu harmonogramu działań i wstępnych założeń, identyfikacja interesariuszy oraz pierwszy etap konsultacji społecznych (ankietyzacja).

Etap 2 – Diagnoza. Prace analityczno-diagnostyczne, obejmujące m.in.:

1. Analizę materiałów wyjściowych (szczególnie *desk* i *web research*), w tym dokumentów lokalnych, regionalnych, krajowych i europejskich, a także materiałów udostępnionych przez urzędy i instytucje.
2. Analizę danych statystycznych.

¹ Publikatory poszczególnych aktów prawnych, aktualne na dzień sporządzenia Opracowania, przytoczono w spisie materiałów źródłowych.

3. Charakterystykę gminy i ocenę stanu obecnego, w odniesieniu do sytuacji historycznej oraz otoczenia geograficznego, w wymiarach: społecznym, gospodarczym i przestrzennym, w tym środowiskowym.
4. Analizę opinii społeczności lokalnej w zakresie wyzwań i zagrożeń rozwojowych, za pośrednictwem prowadzonego procesu partycypacji społecznej.
5. Wnioski z przeprowadzonych analiz i ocen, w tym identyfikacja mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń oraz nadanie im priorytetu.

Etap 3 – Projekt. Prace mające na celu ukierunkowanie polityki rozwoju, obejmujące m.in.:

1. Zdefiniowanie wizji rozwoju gminy.
2. Ustalenie celów strategicznych na podstawie, zidentyfikowanych wcześniej, mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń.
3. Sformułowanie kierunków działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych, w formie celów operacyjnych i przypisanych im działań operacyjnych.
4. Konsultacje zaproponowanych rozwiązań, w tym społeczne.
5. Ewaluacja trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji. Selekcja i ostateczny wybór kierunków polityki rozwoju.
6. Poddanie dokumentu stosownym opiniom oraz procedurze (lub odstępstwu) dot. strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Etap 4 – Wdrażanie. Zatwierdzenie Strategii przez podjęcie uchwały Rady Gminy stanowi zwieńczenie prac projektowych i jednocześnie początek etapu wdrażania zaplanowanych działań i obranych kierunków. Zawiera wszelkie działania pozwalające zrealizować Strategię, w tym jej promocję.

Etap 5 – Monitoring. Obejmuje w głównej mierze stały monitoring postępów i zmieniających się uwarunkowań. Należy podkreślić, iż Strategia Rozwoju Gminy nie jest dokumentem w pełni zamkniętym (skończonym) – stanowi ramy rozwoju na najbliższe lata, które w miarę potrzeby należy uzupełniać o nowe pomysły i sposoby wdrażania jej ustaleń.

Ryc. 1 Schemat przygotowania i wdrażania Strategii Rozwoju Gminy

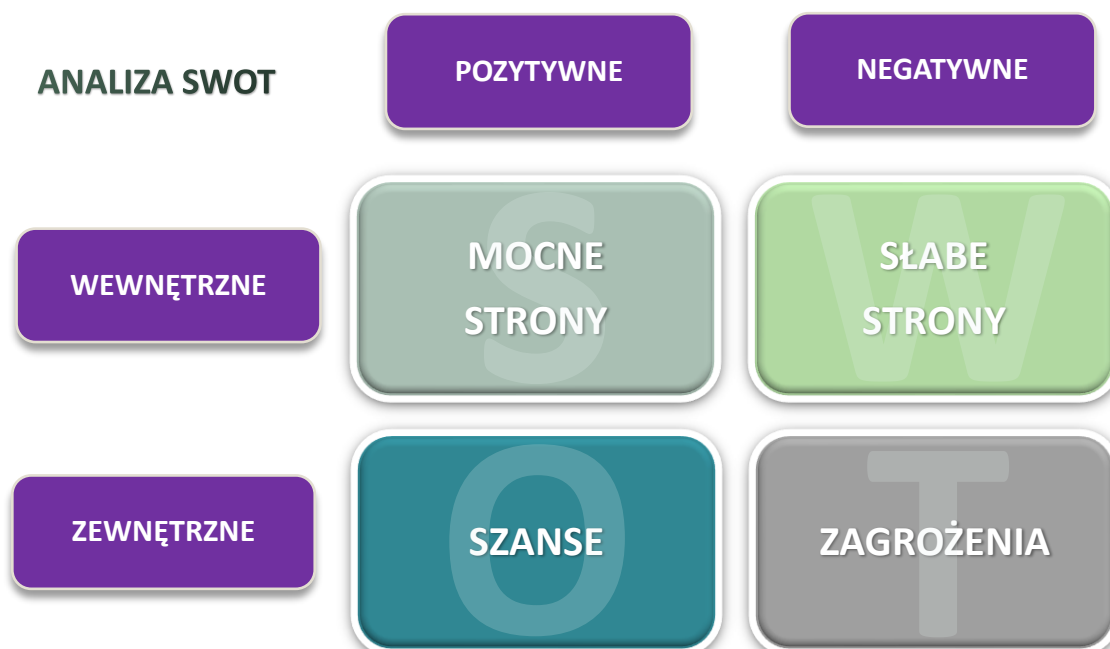
Materiał źródłowy: Opracowanie własne.

1. WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ, PRZESTRZENNEJ I KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWEJ GMINY

Formułowanie założeń strategii rozwoju to proces złożony i wieloetapowy. Najogólniej ujmując proces ten można podzielić na część diagnostyczną, dotyczącą stanu obecnego oraz część prognostyczną, dotyczącą przyszłości. Aby lepiej zrozumieć uwarunkowania rozwojowe, w ramach podsumowania zaleca się sporządzenie strategicznej analizy SWOT.

Ponadto stosownie do zapisów art. 10e ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, strategia rozwoju zawiera wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej, przygotowanej na potrzeby tej strategii. W celu spełnienia w/w wymogu zdecydowano się na sformułowanie wniosków w formule analizy SWOT, stanowiących podsumowanie opracowanej w IV kwartale 2025 roku „Diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej gminy Stanisławów”.

Przedstawione wnioski uwzględniają uwarunkowania środowiskowe i wynikające z nich możliwości i bariery rozwojowe. Poruszona jest kwestia szeroko pojętego zagospodarowania przestrzeni oraz związanego z nim stanu i potencjału do rozwoju zabudowy, infrastruktury drogowej i technicznej. Ponadto skupiono się na czynnikach wpływających na jakość życia mieszkańców i potencjale inwestycyjnym (gospodarczym). Analizę przeprowadzono w układzie czterech grup czynników wyodrębnionych na podstawie diagnozy zjawisk podzielonych na wewnętrzne (w jej obrębie) i zewnętrzne (poza jednostką terytorialną) oraz na sprzyjające (pozytywne) i niesprzyjające (negatywne). Nazwa SWOT pochodzi od pierwszych liter rozpatrywanych grup czynników (ang.): *strengths* – silne strony, *weaknesses* – słabości, *opportunities* – szanse, *threats* – zagrożenia.

Ryc. 2 Istota analizy SWOT

Materiał źródłowy: Opracowanie własne.

Przedstawione w tab. 1 wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej stanowią punkt wyjścia do identyfikacji wyzwań rozwojowych i wyboru scenariusza rozwoju, a w konsekwencji określenia polityki rozwoju gminy. Dodatkowo, w Strategii uwzględniono ustalenia dokumentów planistycznych i strategicznych poszczególnych szczebli terytorialnych (omówione szczegółowo w rozdz. 1 „Diagnozy”).

Tab. 1 Analiza mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń (analiza SWOT)

POŁOŻENIE, DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA I MOBILNOŚĆ	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> Położenie gminy w obrębie metropolii warszawskiej. Obecność układów komunikacyjnych poziomu krajowego (droga krajowa nr 50) i regionalnego (droga wojewódzka nr 637). Relatywnie niewielkie oddalenie od dużych ośrodków miejskich (podróż transportem indywidualnym nie przekracza 1 godziny). Stosunkowo korzystne połączenie komunikacyjne do największego w Polsce portu lotniczego (Lotnisko Chopina „Okęcie” w Warszawie). Wysoki poziom zewnętrznej dostępności transportowej, oparty na komunikacji drogowej. Stosunkowo korzystna dostępność komunikacji zbiorowej (funkcjonujące linie autobusowe, w tym bezpośredni i regularny dojazd do Warszawy) z dalszym potencjałem do rozwoju. 	<ul style="list-style-type: none"> W dalszym ciągu niezadowalający stan techniczny niektórych odcinków dróg lokalnych i ponadlokalnych. Brak infrastruktury kolejowej obsługującej ruch pasażerski. Brak rozwiniętej infrastruktury rowerowej. W dalszym ciągu ograniczony dostęp do sieci światłowodowej większości miejscowości.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> Budowa zachodniej oraz południowej obwodnicy Stanisławowa. Modernizacja istniejących ciągów komunikacyjnych. Rozwój infrastruktury kolejowej. Rozbudowa infrastruktury rowerowej. Poprawa ogólnej dostępności transportowej gminy (rozwój docelowego układu sieci dróg ekspresowych i autostrad w kraju). Poprawa zasięgu i jakości działania mobilnych sieci komórkowych. Inwestycje w nowoczesne technologie, zapewniające dostępność i właściwą jakość połączeń internetowych. Rozwój transportu międzygminnego, powiatowego oraz wspólne działania w ramach metropolii warszawskiej. Współpraca w ramach metropolii warszawskiej. Rozwój nowoczesnych technologii cyfrowych i e-usług. 	<ul style="list-style-type: none"> Wykluczenie cyfrowe, w tym ograniczony dostęp do szybkiego Internetu. Brak środków zewnętrznych na dofinansowanie dróg publicznych. Zaprzestanie inwestycji w zakresie przebudowy i modernizacji dróg powiatowych i lokalnych.

LUDNOŚĆ I PROCESY DEMOGRAFICZNE

MOCNE STRONY

- Stosunkowo korzystna struktura demograficzna. Nieco wyższy udział ludności w wieku przedprodukcyjnym na tle powiatu, województwa i kraju.
- Niska gęstość zaludnienia, sprzyjająca pobytowi ludzi.
- W większości dodatnie saldo migracji na przestrzeni ostatnich kilku lat.
- Nieznaczny wzrost liczby mieszkańców na przestrzeni ostatnich kilku lat.
- Relatywnie korzystne prognozy demograficzne na tle kraju.

SŁABE STRONY

- Starzejące się społeczeństwo.
- Przeważnie ujemny przyrost naturalny na przestrzeni ostatnich lat.

SZANSE

- Poprawa warunków życia i zamieszkania w gminie.
- Utrzymanie obecnych tendencji demograficznych, w kierunku dalszego wzrostu liczby ludności (w szczególności wzrost dzietności oraz imigracja, zwłaszcza powrotna).
- Poprawa poziomu i dostępności usług publicznych.

ZAGROŻENIA

- Nagły i nadmierny napływ ludności obcej kulturowo.
- Odwrócenie obecnego trendu w kierunku odpływu ludności, połączony ze spadkiem wskaźnika przyrostu naturalnego.

ROLNICTWO, GOSPODARKA, RYNEK PRACY	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Malejący poziom bezrobocia, przy jednoczesnym wzroście aktywności gospodarczej. • Porównywalna w porównaniu do średniej dla powiatu, województwa i kraju mediana wieku osób pracujących. • Wysoki poziom wzrostu podmiotów gospodarczych na przestrzeni ostatnich lat w stosunku do gmin ościennych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosunkowo duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych, w tym duży udział gospodarstw o powierzchni 1-5 ha. • W większości mało korzystne warunki do rozwoju gospodarki roślinnej (wysoki udział gleb o niskich lub bardzo niskich wartościach agroekologicznych). • Brak dużych przedsiębiorstw na terenie gminy. • Najniższy w stosunku do gmin ościennych wskaźnik podmiotów gospodarczych na 10 tys. osób w wieku produkcyjnym. • Brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych w zasobie samorządu.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Pojawienie się znaczącego zakładu pracy. • Rozwój nowoczesnego rolnictwa, w tym gospodarstw rolnych i przemysłu przetwórczego. • Rozwój nowoczesnych technologii, w tym produkcji energii. • Rosnące zainteresowanie zewnętrznymi produktami lokalnymi i ekologicznymi. • Udogodnienia dla przedsiębiorców, w tym: ulgi podatkowe, przygotowanie terenów inwestycyjnych. • Rozwój agroturystyki i lokalnych produktów regionalnych. • Wspieranie rozwoju tradycyjnych rzemiosł. 	<ul style="list-style-type: none"> • Konkurencyjny rynek pracy lub korzystniejsza oferta inwestycyjna dla przedsiębiorców w najbliższych ośrodkach miejskich (m.in. Mińsk Mazowiecki, Dobrze, Warszawa). • Niedoinwestowanie gospodarstw rolnych. • Ewentualna stagnacja gospodarcza kraju lub kryzys gospodarczy. • Pasywna postawa osób długotrwale bezrobotnych. • Niekorzystne zmiany w środowisku zatrudnienia – wzrastające koszty pracy.

ŚRODOWISKO, KLIMAT I INFRASTRUKTURA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • W większości sprzyjające zabudowie ukształtowanie terenu (brak istotnych ograniczeń dla wdrażania procesów rozwojowych). • Na przeważającym obszarze brak znaczących utrudnień geologiczno-inżynierskich (za wyjątkiem dolin rzecznych i lokalnych zagłębień terenowych). • Stosunkowo niewielkie przekształcenia środowiska, w tym niski stopień zasklepienia gruntów. • Wartościowe walory przyrodnicze w części gminy (obecność kompleksów leśnych, dolina rzeki Rządza, bogactwo flory i fauny). • Obecność obszarowych form ochrony przyrody (Obszar Natura 2000 – ostoja siedliskowa). • Ustanowiona ochrona pomnikowa dla wartościowego okazu drzewa. • Obecność sieci gazowej w niektórych miejscowościach (gazu przewodowego). • Bardzo wysoki poziom zwodociągowania gminy. • Dostatecznie rozwinięty system przesyłu energii elektrycznej. • Wzrastający stopień rozwoju sektora odnawialnych źródeł energii. • Dostosowany do wymogów i standardów wspólnotowych oraz krajowych system gospodarki odpadami. • Relatywnie wysoki udział odpadów zebranych selektywnie w stosunku do odpadów ogółem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Przewaga gleb o mało korzystnych warunkach dla produkcji rolniczej. • Relatywnie niewielki potencjał zasobów wodnych. Na terenie gminy nie występują jeziora oraz większe naturalne zbiorniki wodne. • Zły stan ogólny jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP). • Brak potencjału surowcowego (nie występują udokumentowane złoża kopalin). • Brak sieci ciepłowniczej i możliwości jej realizacji. • W dalszym ciągu niedostatecznie rozwinięta sieć kanalizacyjna oraz niewystarczające wyposażenie mieszkańców w indywidualne systemy oczyszczania ścieków (przydomowe oczyszczalnie ścieków). • Obecność wyrobów zawierających azbest.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa i modernizacja systemu wodociągowego. • Rozbudowa i modernizacja systemu kanalizacyjnego. • Modernizację istniejących, napowietrznych linii elektroenergetycznych, w tym ich przebudowy na linie kablowe (w terenach zurbanizowanych). • Rozwój energetyki odnawialnej (zwłaszcza rozproszonej). • Realizacja sieciowej infrastruktury zaopatrzenia w ciepło lub gaz. • Realizacja zadań w zakresie zapobiegania powstawania odpadów. • Współpraca w ramach metropolii warszawskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Degradacja walorów i zasobów środowiska przyrodniczego, poprzez ich nieracjonalne wykorzystanie lub brak właściwej ochrony prawnej. • Zaprzestanie inwestycji w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną. • Obciążenie systemu elektroenergetycznego lub zakłócenia w dostawach energii elektrycznej. • Nadmierny lub niekontrolowany rozwój systemów OZE (dużych instalacji) i związane z nim problemy z magazynowaniem energii i negatywnym oddziaływaniem na lokalny krajobraz. • Nadmierne „poleganie” na źródłach energii, których dostępność uzależniona jest od dostaw paliw z zewnątrz (głównie dotyczy paliw gazowych). • Częste zmiany przepisów prawa w zakresie gospodarowania odpadami.

KULTURA I DZIEDZICTWO KULTUROWE

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Obecność zabytkowego rynku w Stanisławowie o wysokich walorach historycznych i społecznych. • Obecność instytucji kultury na terenie gminy. • Stosunkowo licznie organizowane wydarzenia i imprezy kulturalne dla różnych grup wiekowych, realizowane w ramach promowania i upowszechniania historii oraz integracji lokalnej społeczności. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosunkowo niewielka liczba obiektów wpisanych do rejestru lub ewidencji zabytków. • Zły stan techniczny niektórych obiektów ujętych w ewidencji zabytków, powodujący stopniowe niszczenie obiektów tradycyjnej zabudowy.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Objęcie dodatkowych obiektów i obszarów formą ochrony zabytków. • Promowanie i propagowanie działalności kulturowej, w tym poszerzanie działalności instytucji kultury. • Rozbudowa, modernizacja i wyposażenie instytucji kultury. • Poszerzenie oferty kulturalnej przez instytucje kultury. • Promowanie twórców i artystów regionalnych. • Praca metodą organizacji społeczności lokalnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Presja urbanistyczna na tereny tradycyjnej zabudowy, w tym wprowadzanie zabudowy „obcej” kulturowo i krajobrazowo. • Rozmycie odpowiedzialności za stan zabytków i brak skutecznej egzekucji za niszczenie zabytków. • Zdarzenia losowe (pożary, klęski żywiołowe). • Spadek znaczenia kultury i utrata tożsamości regionalnej wśród dzieci i młodzieży. • Propagowanie obcych kulturowo wzorców. • Niewykorzystanie szans kulturotwórczych z powodu niewystarczającego zaplecza infrastrukturalnego instytucji kultury.

SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Stosunkowo liczne obiekty sportowo-rekreacyjne (boiska sportowe przy szkołach, hale sportowe, siłownie zewnętrzne, place zabaw). • Funkcjonujący klub sportowy na terenie gminy. • Sprzyjające walory przyrodnicze, wykazujące potencjał do rozwoju funkcji sportowo - rekreacyjnej. • Stosunkowo wysokie walory antropogeniczne, zwłaszcza kulturowe (obecność obiektów i obszarów zabytkowych, w tym historycznego rynku). 	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczająca zasobność w obiekty bazy turystycznej. • Niedostatecznie rozbudowane oferty turystyczne, zwłaszcza poza okresem wakacyjnym.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój i wsparcie klubów sportowych i inicjatyw związanych ze sportem, rekreacją lub turystyką. • Wzrost znaczenia turystyki, jako istotnego sektora gospodarki w gminie (rozwój turystyki biznesowej, kulturowej, przyrodniczej i kwalifikowanej, wypoczynkowej). • Modernizacja obiektów sportowych, tworzenie nowych przestrzeni do wykorzystania w celach sportowo-rekreacyjnych. • Promowanie, zachęcanie mieszkańców (bez względu na wiek) do zdrowego, aktywnego trybu życia (np. poprzez realizacje programów, inicjatyw, wskazywanie wzorców). • Współpraca z gminami ościennymi poprzez tworzenie wspólnej oferty turystycznej, udostępnianie bazy noclegowej, zatrzymanie turysty „weekendowego” na dłuższy okres oraz wydłużenie sezonu turystycznego. • Organizacja cyklicznych wydarzeń, które przyciągają turystów. • Wspieranie oddolnych inicjatyw w zakresie sportu, rekreacji i turystyki zgodnie z kontynuacją zasady pomocniczości. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie zainteresowania sportem wśród dzieci i młodzieży. • Brak aktywności fizycznej przez ludność w wieku „średnim” i seniorów. • Zaprzestanie inwestycji w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną i turystyczną. • Potencjalna degradacja środowiska w przypadku nadmiernej koncentracji ruchu turystycznego (miejscowo). • Pogłębiający się niski poziom aktywności fizycznej dzieci i młodzieży.

PLANOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> Dobrze zachowany układ rynku w centrum Stanisławowa. Stosunkowo zwarta struktura przestrzenna zabudowy znacznej części miejscowości, w tym miejscowości gminnej Stanisławów. Planowane, liczne inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. 	<ul style="list-style-type: none"> Obecność obiektów i obszarów wymagających poprawy estetyki zainwestowania. Relatywnie niski stopień pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (5,4%) – oparcie większości inwestycji budowlanych, publicznych i prywatnych, na doraźnych decyzjach administracyjnych wz/icp. Stosunkowo wysoka liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy na przestrzeni ostatnich kilku lat.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> Objęcie miejscowymi planami zagospodarowania obszarów rozwojowych. Optymalna koncentracja zabudowy, w tym przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy. Współpraca w ramach metropolii warszawskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> Wprowadzanie obiektów dysharmonijnych z otoczeniem. Rozpraszanie zabudowy (niekontrolowana presja inwestycyjna). Nadmiarowy, niekontrolowany rozwój obiektów uciążliwych dla otoczenia w bezpośrednim sąsiedztwie zwartej zabudowy mieszkaniowej (np. zakłady produkcyjne, duże gospodarstwa hodowlane).

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I ZAGROŻENIA KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWE

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> Funkcjonujące na terenie gminy podmioty i instytucje zaangażowane w zadania w zakresie bezpieczeństwa publicznego (zwłaszcza straż pożarna i policja). Niższy w stosunku do średniej dla województwa i kraju wskaźnik popełnianych przestępstw. Relatywnie niski poziom zagrożenia poważną awarią przemysłową, ze względu na brak dużych zakładów. Brak terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi, w tym brak zidentyfikowanych osuwisk. Relatywnie czyste powietrze w skali roku, w tym brak dużych, punktowych emitorów zanieczyszczeń. Obecność sieci melioracyjnej, jako obiekty służące przeciwdziałaniu skutkom potencjalnej powodzi. 	<ul style="list-style-type: none"> Występujące okresowo zjawisko niskiej emisji w obszarach zwartej zabudowy i związane z tym okresowe pogarszanie stanu sanitarnego powietrza (w sezonie grzewczym). Występowanie obszarów zagrożonych powodzią w dolinie rzeki Rządza i Czarna oraz możliwość wystąpienia podtopień od wód gruntowych. Położenie części gminy w obszarze o wysokim ryzyku wystąpienia suszy i pożarów. Postępujące, globalne zmiany klimatyczne, odczuwalne zwłaszcza w związku z występującymi coraz częściej ekstremalnymi stanami pogody lub anomaliami. Wystąpienie na odcinku drogi krajowej nr 50 oraz drogi wojewódzkiej nr 637 zagrożeń związanych z zwiększonym hałasem, zanieczyszczeniem powietrza oraz możliwością wystąpienia awarii (transport substancji niebezpiecznych).

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> Wdrożenie systemu ochrony ludności i obrony cywilnej. Wdrożenie rozwiązań zabezpieczających samorząd przed atakiem cybernetycznym. Nowe inicjatywy w zakresie zwiększenia bezpieczeństwa społeczności lokalnej (kursy i szkolenia w zakresie ochrony zdrowia, obronności, itp.). Wzrost świadomości społecznej nt. zagrożeń przyrodniczych, szkodliwości niektórych form działalności człowieka oraz możliwości przeciwdziałania zagrożeniom. Wylimitowanie lub istotne ograniczenie źródeł niskiej emisji (główny przyczyny okresowego zanieczyszczenia powietrza w gminie). Wylimitowanie spalania śmieci. Adaptacja do postępujących zmian klimatu (m.in. inwestycje w „błękitno-zieloną” infrastrukturę). Rozwój monitoringu wizyjnego w miejscach publicznych. 	<ul style="list-style-type: none"> Brak regularnych inicjatyw na rzecz poprawy bezpieczeństwa społeczeństwa – kursy i szkolenia w zakresie ochrony zdrowia lub obronności. Konflikty, w tym społeczne wywołane sytuacją zewnętrzną. Wzrost poziomu przestępczości. Bierność społeczna w zakresie zgłębiania wiedzy i praktyki dotyczącej umiejętności radzenia sobie w kryzysowych sytuacjach. Emisja zanieczyszczeń atmosferycznych z terenów sąsiednich. Postępujące zmiany klimatyczne. Wystąpienie klęski żywiołowej (huraganowych wiatrów, powodzi, nawałnic i gradobici, suszy i pożarów itd.). Wystąpienie istotnej awarii np. w transporcie substancji niebezpiecznych.

POLITYKA SPOŁECZNA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Obecność placówek podstawowej opieki zdrowotnej. • Realizacja szeregu działań na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomani oraz wspierania rodziny. • Spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej w ostatnich latach. • Funkcjonujące instytucje pomocy społecznej. • Sukcesywny wzrost liczby budynków mieszkalnych na terenie gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> • W dalszym ciągu ograniczony dostęp do placówek specjalistycznej opieki zdrowotnej. • Niski udział wydatków z budżetu gminy na ochronę zdrowia. • Niższy wskaźnik liczby przychodni na 10 tys. mieszkańców w stosunku do średniej dla powiatu i województwa. • Występowanie problemów społecznych wśród mieszkańców (ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, alkoholizm, niepełna rodzina lub wielodzietność). • Stosunkowo niskie zasoby komunalne na tle gmin ościennych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie warunków do poprawy oferty medycznej, zwłaszcza w zakresie specjalistycznej opieki zdrowotnej. • Właściwie funkcjonująca (skuteczna) i odpowiednio finansowana pomoc społeczna. • Wzrost standardów zamieszkania, w tym w zakresie mieszkalnictwa socjalnego. • Stworzenie warunków opieki nad osobami starszymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niedostateczne środki finansowe na ochronę zdrowia lub ograniczony dostęp do kadr ochrony zdrowia, zarówno podstawowej opieki medycznej, jak i specjalistycznej. • Skokowy wzrost zapotrzebowania na pomoc społeczną, związany z pojawieniem się zagrożeń dla zdrowia i życia ludności (m.in. choroby zakaźne, katastrofy naturalne, konflikty). • Pogłębianie się problemów społecznych, w tym zubożenie społeczeństwa. • Starzenie się społeczeństwa – wzrost udziału ludności w wieku poprodukcyjnym. • Stagnacja na rynku mieszkaniowym lub degradacja warunków zamieszkania.

EDUKACJA I KAPITAŁ SPOŁECZNY	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Zadawalający poziom dostępności usług oświatowych na poziomie wczesnoszkolnym, w tym obecność żłobka. • Wzrost liczby dzieci uczęszczających do placówek wychowania przedszkolnego. • Najbardziej korzystny wskaźnik liczby dzieci w wieku 3-5 lat przypadających na 1 placówkę wychowania przedszkolnego na tle gmin ościennych. • Sukcesywny wzrost liczby uczniów w szkołach podstawowych. • Stosunkowo aktywnie działające organizacje i stowarzyszenia lokalne. • Przeważnie wyższa frekwencja wyborcza w stosunku do średniej ogólnokrajowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niedostateczne wyposażenie szkół i bibliotek, szczególnie w nowoczesny sprzęt edukacyjny. • Stopniowe zanikanie więzi społecznych wśród niektórych grup społecznych (m.in. wśród dzieci i młodzieży) związane za zmianą trybu życia.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój placówek opieki dla najmłodszych (opieki dla dzieci do lat 3 i przedszkolnej). • Dofinansowanie szkolnictwa celem podniesienia poziomu kadry nauczycielskiej. • Sukcesywny wzrost aktywności obywatelskiej, zarówno w odniesieniu do spraw lokalnych, jak i wyborów powszechnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spadek poziomu kształcenia lub brak wykwalifikowanej kadry nauczycielskiej. • Spadek zainteresowania społeczeństwa sprawami lokalnymi oraz bierność wyborcza.

FINANSE SAMORZADOWE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> Sukcesywny wzrost dochodów ogółem, w tym dochodów własnych. Wysoki poziom uzyskiwanych dofinansowań zewnętrznych (subwencji i dotacji unijnych). Regularny wzrost wydatków ogółem. Stosunkowo wysoki udział wydatków inwestycyjnych na przestrzeni ostatnich lat. 	<ul style="list-style-type: none"> Najniższy wzrost dochodów w przeliczeniu na 1 mieszkańca w odniesieniu do gmin ościennych. Znaczne uzależnienie działań proinwestycyjnych od możliwości finansowania zewnętrznego.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> Dalszy wzrost dochodów (w tym dochodów własnych) gminy. Wysoka skuteczność w pozyskiwaniu środków finansowych zewnętrznych. Właściwie kierunkowane wydatki inwestycyjne. 	<ul style="list-style-type: none"> Spadek dochodów. Blokada lub ograniczenie środków zewnętrznych na działania rozwojowe. Niekorzystne trendy w sektorze finansowym na poziomie ogólnokrajowym (m.in. inflacja), w tym kryzys finansowy.

2. ROZWÓJ STRATEGICZNY GMINY DO 2035 ROKU

2.1 WIZJA ROZWOJU

Wizja rozwoju przedstawia pożądany obraz stanu gminy, który będzie efektem realizacji podejmowanej Strategii. Ukazuje gminę w perspektywie strategicznej do 2035 roku, zmienioną poprzez realizację przyjętych celów i działań oraz osiągnięcie zamierzonych rezultatów. Wizja pełnić będzie funkcję scalającą i integrującą poszczególnych interesariuszy (odbiorców i uczestników) inicjatyw strategicznych. Może być też elementem wykorzystywanym w celach promocyjnych.

Rozwój Gminy Stanisławów opierać się będzie na zasadzie zrównoważonego rozwoju, łączącej wzrost gospodarczy z troską o środowisko przyrodnicze oraz wysoką jakością życia mieszkańców. Celem nadrzędnym jest stworzenie nowoczesnej, przyjaznej i bezpiecznej przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku – miejsca, które harmonijnie łączy lokalny potencjał przyrodniczy, kulturowy i gospodarczy z innowacyjnością i odpowiedzialnym zarządzaniem.

Wizja rozwoju zakłada, że Stanisławów będzie gminą inwestującą w ochronę środowiska i racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi. Dbłość o czyste powietrze, wodę i gleby oraz rozwój zielonej infrastruktury stanowiąc będą podstawę działań rozwojowych. Zrównoważone gospodarowanie przestrzenią, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i wdrażanie nowoczesnych rozwiązań proekologicznych przyczynią się do wzmocnienia odporności środowiskowej i podniesienia komfortu życia mieszkańców. Jednocześnie gmina będzie konsekwentnie promować swoje walory

przyrodnicze, kulturowe i historyczne, budując rozpoznawalną markę miejsca atrakcyjnego dla wypoczynku, spędzania wolnego czasu i rekreacji.

Ważnym filarem rozwoju pozostanie rolnictwo, łączące tradycję z innowacją. Gmina będzie wspierać producentów rolnych w unowocześnianiu technologii, podnoszeniu jakości produktów i promowaniu lokalnej żywności.

Skuteczna realizacja celów strategicznych opierać się będzie na efektywnym wykorzystaniu funduszy zewnętrznych oraz partnerskiej współpracy z innymi samorządami, organizacjami pozarządowymi i sektorem prywatnym. Gmina będzie dążyć do sprawnej realizacji projektów inwestycyjnych i społecznych, dzięki czemu poprawie ulegnie jakość infrastruktury technicznej, społecznej i komunikacyjnej. Kluczowe znaczenie będzie miało skuteczne zarządzanie środkami oraz tworzenie długofalowych partnerstw na rzecz rozwoju, w tym w ramach metropolii warszawskiej.

W odpowiedzi na współczesne wyzwania i zagrożenia, gmina Stanisławów będzie wspierać rozwój lokalnych służb bezpieczeństwa i systemów reagowania kryzysowego. Wzmacnianie odporności społecznej, obrony cywilnej oraz gotowości na sytuacje nadzwyczajne stanie się jednym z priorytetów strategicznych. Działania te obejmą zarówno wsparcie organizacyjne i techniczne jednostek ratowniczych, jak i rozwój świadomości oraz odpowiedzialności obywatelskiej mieszkańców.

Istotnym elementem rozwoju społecznego będzie również wspieranie kultury, tradycji i kreatywności mieszkańców. Gmina będzie promować lokalne inicjatywy kulturalne i artystyczne, pielęgnować dziedzictwo historyczne, a jednocześnie otwierać przestrzeń dla nowych form twórczości. Kultura stanie się narzędziem integracji społecznej, budowania wspólnoty i podtrzymywania lokalnej tożsamości.

Rozwój gospodarczy gminy opierać się będzie na wspieraniu lokalnej przedsiębiorczości i aktywności zawodowej mieszkańców. Samorząd stworzy przyjazne warunki do prowadzenia działalności gospodarczej, w tym przygotuje i uzbroi tereny inwestycyjne, uprości procedury oraz będzie promować ofertę inwestycyjną gminy. Równocześnie wspierane będą inicjatywy lokalnych przedsiębiorców oraz działania sprzyjające aktywizacji zawodowej i edukacji ekonomicznej. W efekcie powstanie dynamiczne środowisko gospodarcze sprzyjające zatrudnieniu, rozwojowi innowacji i zwiększeniu dochodów mieszkańców.

Jednym z kluczowych czynników rozwoju pozostanie poprawa dostępności transportowej i mobilności mieszkańców. Dogodne położenie komunikacyjne gminy, w tym przebieg drogi krajowej nr 50, bliskość autostrady A2 i drogi wojewódzkiej nr 637, stanowi silny potencjał rozwojowy. Planowana realizacja Obwodnicy Aglomeracji Warszawskiej, obwodnicy Stanisławowa oraz przywrócenie ruchu pasażerskiego na linii kolejowej nr 13 znacząco poprawią powiązania z regionem i Warszawą. Rozwój infrastruktury drogowej, transportu publicznego oraz dostępu cyfrowego przyczyni się do większej spójności terytorialnej i mobilności mieszkańców.

Uzupełnieniem tych działań będą inwestycje w infrastrukturę społeczną, sportową i rekreacyjną, które podniosą jakość życia i wzmocnią więzi społeczne. Gmina będzie rozwijać obiekty służące integracji mieszkańców – boiska, place zabaw, parki, świetlice, centra rekreacji i kultury – tworząc przyjazne przestrzenie sprzyjające aktywności i wypoczynkowi. Inwestycje te będą miały znaczenie nie tylko infrastrukturalne, ale i społeczne, budując poczucie wspólnoty i dumy lokalnej.

Realizacja powyższych działań pozwoli na osiągnięcie nadrzędnego celu, jakim jest trwały, harmonijny i zrównoważony rozwój Gminy Stanisławów do roku 2035. Gmina stanie się nowoczesnym, bezpiecznym i przyjaznym miejscem do życia – przestrzenią, w której tradycja łączy się z nowoczesnością, a rozwój gospodarczy współistnieje z dbałością o środowisko i dobro mieszkańców.

2.2 CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE

Mając na względzie cel nadrzędny, jakim jest osiągnięcie zakładanej wizji rozwoju, formułuje się strategiczne założenia rozwojowe w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym – cele strategiczne i cele operacyjne.

Cele strategiczne mają charakter długofalowy i wskazują generalne kierunki postępowania w realizacji założonej wizji rozwoju gminy. Cele operacyjne to narzędzie i sposoby realizacji poszczególnych celów strategicznych.

CELE STRATEGICZNE			
1. Zwiększenie konkurencyjności gospodarczej i poprawa warunków zamieszkania i wypoczynku	2. Wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego	3. Rozwój dostępności komunikacyjnej i innowacji cyfrowej wraz z promocją gminy	4. Ochrona środowiska, walorów przyrodniczych i potencjału kulturowego
CELE OPERACYJNE			
1.1 Poprawa stanu i dostępności infrastruktury technicznej	2.1 Kształtowanie i promowanie wartości kulturowych	3.1 Zwiększanie dostępności transportowej i powiązań komunikacyjnych.	4.1 Świadoma i racjonalna polityka przestrzenna
1.2 Wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego i poprawa jakości życia	2.2 Poprawa jakości kształcenia i edukacji	3.2 Rozwój nowoczesnych technologii i innowacji cyfrowych	4.2 Zachowanie materialnych zasobów kultury i dziedzictwa
1.3 Poprawa atrakcyjności turystycznej i rekreacyjno-wypoczynkowej	2.3 Ograniczenie problemów społecznych	3.3. Współpraca i promocja	4.3 Ochrona i zachowanie walorów i zasobów środowiska
1.4 Rozwój przedsiębiorczości i otoczenia biznesu	2.4 Rozwój kapitału społecznego i wzrost integracji społecznej		4.4 Poprawa stanu i jakości środowiska oraz zapobieganie zagrożeniom naturalnym i adaptacja do zmian klimatu, w tym w ramach współpracy metropolitalnej
1.5 Rozwój gospodarstw rolnych i sektora rolno-spożywczego	2.5 Rozwój opieki zdrowotnej i ochrony zdrowia		

2.3 KIERUNKI DZIAŁAŃ I DZIAŁANIA

Zdefiniowane cele strategiczne i operacyjne realizowane będą za pośrednictwem kierunków działań oraz tam gdzie jest to możliwe, konkretnych działań. Kierunki działań i poszczególne działania stanowią podstawę wdrażania Strategii. Kierunki działań i działania sformułowano zgodnie z koncepcją dotyczącą efektywnego zarządzania: *SMART* (ang. *Specific, Measurable, Achievable, Realistic, Time-bound*). Polega ona na sformułowaniu celów **S**precyzowanych, **M**ierzalnych, **O**siągalnych, **R**ealistycznych i **O**graniczonych czasowo.

CEL STRATEGICZNY 1	
ZWIĘKSZENIE KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARCZEJ I POPRAWA WARUNKÓW ZAMIESZKANIA I WYPOCZYNKU	
CEL OPERACYJNY 1.1.	
POPRAWA STANU I DOSTĘPNOŚCI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	
	
KIERUNKI DZIAŁAŃ I DZIAŁANIA	
1.1.1.	Rozwój infrastruktury kanalizacyjnej, w tym: <ul style="list-style-type: none"> A. Budowa oczyszczalni ścieków na terenie gminy. B. Rozbudowa, przebudowa lub modernizacja istniejącej oczyszczalni ścieków. C. Rozbudowa, przebudowa lub modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej. D. Wspieranie budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków. E. Wspieranie budowy lub remont bezodpływowych zbiorników na ścieki.
1.1.2.	Rozwój infrastruktury wodociągowej, w tym: <ul style="list-style-type: none"> A. Budowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Czarna oraz Pustelnik. B. Zapewnienie odpowiedniej przepustowości i sprawności Stacji Uzdatniania Wody w Sokółu poprzez rozbudowę, przebudowę lub modernizację. C. Rozbudowa, przebudowa lub modernizacja istniejącej sieci wodociągowej.
1.1.3.	Rozwój infrastruktury odprowadzania i magazynowania wody opadowej, w szczególności z uwzględnieniem rozwiązań niebiesko-zielonej infrastruktury.
1.1.4.	Rozwój infrastruktury zaopatrzenia w gaz, w tym: <ul style="list-style-type: none"> A. Budowa gazociągu wysokiego ciśnienia DN700 relacji Stanisławów – Wola Karczewska. B. Budowa, rozbudowa lub modernizacja sieci gazowej. C. Wspieranie podłączeń odbiorców do sieci gazowej.
1.1.5.	Rozwój infrastruktury elektroenergetycznej, w tym: <ul style="list-style-type: none"> A. Budowa, rozbudowa lub modernizacja infrastruktury elektroenergetycznej. B. Przebudowa linii elektroenergetycznych napowietrznych na kablowe.
1.1.6.	Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym: <ul style="list-style-type: none"> A. Realizacja wolnostojących urządzeń i instalacji wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych. B. Zwiększenie wykorzystania indywidualnych urządzeń i instalacji OZE.

CEL OPERACYJNY 1.1.	
POPRAWA STANU I DOSTĘPNOŚCI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	
	
KIERUNKI DZIAŁAŃ I DZIAŁANIA	
1.1.7.	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną.

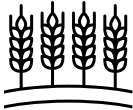
CEL OPERACYJNY 1.2.	
WZROST POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO I POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA	
	
KIERUNKI DZIAŁAŃ I DZIAŁANIA	
1.2.1.	<p>Poprawa jakości przestrzeni publicznej i ogólnodostępnej, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Modernizacja i remonty obiektów i terenów użyteczności publicznej i terenów przestrzeni publicznej, terenów zieleni. B. Tworzenie nowych terenów zieleni, w tym zieleni urządzonej i „błękitno-zielonej” infrastruktury. C. Zagospodarowanie lub udostępnienie terenów zielonych na przestrzeń użyteczności publicznej. D. Estetyzacja przestrzeni publicznej. E. Utrzymanie czystości i porządku przestrzeni publicznych i ogólnodostępnych. F. Okazjonalne i sezonowe aranżacje i wzbogacenie przestrzeni publicznych i ogólnodostępnych. G. Budowa, modernizacja i rozbudowa chodników, dróg dla pieszych i oświetlenia ulicznego. H. Usuwanie barier architektonicznych i zwiększenie dostępności przestrzeni publicznych i ogólnodostępnych, w tym obiektów użyteczności publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami i grup defaworyzowanych. I. Stosowanie jednolitego systemu identyfikacji i informacji w gminie.
1.2.2.	<p>Poprawa bezpieczeństwa publicznego, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Wdrażanie obrony cywilnej, w tym szkoleń i ćwiczeń dla mieszkańców. B. Podejmowanie działań i inicjatyw na rzecz utrzymania właściwego poziomu bezpieczeństwa. C. Budowa systemu wykrywania i alarmowania ludności. D. Budowa magazynów zasobów ochrony ludności. E. Zabezpieczenie infrastruktury krytycznej działającej w gminie. F. Realizacja (budowa lub adaptacja) obiektów zbiorowej ochrony. G. Wdrożenie rozwiązań zabezpieczających samorząd przed atakiem cybernetycznym. H. Współpraca z policją, strażą pożarną oraz innymi służbami porządkowymi i bezpieczeństwa, w tym organizacyjna i rzeczowa. I. Tworzenie nowych, rozbudowa i modernizacja remiz ochotniczej straży pożarnej, świetlic wiejski oraz innych budynków użyteczności publicznej. J. Monitoring wizyjny wybranych przestrzeni publicznych i ogólnodostępnych. K. Wsparcie inicjatyw, kursów i szkoleń na rzecz pogłębiania wiedzy i umiejętności praktycznych postępowania w sytuacjach kryzysowych. L. Realizacja inicjatyw mających na celu opiekę nad bezdomnymi zwierzętami.

CEL OPERACYJNY 1.2.	
WZROST POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO I POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA	
	
KIERUNKI DZIAŁAŃ I DZIAŁANIA	
1.2.3.	<p>Poprawa warunków zamieszkania w budownictwie komunalnym, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Realizacja nowych budynków lub mieszkań komunalnych/socjalnych/treningowych lub wspomaganych. B. Modernizacja i remonty istniejących budynków i lokali komunalnych. C. Adaptacja budynków na cele mieszkalne.
1.2.4.	<p>Wspieranie estetyki zainwestowania w budownictwie prywatnym, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Ustalanie jednolitych zasad zagospodarowania w zakresie parametrów i wskaźników zabudowy. B. Wsparcie dla działań modernizacyjnych, w tym termomodernizacyjnych. C. Organizacja konkursów i zachęt mających na celu poprawę estetyki obiektów i przestrzeni. D. Przeciwdziałanie nielegalnym formom użytkowania przestrzeni. E. Uporządkowanie reklam i nośników reklamowych poprzez regulacje, w tym wykorzystanie mechanizmów ustawy krajobrazowej.

CEL OPERACYJNY 1.3.	
POPRAWA ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ I REKREACYJNO-WYPOCZYNKOWEJ	
	
KIERUNKI DZIAŁAŃ I DZIAŁANIA	
1.3.1.	<p>Zwiększenie atrakcyjności turystycznej w oparciu o walory kulturowe i przyrodnicze, w świetle idei turystyki zrównoważonej, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Rozwój szlaków wodnych poprzez modernizację i rozbudowę infrastruktury kajakowej oraz inicjatywy promujące tę formę aktywnej turystyki. B. Realizacja szlaków turystycznych i miejsc wypoczynku. C. Budowa małej infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej (altany, pomosty, miejsca do grillowania, wiaty, ławy, stoły itd.). D. Realizacja przedsięwzięć związanych z turystyką wodną. E. Realizacja ścieżek i tras rowerowych oraz przedsięwzięć związanych z turystyką rowerową. F. Stworzenie warunków do dalszego rozwoju turystyki wędkarskiej. G. Współpraca metropolitalna w zakresie turystyki i rekreacji.
1.3.2.	<p>Wzrost zasobności bazy turystycznej i okołoturystycznej, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Rozbudowa bazy noclegowej. B. Rozwój agroturystyki. C. Rozbudowa i poprawa jakości bazy gastronomicznej, w tym wspieranie regionalnych tradycji kulinarnych. D. Utrzymanie we właściwym stanie istniejącej bazy sportowo-rekreacyjnej. E. Budowa boiska sportowego przy szkole podstawowej w Pustelniku. F. Modernizacja boiska sportowego w Stanisławowie. G. Realizacja nowej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (plac zabaw, siłownie zewnętrzne i inne ogólnodostępne obiekty).

CEL OPERACYJNY 1.3.	
POPRAWA ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ I REKREACYJNO-WYPOCZYNKOWEJ	
	
KIERUNKI DZIAŁAŃ I DZIAŁANIA	
1.3.3.	Organizacja i promocja imprez i wydarzeń sportowych, turystycznych i kulturalnych.

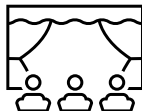
CEL OPERACYJNY 1.4.	
ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I OTOCZENIA BIZNESU	
	
KIERUNKI DZIAŁAŃ I DZIAŁANIA	
1.4.1.	Aktywizacja zawodowa mieszkańców, w tym: A. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie informowania o usługach pośrednictwa zawodowego oraz ofertach pracy. B. Organizacja praktyk i staży w Urzędzie Gminy i podległych jednostkach organizacyjnych. C. Wspieranie inicjatyw organizacji pozarządowych na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych.
1.4.2.	Rozwój sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, w tym: A. Wspieranie przedsiębiorstw i przedsiębiorców – ulgi lub zwolnienia w podatkach i opłatach lokalnych, pomoc w uzyskaniu dofinansowań, pomoc w dostępie do terenów inwestycyjnych. B. Rozwijanie współpracy w ramach partnerstwa publiczno-privatnego.
1.4.3.	Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej: A. Wytypowanie terenów inwestycyjnych. B. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych. C. Stworzenie skonkretyzowanej i inicjującej oferty inwestycyjnej. D. Organizacja punktu informacyjnego dla przedsiębiorców i inwestorów (punktu obsługi inwestora). E. Współpraca metropolitalna w zakresie wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej.
1.4.4.	Wspieranie ekonomii społecznej, w tym spółdzielni socjalnych i przedsiębiorstw społecznych.

CEL OPERACYJNY 1.5.	
ROZWÓJ GOSPODARSTW ROLNYCH I SEKTORA ROLNO-SPOŻYWCZEGO	
	
KIERUNKI DZIAŁAŃ I DZIAŁANIA	
1.5.1.	<p>Rozwój i unowocześnienie gospodarstw rolnych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Wzmocnienie produktywności gospodarstw rolnych, w tym modernizacja gospodarstw i zwiększenie zasobności i jakości sprzętu, maszyn i urządzeń rolniczych. B. Wspieranie wykształconych kierunków produkcji rolnej i przemysłu rolno-spożywczego. C. Wspieranie nowych kierunków upraw lub hodowli. D. Wspieranie tworzenia miejsc pracy w rolnictwie. E. Organizacja spotkań związanych z nowoczesnymi formami działalności rolniczej. F. Wspieranie rozwoju rolnictwa ekologicznego. G. Wspieranie rolnictwa odpornego na zmiany klimatu.
1.5.2.	<p>Wzrost znaczenia lokalnych produktów rolniczych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Przebudowa istniejącego targowiska w celu wspierania rozwoju lokalnych rynków rolniczych, (m.in. targi rolnicze, stoiska sprzedaży bezpośredniej). B. Wspieranie lokalnego rynku rolno-spożywczego – lokalnego przetwórstwa, handlu detalicznego prowadzonego przez rolników, sprzedaży i dostaw bezpośrednich do konsumentów. C. Wspieranie wytwarzania i dystrybucji produktów tradycyjnych, regionalnych lub ekologicznych.
1.5.3.	<p>Wspieranie i promocja działalności sektora spożywczego, przetwórczego i rolnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Współdziałanie z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego i innymi podmiotami w zakresie organizowania bezpłatnych szkoleń dla rolników. B. Wspieranie organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność rolniczą. C. Promowanie ekologicznej produkcji rolniczej. D. Promowanie innowacji w rolnictwie. E. Promowanie wytwórczości produktów tradycyjnych, regionalnych lub ekologicznych. F. Wspieranie rolników w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych.

CEL STRATEGICZNY 2 WZMOCNIENIE KAPITAŁU LUDZKIEGO I SPOŁECZNEGO

CEL OPERACYJNY 2.1.

KSZTAŁTOWANIE I PROMOWANIE WARTOŚCI KULTUROWYCH

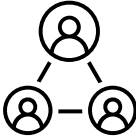

KIERUNKI DZIAŁAŃ I DZIAŁANIA

2.1.1.	Wspieranie i rozwój działalności instytucji kultury.
2.1.2.	Wspieranie działalności organizacji i stowarzyszeń związanych z kulturą i twórczością regionalną (kół gospodyń wiejskich, twórców lub innych).
2.1.3.	Wspieranie rozwoju edukacji kulturalnej i artystycznej dzieci, młodzieży lub dorosłych.
2.1.4.	Organizacja i promocja cyklicznych lub okazjonalnych wydarzeń i imprez kulturalnych.
2.1.5.	Wzmocnienie uczestnictwa w kulturze, w tym poprzez technologię cyfrową (e-kultura, digitalizacja i udostępnianie zbiorów i zasobów archiwalnych).
2.1.6.	Udział i wspieranie udziału w regionalnych, ogólnopolskich i międzynarodowych wydarzeniach kulturalnych i promocyjnych.
2.1.7.	Współpraca z innymi regionami w Polsce i na świecie, w celu wspierania interakcji pomiędzy tradycjami i kulturami.
2.1.8.	Przygotowywanie i wydawanie publikacji poświęconych dziedzictwu kulturowemu.

CEL OPERACYJNY 2.2.	
POPRAWA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA I EDUKACJI	
	
KIERUNKI DZIAŁAŃ I DZIAŁANIA	
2.2.1.	Wsparcie rozwoju opieki dla najmłodszych, w tym: A. Wspieranie rozwoju opieki nad dziećmi do lat 3, w tym form opieki adekwatnych do potrzeb mieszkańców. B. Wspieranie wychowania i edukacji przedszkolnej.
2.2.2.	Rozbudowa, modernizacja i doposażenie placówek oświatowych, kulturalnych i bibliotek.
2.2.3.	Rozbudowa i modernizacja zaplecza sportowego placówek oświatowych.
2.2.4.	Rozwój potencjału dydaktycznego, w tym: A. Podniesienie jakości kształcenia praktycznego w szkołach. B. Doskonalenie zawodowe nauczycieli. C. Wsparcie nauczycieli w zakresie przygotowania uczniów do zawodów, konkursów i olimpiad. D. Monitoring poziomu nauczania w placówkach oświatowych.
2.2.5.	Wzmocnienie kompetencji podstawowych z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych, przedsiębiorczości, nauki języków obcych oraz postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich.
2.2.6.	Wsparcie rozwoju osób szczególnie uzdolnionych poprzez organizację konkursów lub zajęć dodatkowych.
2.2.7.	Wsparcie edukacji specjalistycznej, w tym dla osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz z niepełnosprawnościami.
2.2.8.	Podniesienie poziomu zaangażowania rodziców w proces edukacyjno-wychowawczy.
2.2.9.	Promocja zdrowego trybu życia w szkole – kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych, wspieranie aktywności fizycznej uczniów.
2.2.10.	Inicjowanie i wspieranie działalności w zakresie organizacji i udoskonalania zajęć, wydarzeń pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży, w tym zajęć dydaktycznych i sportowych.

CEL OPERACYJNY 2.3.	
OGRANICZENIE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	
	
KIERUNKI DZIAŁAŃ I DZIAŁANIA	
2.3.1.	Wsparcie działań instytucji pomocy społecznej.
2.3.2.	Spójne oraz kompleksowe wspieranie rodzin.
2.3.3.	Wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży poprzez m.in. rozwój placówek wsparcia dziennego z niepełnosprawnościami, rozwój infrastruktury sportowej, miejsc aktywnego wypoczynku, tworzenie miejsc i zakup sprzętu rehabilitacyjnego dla osób z niepełnosprawnościami.
2.3.4.	Podjęcie działań w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy, w tym promocja profilaktyki i edukacji wśród dzieci i młodzieży.
2.3.5.	Aktywizacja osób starszych i rozwój systemu opieki senioralnej, w tym: A. Włączenie do Programu Gmina Przyjazna Seniorom. B. Promocja Ogólnopolskiej Karty Seniora. C. Wspieranie działalności ośrodków wsparcia dziennego i klubów dla seniorów. D. Organizacja zajęć i wycieczek dla osób starszych i seniorów. E. Wsparcie z zakresu rozwoju usług opieki zdrowotnej (w tym dostępu do psychologa, rehabilitacji).
2.3.6.	Pomoc osobom z niepełnosprawnościami, w tym likwidacja barier architektonicznych oraz komunikacyjno-informacyjnych, promowanie zatrudnienia i pomoc doraźna.
2.3.7.	Wspieranie inicjatyw na rzecz pomocy społecznej, w tym promocja i wspieranie idei wolontariatu.
2.3.8.	Wspieranie organizacji społecznych i stowarzyszeń prowadzących działania na rzecz organizacji społeczności lokalnej.

CEL OPERACYJNY 2.4.	
ROZWÓJ KAPITAŁU SPOŁECZNEGO I WZROST INTEGRACJI SPOŁECZNEJ	
	
KIERUNKI DZIAŁAŃ I DZIAŁANIA	
2.4.1.	Wspieranie inicjatyw obywatelskich oraz działalności instytucji, organizacji i stowarzyszeń w zakresie prowadzenia aktywności społecznych i obywatelskich.
2.4.2.	Zwiększenie poziomu partycypacji mieszkańców w zarządzaniu gminą, w tym: A. Tworzenie mechanizmów i narzędzi konsultacji społecznych. B. Wzrost znaczenia i dostępności e-usług i e-urzędu.
2.4.3	Tworzenie nowych, modernizacja oraz doposażenie świetlic wiejskich.
2.4.4.	Rozwój kompetencji osób dorosłych, w tym: A. Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zawodowych osób dorosłych. B. Wspieranie reorientacji zawodowej osób poszukujących lub zmieniających pracę. C. Wspieranie postaw przedsiębiorczych i samozatrudnienia.
2.4.5.	Tworzenie warunków do rozwoju osobistego i edukacji przez całe życie.

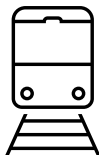
CEL OPERACYJNY 2.5.	
ROZWÓJ OPIEKI ZDROWOTNEJ I OCHRONY ZDROWIA	
	
KIERUNKI DZIAŁAŃ I DZIAŁANIA	
2.5.1.	Zwiększanie dostępności do usług ochrony zdrowia poprzez tworzenie nowych punktów świadczących tego rodzaju działalność.
2.5.2.	Zwiększenie dostępności do specjalistycznej opieki zdrowotnej w szczególności leczenia i profilaktyki chorób cywilizacyjnych, rehabilitacji oraz leczenia uzależnień.
2.5.3.	Poprawa jakości i dostępności i wspieranie rozwoju różnych form usług zdrowotnych, w tym pielęgnacyjno-opiekuńczych.
2.5.4.	Wspieranie inicjatyw na rzecz profilaktyki zdrowia oraz promocji zdrowia i zdrowego trybu życia.
2.5.5.	Kształtowanie warunków sprzyjających aktywności fizycznej mieszkańców, w tym: <ul style="list-style-type: none"> A. Organizacja zabaw, konkursów i imprez sportowych dla dzieci, młodzieży lub dorosłych. B. Wspieranie powstania nowych klubów sportowych. C. Budowa zaplecza sportowego dla klubu UPLKS Tęcza Stanisławów w budynku remizy OSP w Stanisławowie. D. Wspieranie działalności istniejących klubów sportowych.

CEL STRATEGICZNY 3

ROZWÓJ DOSTĘPNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ I INNOWACJI CYFROWEJ WRAZ Z PROMOCJĄ GMINY

CEL OPERACYJNY 3.1.

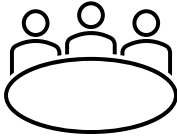
ZWIĘKSZANIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ I POWIĄZAŃ KOMUNIKACYJNYCH

KIERUNKI DZIAŁAŃ I DZIAŁANIA

3.1.1.	<p>Poprawa jakości i dostępności układu komunikacyjnego, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Budowa Obwodnicy Aglomeracji Warszawskiej. B. Budowa obwodnicy Stanisławowa w ciągu drogi krajowej nr 50. C. Budowa południowej obwodnicy Stanisławowa w ciągu drogi wojewódzkiej nr 637. D. Remont, modernizacja, przebudowa lub rozbudowa dróg powiatowych. E. Remont, modernizacja, przebudowa lub rozbudowa dróg gminnych. F. Remont, modernizacja, przebudowa lub rozbudowa dróg wewnętrznych. G. Budowa nowych dróg gminnych i wewnętrznych. H. Modernizacja układu drogowego z uwzględnieniem infrastruktury zrównoważonej mobilności.
3.1.2.	<p>Rozwój infrastruktury kolejowej w, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Przebudowa i rozbudowa linii kolejowej nr 13, relacji Krusze-Pilawa. B. Uruchomienie transportu pasażerskiego na przebiegającej linii kolejowej nr 13 wraz budową nowej stacji i przystanku kolejowego.
3.1.3.	Modernizacja dróg transportu rolniczego.
3.1.4.	Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego.
3.1.5.	Budowa, rozbudowa lub przebudowa infrastruktury towarzyszącej ciągom komunikacyjnym (chodników, poboczy, parkingów, w tym tzw. <i>Bike and ride</i> , dróg rowerowych i innej infrastruktury towarzyszącej).
3.1.6.	Rozwój infrastruktury rowerowej, w tym poprzez wdrożenie wojewódzkich standardów infrastruktury rowerowej oraz w ramach współpracy metropolitalnej.
3.1.7.	<p>Zwiększenie dostępu do usług komunikacji zbiorowej, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Podjęcie działań na rzecz uruchomienia regularnych połączeń autobusowych do Mińska Mazowieckiego B. Realizacja nowej lub modernizacja infrastruktury służącej obsłudze komunikacji zbiorowej.
3.1.8.	Budowa infrastruktury do ładowania pojazdów o napędach alternatywnych, w tym elektrycznych.

CEL OPERACYJNY 3.2.	
ROZWÓJ NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII I INNOWACJI CYFROWYCH	
	
KIERUNKI DZIAŁAŃ I DZIAŁANIA	
3.2.1.	<p>Zapewnienie powszechnego dostępu do Internetu, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Rozbudowa sieci światłowodowej. B. Wspieranie działań na rzecz udostępnienia innowacyjnych rozwiązań zapewniających dostępność i właściwą jakość połączeń internetowych, w tym technologii satelitarnych.
3.2.2.	<p>Zwiększenie dostępności mobilnych sieci komórkowych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Poprawa przepustowości i jakości połączeń telefonii komórkowej. B. Poprawa przepustowości i jakości mobilnego Internetu w technologii 4G (LTE). C. Wspieranie działań na rzecz udostępnienia zasięgu mobilnego Internetu w technologii 5G.
3.2.3.	<p>Rozwój e-usług publicznych oraz dostępności i jakości e-urzędu, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Doskonalenie form przekazu treści portalu internetowego Urzędu Gminy. B. Zwiększenie dostępności portalu internetowego Urzędu Gminy, dla osób niepolskojęzycznych – wprowadzenie innych wersji językowych. C. Poprawa jakości portali internetowych jednostek organizacyjnych i instytucji, podległych gminie. D. Stworzenie aplikacji mobilnej gminy Stanisławów. E. Rozwój i poprawa funkcjonalności Systemu Informacji Przestrzennej gminy. F. Rozwój e-usług jednostek podległych.
3.2.4.	<p>Popularyzacja metod i możliwości wykorzystania Internetu, zwłaszcza wśród osób zagrożonych wykluczeniem cyfrowym.</p>

CEL OPERACYJNY 3.3.	
WSPÓŁPRACA I PROMOCJA	
	
KIERUNKI DZIAŁAŃ I DZIAŁANIA	
3.3.1.	Stworzenie kompleksowej oferty turystycznej, w oparciu o zasoby materialne (infrastruktura, dziedzictwo kulturowe) i potencjał współpracy metropolitalnej.
3.3.2.	Stworzenie kompleksowej oferty inwestycyjnej.
3.3.3.	Doskonalenie wykorzystania mediów społecznościowych w działaniach informacyjnych, promocyjnych i w dialogu ze społeczeństwem.
3.3.4.	Upowszechnienie informacji o gminie jako atrakcyjnym miejscu wypoczynku i inwestycji.
3.3.5.	Współpraca z jednostkami publicznymi w ramach: A. Współpracy lokalnej. B. Współpracy ponadlokalnej (międzygminnej i powiatowej oraz w ramach metropolii warszawskiej). C. Współpracy regionalnej (wojewódzkiej). D. Współpracy krajowej (międzywojewódzkiej).
3.3.6.	Współpraca ze stowarzyszeniami i organizacjami funkcjonującymi na terenie gminy lub działającymi na rzecz gminy i regionu.
3.3.7.	Współpraca gminy w ramach lokalnej grupy działania (LGD), w tym w zakresie realizacji celów i założeń strategicznych działań rozwojowych (m.in. przedsiębiorczości, integracji społecznej, wsparcia mieszkańców, modernizacji i popularyzacji zabytków, wsparcia kultury, budowy i modernizacji infrastruktury oraz innych związanych z działalnością LGD).
3.3.8.	Zawiązanie współpracy partnerstwa (gminy partnerskie) w celu wymiany kulturalnej, gospodarczej i informacyjnej.

CEL STRATEGICZNY 4 OCHRONA ŚRODOWISKA, WALORÓW PRZYRODNICZYCH ORAZ POTENCJAŁU KULTUROWEGO

CEL OPERACYJNY 4.1.

ŚWIADOMA I RACJONALNA POLITYKA PRZESTRZENNA

KIERUNKI DZIAŁAŃ I DZIAŁANIA

4.1.1.	<p>Dążenie do zwartości zabudowy, w tym:</p> <p>A. Koncentracja zabudowy poszczególnych miejscowości, w oparciu o dostępną infrastrukturę komunikacyjną i techniczną.</p> <p>B. Przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy na tereny otwarte, wartościowe przyrodniczo i zagrożone powodzią.</p>
4.1.2.	<p>Opracowywanie lub zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z uwzględnieniem nowych wyzwań i potrzeb rozwojowych.</p>
4.1.3.	<p>Opracowanie planu ogólnego gminy.</p>
4.1.4.	<p>Uświadamianie społeczności lokalnej w zakresie istoty i znaczenia racjonalnego planowania przestrzennego, w tym:</p> <p>A. Przeprowadzanie warsztatów, szkoleń lub spotkań.</p> <p>B. Zwiększanie roli partycypacji społecznej przy opracowaniu dokumentów planowania przestrzennego.</p>
4.1.5.	<p>Pozyskiwanie nowych terenów inwestycyjnych, poprzez wykup oraz zmianę przeznaczenia na potrzeby funkcjonowania strefy aktywizacji gospodarczej.</p>
4.1.6.	<p>Kompleksowa rewitalizacja obszarów na terenie gminy Stanisławów, zidentyfikowanych do wdrożenia działań i inicjatyw naprawczych.</p>

CEL OPERACYJNY 4.2.	
ZACHOWANIE MATERIALNYCH ZASOBÓW KULTURY I DZIEDZICTWA	
	
KIERUNKI DZIAŁAŃ I DZIAŁANIA	
4.2.1.	Wspieranie prac konserwatorskich, w tym restauratorskich, renowacyjnych i rewaloryzacyjnych obiektów i obszarów zabytkowych (wpisanych do rejestru zabytków oraz ujętych w ewidencji zabytków).
4.2.2.	Adaptacja obiektów zabytkowych do nowych funkcji, w tym kulturalnych, turystycznych i społecznych.
4.2.3.	Powiększanie zasobów dziedzictwa kulturowego, w tym: A. Aktualizacja Gminnej Ewidencji Zabytków i Gminnej Ewidencji Obiektów Archeologicznych. B. Inwentaryzacja i digitalizacja zasobów dziedzictwa kulturowego. C. Przygotowywanie i wydawanie publikacji poświęconych dziedzictwu kulturowemu. D. Poszukiwanie, odkrywanie i pielęgnowanie lokalności, tradycji, wierzeń, obrzędów charakterystycznych dla gminy Stanisławów i regionu.
4.2.4.	Ochrona obiektów sakralnych, w tym: A. Renowacje i właściwa ekspozycja obiektów kultu religijnego, w tym kapliczek i krzyży przydrożnych. B. Utrzymanie i bieżąca konserwacja cmentarzy i miejsc pamięci.
4.2.5.	Ochrona udokumentowanych stanowisk archeologicznych.

CEL OPERACYJNY 4.3.	
OCHRONA I ZACHOWANIE WALORÓW I ZASOBÓW ŚRODOWISKA	
	
KIERUNKI DZIAŁAŃ I DZIAŁANIA	
4.3.1.	<p>Ochrona obszarów cennych przyrodniczo, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Ochrona ustanowionych form ochrony przyrody. B. Przeciwdziałanie fragmentacji składowych ponadlokalnego systemu przyrodniczego (korytarzy i płątów ekologicznych o randze ponadlokalnej), w tym w ramach współpracy metropolitalnej. C. Promocja walorów przyrodniczych gminy. D. Przygotowywanie i wydawanie publikacji poświęconych walorom przyrodniczym.
4.3.2.	<p>Racjonalne gospodarowanie zasobami leśnymi, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Ochrona zwartych kompleksów leśnych. B. Zwiększenie lesistości.
4.3.3.	<p>Racjonalne wykorzystanie zasobów wód podziemnych i powierzchniowych.</p>
4.3.4.	<p>Ochrona i zachowanie gleb, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Ochrona gleb przed zanieczyszczeniami i degradacją. B. Minimalizacja przeznaczenia na cele nierolnicze gruntów rolnych chronionych klas bonitacyjnych.

CEL OPERACYJNY 4.4.	
POPRAWA STANU I JAKOŚCI ŚRODOWISKA ORAZ ZAPOBIEGANIE ZAGROŻENIOM NATURALNYM I ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU, W TYM W RAMACH WSPÓŁPRACY METROPOLITALNEJ	
	
KIERUNKI DZIAŁAŃ I DZIAŁANIA	
4.4.1.	<p>Wdrażanie rozwoju niskoemisyjnego, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Zwiększenie wykorzystania źródeł energii odnawialnej. B. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń oraz ograniczenie niskiej emisji poprzez wymianę niesprawnych kotłów na paliwa stałe na urządzenia wysokosprawne i spełniające normy. C. Zwiększenie efektywności energetycznej poprzez termomodernizacje i stosowanie rozwiązań zmniejszających zużycie energii w budownictwie prywatnym. D. Zwiększenie efektywności energetycznej poprzez termomodernizacje i stosowanie rozwiązań zmniejszających zużycie energii dla budynków użyteczności publicznej, w tym placówek oświatowych.
4.4.2.	<p>Rozwój systemu gospodarki odpadami, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Budowa punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie miejscowości Rętków. B. Promowanie zasad gospodarki obiegu zamkniętego i efektywnego gospodarowania zasobami. C. Wyposażenie miejsc publicznych w nowe pojemniki do gniazdowej zbiórki odpadów komunalnych. D. Eliminacja miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych. E. Selektywne zbieranie odpadów. F. Koordynowanie działań związanych z usuwaniem materiałów zawierających azbest. G. Zmniejszenie zanieczyszczeń pochodzących z rolnictwa. H. Zwiększenie udziału odpadów poddawanych recyklingowi.
4.4.3.	<p>Zapewnienie dobrego stanu wód, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej. B. Monitorowanie jakości wód. C. Prowadzenie kontroli przestrzegania warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi. D. Budowa szczelnych zbiorników na gnojowicę lub gnojówkę oraz płyt obornikowych w gospodarstwach rolnych. E. Ochrona wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł rolniczych, poprzez wdrożenie i przestrzeganie zasad dobrej praktyki rolniczej. F. Wspieranie i promocja ograniczenia nadmiernego stosowania nawozów sztucznych i środków ochrony roślin. G. Przygotowanie analizy techniczno-ekonomicznej gospodarowania ściekami w celu ograniczenia dopływu zanieczyszczeń komunalnych do wód. H. Aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do jcwp.
4.4.4.	<p>Rekultywacja gruntów i zdegradowanych gleb, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. Rekultywacja terenów o niekorzystnych przekształceniach powierzchni ziemi. B. Poprawa warunków glebowych poprzez racjonalne nawożenie i stosowanie odpowiednich upraw.

CEL OPERACYJNY 4.4.	
POPRAWA STANU I JAKOŚCI ŚRODOWISKA ORAZ ZAPOBIEGANIE ZAGROŻENIOM NATURALNYM I ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU, W TYM W RAMACH WSPÓŁPRACY METROPOLITALNEJ	
	
KIERUNKI DZIAŁAŃ I DZIAŁANIA	
4.4.5.	Ograniczenie uciążliwości akustycznych, w tym: A. Minimalizacja istniejących uciążliwości akustycznych. B. Zapobieganie potencjalnym uciążliwościom akustycznym.
4.4.6.	Monitoring zanieczyszczeń środowiska i wdrożenie mechanizmów i narzędzi ograniczających działalność wpływającą na zanieczyszczanie.
4.4.7.	Ochrona przed podtopieniami, suszą i deficytem wody, w tym: A. Zwiększenie retencji wodnej na terenach rolniczych, leśnych i zurbanizowanych (prawidłowe użytkowanie rolnicze gleb, prowadzenie prac przeciwerozwojnych, tworzenie stref buforowych wzdłuż cieków, ochronę i odtwarzanie oczek wodnych i mokradł, retencjonowanie wody w już istniejących zbiornikach i rowach, zachęcanie do wykonywania nowych zbiorników wodnych). B. Ograniczenie strat wody poprzez jej ponowne wykorzystanie do celów gospodarczych („deszczówka”, „szara woda”). C. Modernizacja i remont urządzeń melioracyjnych. D. Ograniczenie strat wody pitnej.
4.4.8.	Realizacja automatycznej stacji meteorologicznej, umożliwiającą wgląd na aktualną sytuację pogodową i stan jakości powietrza.
4.4.9.	Zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego, w tym: A. Przeciwdziałanie dalszej zabudowie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. B. Analiza skuteczności systemu zarządzania ryzykiem powodziowym i rekomendacja zmian. C. Wdrożenie systemu monitorowania o podtopieniach i ich skutkach na obszarach zurbanizowanych i użytkach rolnych.
4.4.10	Wspieranie rolnictwa odpornego na zmiany klimatu i innowacyjnego zarządzania wodą, w tym: A. Promocja i wspieranie stosowania technik rolnictwa precyzyjnego i systemów nawadniania efektywnych wodnie. B. Wspieranie upraw odpornych na suszę i dywersyfikacji produkcji rolnej. C. Działania na rzecz zwiększenia tzw. małej retencji w krajobrazie rolniczym (np. budowa małych zbiorników, stawów, zadrzewień śródpolnych). D. Organizacja szkoleń i edukacja rolników w zakresie zarządzania ryzykiem suszy i adaptacji do zmian klimatu. E. Wspieranie rozwiązań technologicznych i organizacyjnych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.
4.4.11.	Edukacja ekologiczna mieszkańców, w szczególności w zakresie: A. Ochrony klimatu i jakości powietrza. B. Adaptacji do postępujących zmian klimatu, zwłaszcza przystosowania do ekstremalnych zjawisk pogodowych. C. Segregacji odpadów i szkodliwości spalania odpadów.

3. OCZEKIWANE REZULTATY I WSKAŹNIKI ICH OSIĄGNIĘCIA

Wskazane kierunki rozwoju strategicznego wskazują na sposoby rozwiązywania najważniejszych problemów, zmniejszania barier rozwojowych, wzmocnienia lokalnego potencjału oraz wykorzystywania zasobów własnych i szans pojawiających się w otoczeniu, a także łączenia działań z różnych dziedzin w zintegrowane projekty.

Struktura kierunków działań i działań tworzy logicznie powiązany system, który powinien zapewnić osiągnięcie zakładanych celów operacyjnych, co z kolei posłuży osiągnięciu celów strategicznych, a w konsekwencji sformułowanej wizji rozwoju. Ponadto kierunki działań i działania, planowane w ramach poszczególnych celów, przenikają i uzupełniają się wzajemnie, umożliwiając efekt synergii (wartości dodanej) rozwoju strategicznego gminy Stanisławów.

W poniższej tabeli zaprezentowano sugerowane wskaźniki realizacji planowanych celów operacyjnych oraz trend zmian, obrazujący oczekiwany rezultat poszczególnych kierunków działań i działań, a tym samym przyszłościową ocenę stopnia realizacji Strategii.

W tabeli pominięto prezentację „wskaźników oczywistych”, dotyczących inwestycji jednostkowych, gdzie miarą jest realizacja lub brak realizacji (tak/nie). Dotyczy to m.in. ważnych dla wdrożenia zakładanej wizji rozwoju działań, jak np. Realizacja automatycznej stacji meteorologicznej, umożliwiającą wgląd na aktualną sytuację pogodową i stan jakości powietrza. Ponadto zaprezentowane wskaźniki stanowią katalog otwarty, możliwy do wzbogacenia, uzupełnienia i modyfikacji. Istotne, aby podczas raportowania efektów (zob. rozdz. 7.2.) uwzględniać jednakowe wskaźniki, w celu rzetelnej analizy porównawczej i oceny skuteczności wdrażania Strategii Rozwoju.

Tab. 2 Sugerowane wskaźniki i oczekiwany trend zmian dla 1 celu strategicznego

CELE OPERACYJNE	PROPONOWANE WSKAŹNIKI	MIARA	WARTOŚĆ	OCZEKIWANY TREND
Poprawa stanu i dostępności infrastruktury technicznej	Długość sieci kanalizacji sanitarnej	km	24,2	↑
	Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	%	37,5	↑
	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	141	↑
	Liczba zbiorników bezodpływowych na nieczystości	szt.	1 619	↓
	Długość sieci wodociągowej	km	177,0	↑
	Udział ludności korzystającej z sieci wodociągowej	%	99,9	↑
	Liczba zbiorników retencyjnych (obiektów małej retencji wodnej/„oczek”)	szt.	--	↑
	Łączna moc wolnostojących urządzeń i instalacji OZE	MW	--	↑
	Liczba indywidualnych mikroinstalacji OZE	szt.	> 50	↑
Wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego i poprawa jakości życia	Ilość środków z budżetu przeznaczona na utrzymanie zieleni	zł	--	↑
	Ilość środków z budżetu przeznaczona na oświetlenie ulic, placów i dróg	zł	--	↓
	Liczba stwierdzonych przestępstw*	szt.	83	↓
	Liczba urządzeń gminnego monitoringu wizyjnego	szt.	2	↑
	Liczba mieszkańców komunalnych	szt.	8	↑
Poprawa atrakcyjności turystycznej i rekreacyjno-wypoczynkowej	Liczba obiektów sportowo-rekreacyjnych (m.in. stadionów, placów zabaw, boisk, siłowni itd.)	szt.	28	↑
	Liczba miejsc noclegowych	szt.	4	↑
	Liczba zorganizowanych imprez sportowych	szt.	--	↑
	Liczba zorganizowanych imprez kulturalnych	szt.	--	↑

CELE OPERACYJNE	PROPONOWANE WSKAŹNIKI	MIARA	WARTOŚĆ	OCZEKIWANY TREND
Rozwój przedsiębiorczości i otoczenia biznesu	Liczba osób zatrudnionych w Urzędzie Gminy w ramach prac interwencyjnych	szt.	--	↑
	Liczba praktyk oraz staży w Urzędzie Gminy i podległych jednostkach administracyjnych	szt.	--	↑
	Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym	szt.	1 484,5	↑
	Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą	os.	492	↑
Rozwój gospodarstw rolnych i sektora rolno-spożywczego	Liczba gospodarstw rolnych**	szt.	636	↑
	Liczba pracujących w gospodarstwach rolnych**	os.	1 528	↑
	Średnia wielkość gospodarstwa rolnego**	ha	7,55	↑
	Liczba gospodarstw rolnych prowadząca sprzedaż własnych produktów rolnych**	szt.	307	↑
	Udział działu Rolnictwo i łowiectwo w wydatkach budżetowych gminy	%	2,60	↑

stan na 2024 r., a w przypadku braku aktualnych danych: * stan na 2023 r. ** stan na 2020 r.
 Materiał źródłowy: Opracowane własne na podstawie danych GUS oraz Urzędu Gminy Stanisławów.

Tab. 3 Sugerowane wskaźniki i oczekiwany trend zmian dla 2 celu strategicznego

CELE OPERACYJNE	PROPONOWANE WSKAŹNIKI	MIARA	WARTOŚĆ	OCZEKIWANY TREND
Kształtowanie i promowanie wartości kulturowych	Budżet roczny instytucji kultury	zł	895 785,00	↑
	Liczba organizacji i stowarzyszeń związanych z kulturą i twórczością regionalną (kół gospodyń wiejskich, twórców lub innych)	szt.	14	↑
	Liczba zorganizowanych imprez i wydarzeń kulturalnych	szt.	10	↑
	Liczba zdarzeń – uczestnictwa w regionalnych, ogólnopolskich i międzynarodowych wydarzeniach kulturalnych i promocyjnych	szt.	0	↑
Poprawa jakości kształcenia i edukacji	Liczba oddziałów przedszkolnych	szt.	18	↑
	Liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli	os.	346	↑
	Liczba szkół podstawowych	szt.	3	--
	Liczba uczniów uczęszczających do szkół podstawowych	os.	774	--
	Liczba szkół ponadpodstawowych	szt.	0	--
	Kwota dotacji celowych przeznaczona na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub ćwiczeniowe	zł	103273,48	↑
	Kwota środków przeznaczona na doskonalenie zawodowe nauczycieli	zł	73 000,00	↑
Ograniczenie problemów społecznych	Odsetek mieszkańców korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	%	2,7	↓
	Liczba złożonych Niebieskich Kart	szt.	18	↓
	Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny	szt.	22	↓
	Liczba udzielonych porad, w tym terapeutycznych i psychologicznych	szt.	285	↑

CELE OPERACYJNE	PROPONOWANE WSKAŹNIKI	MIARA	WARTOŚĆ	OCZEKIWANY TREND
	Liczba zorganizowanych spotkań (m.in. zespołu interdyscyplinarnego) w celu przeciwdziałania zjawisku przemocy	szt.	6	↑
	Liczba uczniów otrzymujących wsparcie finansowe w formie stypendium i zasiłków szkolnych	os.	21	↑
Rozwój kapitału społecznego i wzrost integracji społecznej	Liczba organizacji i stowarzyszeń pozarządowych	szt.	40	↑
	Mediana wieku osób pracujących	--	42	↓
	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	%	2,2	↓
	Frekwencja w wyborach powszechnych*	%	76,7	↑
Rozwój opieki zdrowotnej i ochrony zdrowia	Liczba aptek lub punktów aptecznych	szt.	3	↑
	Liczba udzielonych porad lekarskich w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej	szt.	29 914	↑
	Udział wydatków z budżetu na dział ochrony zdrowia	%	0,29	↑
	Liczba klubów sportowych	szt.	1	↑

Materiał źródłowy: Opracowane własne na podstawie danych GUS oraz Urzędu Gminy Stanisławów, stan na 2024 r.

*dotyczy II tury Wyborów Prezydenta Polski w 2025 r.

Tab. 4 Sugerowane wskaźniki i oczekiwany trend zmian dla 3 celu strategicznego

CELE OPERACYJNE	PROPONOWANE WSKAŹNIKI	MIARA	WARTOŚĆ	OCZEKIWANY TREND
Zwiększanie dostępności transportowej i powiązań komunikacyjnych	Długość dróg publicznych poziomu ponadgminnego o nawierzchni utwardzonej*	km	49,2	↑
	Długość dróg publicznych poziomu gminnego o nawierzchni utwardzonej*	km	89,8	↑
	Długość ciągów komunikacyjnych dla rowerów zgodnych z wojewódzkimi standardami infrastruktury rowerowej	m	0	↑
	Liczba przystanków autobusowych	szt.	82	↑
	Liczba przystanków Park & Ride	szt.	0	↑
	Liczba punktów do ładowania pojazdów o napędach alternatywnych, w tym elektrycznych	szt.	1	↑
Rozwój nowoczesnych technologii i innowacji cyfrowych	Udział gospodarstw domowych z dostępem do szerokopasmowego Internetu	%	63,79	↑
	Liczba stacji bazowych telefonii komórkowej (GSM)	szt.	7	↑
	Odsetek procesów administracyjnych prowadzonych w formie cyfrowej	%	--	↑
	Liczba uczestników szkoleń i warsztatów z zakresu kompetencji cyfrowych	os.	--	↑
	Liczba zorganizowanych e-spotkań z władzami oraz pracownikami gminy	szt.	0	↑
Współpraca i promocja	Liczba zrealizowanych inicjatyw promocyjnych (bez względu na rodzaj)	szt.	2	↑
	Liczba gmin partnerskich	szt.	0	↑

stan na 2024 r., a w przypadku braku aktualnych danych * stan na 2023 r.

Materiał źródłowy: Opracowane własne na podstawie danych GUS oraz Urzędu Gminy Stanisławów.

Tab. 5 Sugerowane wskaźniki i oczekiwany trend zmian dla 4 celu strategicznego

CELE OPERACYJNE	PROPONOWANE WSKAŹNIKI	MIARA	WARTOŚĆ	OCZEKIWANY TREND
Świadoma i racjonalna polityka przestrzenna	Udział powierzchni objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego	%	5,4	↑
	Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania przestrzennego	szt.	378	↓
Zachowanie materialnych zasobów kultury i dziedzictwa	Liczba obiektów lub obszarów zabytkowych, w których zrealizowano prace konserwatorskie, restauratorskie, renowacyjne lub rewaloryzujące	szt.	0	↑
	Udział środków z budżetu przeznaczona na dział Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	%	3,43	↑
Ochrona i zachowanie walorów i zasobów środowiska	Lesistość	%	29,2	↑
	Udział powierzchni gminy objęta obszarową formą ochrony przyrody	%	0,3	↑
	Stopień zasklepienia gruntów	%	4,7	↓
	Liczba obiektowych form ochrony przyrody	szt.	1	↑
Poprawa stanu i jakości środowiska oraz zapobieganie zagrożeniom naturalnym	Emisja dwutlenku węgla	t	--	↓
	Liczba wymienionych nisko sprawnych i nieefektywnych urządzeń grzewczych w budynkach użyteczności publicznej (pieców na paliwo stałe)	szt.	0	↑
	Zużycie energii finalnej	Mwh/rok	--	↓
	Liczba budynków poddanych termomodernizacji	szt.	--	↑
	Stosunek odpadów zebranych selektywnie do ogółu odpadów	%	53,6	↑
	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych (papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło)	%	49,16	↑
	Liczba koszy na śmieci	szt.	100	↑
	Ilość wyrobów azbestowych poddanych do utylizacji	Mg	54,55	↑
	Udział strat wody w łącznej ilości dostarczonej wody	%	10,9	↓
	Liczba zorganizowanych szkoleń i/lub warsztatów wśród mieszkańców z zakresu edukacji ekologicznej	szt.	3	↑

Materiał źródłowy: Opracowanie własne na podstawie danych GUS oraz Urzędu Gminy Stanisławów, stan na 2024 r.

4. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ

Zgodnie z aktualnie obowiązującą ustawą o samorządzie gminnym, w strategiach rozwoju określa się model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, rozumiany jako docelowy układ elementów składowych przestrzeni, zawierający (art. 10e ust. 3 pkt 4):

- strukturę sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych;
- system powiązań przyrodniczych;
- główne korytarze i elementy sieci transportowych, w tym pieszych i rowerowych;
- główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej to zatem schemat obrazujący zbiór elementów, które w szczególny sposób wpływają na szeroko pojęty rozwój społeczno-gospodarczy, odbywający się na terytorium gminy. Model stanowi ilustrację założeń ukierunkowanej terytorialnie polityki rozwoju lokalnego. Zobrazowane elementy przestrzenne należy traktować jako generalne wytyczne, których zasięg (zajętość przestrzenną), w tym w szczególności dla ustaleń związanych z użytkowaniem przestrzeni należy określić szczegółowo w planie ogólnym gminy – wytypowanie stref planistycznych, w tym ich rozmieszczenia, profilu funkcjonalnego, dopuszczalnych rodzajów zabudowy i parametrów (jak intensywność zabudowy, wysokość zabudowy, udział powierzchni zabudowy, czy udział powierzchni biologicznie czynnej) następuje na etapie sporządzenia planu ogólnego stosownie do obowiązujących przepisów prawa. Zilustrowane zjawiska przestrzenne są zgeneralizowane do skali opracowania modelu, a ponadto obrazują główne (kluczowe) komponenty. W związku z tym plan ogólny zachowuje pełną kompetencję w szczegółowym wyznaczaniu stref planistycznych na terenie gminy.

Gmina Stanisławów jest przeciętnej wielkości gminą miejsko-wiejską, położoną w powiecie mińskim, na terenie województwa mazowieckiego (w zasięgu Metropolii Warszawskiej, por. rozdz. 6.2.). Gmina odznacza się wysokim poziomem dostępności transportowej w ujęciu krajowym. Kluczowym szlakiem komunikacji drogowej na terenie gminy jest droga krajowa nr 50, zapewniająca dogodne połączenie transportowe do Mińska Mazowieckiego oraz dalej w kierunku Warszawy. Z punktu widzenia wysokiej dostępności komunikacyjnej, znaczącą rolę odgrywa także bliskie położenie autostrady A2 oraz węzła drogowego „Mińsk Mazowiecki”. Autostrada zapewnia dogodne połączenie do Warszawy i dalej do Poznania, a także do innych dużych ośrodków wojewódzkich (w tym poprzez Autostradę A1). Istotnym ciągiem komunikacyjnym pozostaje również droga wojewódzka nr 637. W przyszłości znaczenie będzie miała również realizacja obwodnicy Stanisławowa w ciągu drogi krajowej nr 50 oraz uruchomienie transportu pasażerskiego na przebiegającej linii kolejowej nr 13, gdzie odbywa się obecnie wyłącznie ruch towarowy.

W skład gminy wchodzi kilkadziesiąt miejscowości (wykaz przedstawiono w rozdz. 2.1. Diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej gminy Stanisławów).

Najistotniejszym i najbardziej zaludnionym ośrodkiem funkcjonalnym jest miejscowość Stanisławów. W obrębie Stanisławowa skupiają się funkcje administracyjne, edukacyjne, kulturowe, religijne, handlowo-gospodarcze, produkcyjne oraz mieszkaniowe i rolnicze. Ponadto świadczone są usługi medyczne i ochrony zdrowia, a także znajdują się obiekty o charakterze sportowo-rekreacyjnym. Miejscowość ta odznacza się zwartym charakterem istniejącej zabudowy. Warto nadmienić, że Stanisławów stanowił w przeszłości ważny ośrodek miejski w południowo-wschodniej części Mazowsza, który zlokalizowany był przy ważnych szlakach handlowych. Współczesny Stanisławów stanowi ważne centrum administracyjne, kulturalne i społeczne gminy, zachowując w układzie przestrzennym ślady dawnego miasta z rozległym, prostokątnym rynkiem. Wokół rynku wytyczono sieć ulic w formie regularnego układu szachownicowego. Zgodnie z § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów

z dnia 31 lipca 2025 r. w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast, nadania niektórym miejscowościom statusu miasta oraz zmiany nazwy gminy (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego 2025 poz. 1046), stwierdza się, że z dniem 1 stycznia 2026 r. miejscowość Stanisławów uzyskała ponownie statut miasta.

Za najważniejsze ośrodki wspomagające należy uznać miejscowości odznaczające się najwyższym zaludnieniem (zaraz po Stanisławowie) oraz miejscowości wspomagające miasto na tle rekreacyjno-wypoczynkowym, kulturowym, religijnym, edukacyjnym, ochrony zdrowia, czy handlowo-gospodarczym, tj.: Pustelnik, Rządza i Ładzyń. Miejscowości te odznaczają się stosunkowo zwartym charakterem istniejącej zabudowy.

Pozostałe miejscowości pełnią głównie funkcje rolnicze i mieszkalne oraz odznaczają się niskim lub bardzo niskim stopniem zaludnienia.

Gmina położona jest na terenie Równiny Wołomińskiej i zajęta jest w większości przez użytki rolne oraz w dalszej kolejności grunty leśne. Najwyższe walory przyrodniczo-krajobrazowe związane są z obecnością zwartych kompleksów leśnych, cennych pod względem przyrodniczym torfowisk „Czernik” oraz przebiegiem meandrujących dolin rzecznych.

Pośród form ochrony przyrody, rozróżnionych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w granicach gminy Stanisławów występują:

- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk (SOO) Torfowiska Czernik PLH140037;
- Pomnik przyrody (dąb szypułkowy).

Ponadto obowiązuje ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów, obligatoryjna na terytorium całego kraju.

Analiza krajowych i wojewódzkich koncepcjach systemu przyrodniczego oraz lokalnej struktury środowiska i jego przekształceń, pozwala na wytypowanie następujących komponentów współtworzące ponadlokalny system przyrodniczy gminy:

- komponenty o znaczeniu ponadlokalnym (wojewódzkim i krajowym):
  - korytarz ekologiczny „Dolina Dolnego Bugu – Dolina Dolnego Wieprza” - obejmuje swym zasięgiem duże i zwarte kompleksy leśne oraz doliny najważniejszych rzek w gminie tj. Rządzy i Czarna wraz z najbliższym otoczeniem łąkowo-pastewnym;
- komponenty o znaczeniu lokalnym (gminnym i międzygminnym):
  - korytarze lokalne – obejmują doliny rzek i cieków (we fragmentach nie wchodzących w skład ponadlokalnych korytarzy ekologicznych) wraz z najbliższym otoczeniem (mozaika terenów rolniczych, ciągów lasów i zadrzewień z lokalnymi podmokłościami);
  - płaty lokalne – stanowią pojedyncze enklawy terenów leśnych i zadrzewionych, zlokalizowane na terytorium całej gminy.

Istotnym czynnikiem decydującym o jakości i warunkach życia ludności jest dostęp do infrastruktury technicznej. Dotyczy to w szczególności sieci wodno-kanalizacyjnej, elektroenergetycznej oraz zarządzania usługami komunalnymi, w tym gospodarowania odpadami. Na terenie gminy Stanisławów sieć wodociągowa jest bardzo dobrze rozwinięta, gdzie niemal wszyscy mieszkańcy podłączeni są do sieci. Do sieci kanalizacyjnej podłączone są przede wszystkim budynki zlokalizowane w większych miejscowościach, gdzie występuje zwarty charakter istniejącej zabudowy. Pozostali mieszkańcy (zwłaszcza w obszarze zabudowy rozproszonej) korzystają z indywidualnych systemów unieszkodliwiania ścieków sanitarnych, głównie ze zbiorników bezodpływowych. Ścieki bytowo-komunalne odprowadzane są do oczyszczalni ścieków w Rętkowie. W granicach gminy nie występuje czynne składowisko odpadów komunalnych, natomiast funkcjonuje tutaj punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Na system elektroenergetyczny gminy Stanisławów składają się:

- napowietrzna linia elektroenergetyczna najwyższych napięć 2x400 kV relacji Miłosna – Stanisławów;
- napowietrzna linia elektroenergetyczna najwyższych napięć 400 kV relacji Ostrołęka - Stanisławów /Wyszków – Stanisławów;
- napowietrzna linia elektroenergetyczna najwyższych napięć 400 kV relacji Stanisławów – Siedlce Ujrzanów;
- napowietrzna linia elektroenergetyczna najwyższych napięć 400 kV relacji Kozienice – Stanisławów;
- napowietrzna linia elektroenergetyczna najwyższych napięć 220 kV relacji Miłosna – Stanisławów;
- napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV relacji Wólka – Pniewnik;
- napowietrzne i kablowe linie elektroenergetyczne średniego napięcia 15 kV;
- napowietrzne i kablowe linie elektroenergetyczne niskiego napięcia 0,4 kV;
- stacje transformatorowe 15/0,4 kV.

Przesyłanie energii elektrycznej do odbiorców umożliwia sieć napowietrznych i kablowych linii elektroenergetycznych średniego oraz niskiego napięcia. Ponadto w miejscowości Wólka Czarnińska znajduje się stacja elektroenergetyczna 400 kV „Stanisławów” oraz stacja elektroenergetyczna „GPO Wólka 400/110 kV”.

W granicach gminy Stanisławów przebiega magistrala gazowa DN700 relacji Kobryń – Warszawa i funkcjonuje zbiorczy system zaopatrzenia mieszkańców w gaz ziemny, zwłaszcza w największych miejscowościach. Ponadto planowana jest w przyszłości realizacja gazociągu wysokiego ciśnienia DN700 relacji Stanisławów – Wola Karczewska. W odniesieniu do elementów infrastruktury społecznej należy zaznaczyć, iż są one stosunkowo dobrze rozwinięte. Funkcjonują tutaj bowiem ośrodki zdrowia (w tym apteki), placówki oświatowe dla dzieci (szkoły podstawowe, oddziały przedszkolne) oraz instytucje kultury (Gminna Biblioteka Publiczna, Gminny Ośrodek Kultury, świetlice wiejskie). W granicach gminy znajdują się również jednostki ochotniczej straży pożarnej, a także funkcjonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS). Ponadto funkcjonuje tutaj komisariat policji.

Efektom przewidywanych działań rozwojowych (por. rozdz. 2) w wymiarze przestrzennym będzie między innymi ukształtowanie struktury osadniczej z wyróżnieniem głównych ról poszczególnych jednostek osadniczych zidentyfikowanych na rysunku modelu (mieszkaniowej, usługowej, turystyczno-rekreacyjnej, produkcyjnej lub rolniczej). Podkreśla się przy tym, że przedstawione na modelu główne role poszczególnych miejscowości mają charakter poglądowy i schematyczny. Oznacza to, że dana rola pełni ważne albo wiodące znaczenie w kontekście całej gminy i systemu osadniczego, nie wykluczając jednak obecności ani rozwoju innych funkcji w danej miejscowości, czy obrębie ewidencyjnym. Jak wspomniano na wstępie niniejszego rozdziału, wytypowanie stref planistycznych, w tym ich rozmieszczenia, profilu funkcjonalnego, dopuszczalnych rodzajów zabudowy i parametrów następuje na etapie sporządzenia planu ogólnego stosownie do obowiązujących przepisów prawa. Plan ogólny zachowuje pełną kompetencję w szczegółowym wyznaczaniu stref planistycznych i przypisywaniu im profili funkcjonalnych w obrębie poszczególnych jednostek osadniczych.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej stanowi integralną część niniejszej Strategii (zał. graficzny).

5. USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE

Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej w gminie Stanisławów obejmować będzie tworzenie warunków przestrzennych podnoszących jej konkurencyjność i atrakcyjność, a także poprawę warunków życia mieszkańców, przy jednoczesnym zachowaniu równowagi między aktywnością ekonomiczną, społeczną a środowiskiem przyrodniczym i kulturowym.

Wzmocnienie potencjału gminy zamierza się uzyskać przez kształtowanie optymalnej struktury użytkowania i ładu przestrzennego oraz właściwe ukierunkowanie dalszego rozwoju sieci osadniczej – harmonizacja rozwoju zabudowy oraz przeciwdziałanie nadmiernemu „rozlewaniu się” zabudowy. Dalszy rozwój systemów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej przyczyni się do podniesienia konkurencyjności i atrakcyjności inwestycyjnej oraz warunków do zamieszkania i wypoczynku.

W poniższej tabeli omówiono generalne ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej, dotyczące:

- zasad ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu;
- zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- kierunków zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej;
- zasad lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego;
- zasad lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego;
- kierunków rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej;
- zasad lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW;
- zasad lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- zasad kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.

Tab. 6 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie Stanisławów

ZAKRES	USTALENIA I REKOMENACJE
Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu	<p>Ustala się następujące zasady ochrony środowiska i jego zasobów zmierzające do zachowania, zrównoważonego wykorzystania i odnawiania poszczególnych składników środowiska przyrodniczego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów; – ochronę ciągłości korytarzy ekologicznych przed wprowadzaniem istotnych barier antropogenicznych przed nadmierną fragmentacją elementów tworzących system powiązań przyrodniczych, zwłaszcza zwartych kompleksów leśnych; – zachowuje się w użytkowaniu rolniczym terenów łąkowo-pastwiskowych oraz zapewnienie i utrzymanie funkcjonalności systemu rowów i kanałów melioracyjnych (tereny łąkowo-pastwiskowe powinny funkcjonować jako tło ekologiczne, wspierające system powiązań przyrodniczych); – zachowanie różnorodności biologicznej oraz zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami; – ochronę wartościowych siedlisk roślinnych i zwierzęcych przed wycinką i zniszczeniem; – ochronę i pielęgnację zieleni, w tym urządzonej; – ochronę jakości powietrza atmosferycznego oraz przeciwdziałanie zmianom klimatycznym poprzez kreowanie gospodarki niskoemisyjnej i adaptację do postępujących zmian klimatycznych; – poszanowanie przepisów ochrony przyrody, w tym w szczególności odnoszących się do poszczególnych form ochrony przyrody;

ZAKRES	USTALENIA I REKOMENACJE
	<ul style="list-style-type: none"> - ochronę walorów krajobrazowych; - racjonalne gospodarowanie zasobami użytkowymi środowiska; - zachowanie dziedzictwa geologicznego; - kształtowanie właściwych postaw wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody. <p>W uzupełnieniu do powyższych zasad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w zakresie ochrony powietrza rekomenduje się: <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie gospodarki niskoemisyjnej, w tym m.in.: wykorzystanie energii odnawialnej, w tym źródeł rozproszonych (jako urządzeń wspomagających lokalne wytwarzanie energii elektrycznej lub ciepłej), termomodernizacje budynków, stosowanie efektywnych energetycznie i niskoemisyjnych źródeł ciepła lub paliw stałych wysokiej jakości, - ograniczanie zjawiska „rozlewania się” zabudowy, - poprawę płynności ruchu drogowego poprzez modernizację nawierzchni dróg, przebudowę skrzyżowań, budowę nowych odcinków dróg, - wspieranie rozwoju alternatywnych środków transportu poprzez realizację tras rowerowych i pieszo-rowerowych, wyznaczenie pasów dla ruchu rowerowego na jezdniach, - wspieranie wdrażania rozwiązań technologicznych zabezpieczających przed nadmierną emisją, - kontrole w zakresie spełniania norm i standardów ochrony powietrza atmosferycznego, - lokalizacje nowych obiektów mogących powodować uciążliwości aerosanitarne wyłącznie przy zachowaniu dopuszczalnych norm emisji w środowisku oraz w bezpiecznym oddaleniu od skupisk zabudowy, zwłaszcza mieszkaniowej i usługowej; - w zakresie ochrony przyrody, w odniesieniu do ustanowionych form ochrony przyrody, występujących w granicach gminy (por. Diagnoza), obowiązują stosowne akty prawne, z których wynikają m.in. zakazy, nakazy i ograniczenia w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenu. Występowanie powierzchniowych lub obiektowych form ochrony przyrody niesie za sobą ograniczenia w możliwościach rozwoju zagospodarowania przestrzennego – gospodarowanie przestrzenią w obrębie form ochrony przyrody podporządkowane jest przede wszystkim celom przyrodniczym. W zależności od rodzaju formy ochrony przyrody może być ono bardziej restrykcyjne (np. zakazy zabudowy), lub mniej restrykcyjne (np. sytuowanie zabudowy ograniczone, ale możliwe pod pewnymi warunkami). Dla form ochrony przyrody występujących w granicach gminy Stanisławów obowiązują: <ul style="list-style-type: none"> - W odniesieniu do Obszaru Natura 2000 Torfowiska Czernik PLH140037 obowiązują przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Ochrona obszaru odznacza się zakazem podejmowania działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru, w tym w szczególności mogących pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000. Ponadto obowiązują stosowne plany zadań ochronnych – aktualnie: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 11 marca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Torfowiska Czernik PLH140037 (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego 2016 poz. 2534); - w odniesieniu do pomnika przyrody (dęba szypułkowego) obowiązują zasady gospodarowania określone w aktach prawnych, aktualnie obowiązujących dla danego pomnika – w przypadku pomników przyrody ożywionej ochroną objęte są poszczególne obiekty w granicach lokalizacji, z zasięgiem korony i systemu korzeniowego; - w odniesieniu do ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów zastosowanie znajdują uwarunkowania określone ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, na podstawie której są stosowne rozporządzenia, określające m.in. listę gatunków objętych ochroną oraz szczegółowe zakazy względem nich wprowadzone.

ZAKRES	USTALENIA I REKOMENACJE
	<ul style="list-style-type: none"> - W zakresie ochrony krajobrazu rekomenduje się: <ul style="list-style-type: none"> - sukcesywne obejmowanie obszarów rozwojowych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, w celu ustalenia jednolitych zasad zagospodarowania, w tym w zakresie zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, - utrzymanie i wzmacnianie heterogenności krajobrazu, zwłaszcza w odniesieniu do ekosystemów leśnych oraz łąkowych i pastwiskowych, - ochronę gruntów rolnych i lasów przed nieuzasadnionym przeznaczaniem na cele nierolnicze i nieleśne, - wspieranie rolnictwa ekologicznego jako formy gospodarowania nienaruszającej równowagi przyrodniczej, - ochronę zasobów dziedzictwa kulturowego zwłaszcza obiektów wpisanych do rejestru zabytków i ewidencji zabytków, - wyeksponowanie zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego, - ochronę i renowację istniejących układów zieleni, w tym terenów zieleni urządzonej i cmentarzy, - utrzymanie/dążenie do zwartej zabudowy miejscowości, - poprawę estetyki zabudowy, poprzez m.in. utrzymanie dobrego stanu technicznego, remonty i modernizacje zabudowy istniejącej, likwidację lub modernizację obiektów zdegradowanych, dostosowanie nowych obiektów i budynków do charakteru zabudowy tradycyjnej/regionalnej, z wyposażeniem w urządzenia z zakresu ochrony środowiska, - dbałość o estetykę zainwestowania rekreacyjnego, - przeciwdziałanie formom dysharmonii krajobrazu, w tym zabudowy o gabarytach i wysokości zakłócającej sylwetkę poszczególnych miejscowości i kompozycję układów zabudowy. <p>Na terenie gminy Stanisławów wzdłuż rzeki Rządza i Czarna zidentyfikowano obszar szczególnego zagrożenia powodzią. W celu przeciwdziałania zagrożeniu bezpieczeństwa ludności i jej mienia w obszarze szczególnie zagrożonym powodzią nie powinno lokalizować się nowej zabudowy stale związanej z gruntem, a ewentualne odstępstwo od zakazu zabudowy w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią w terenach istniejącej zabudowy lub dla obiektów niezbędnej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, może nastąpić za zgodą właściwych organów, stosownie do przepisów prawa. W przypadku lokalizowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią m.in. nowych obiektów budowlanych oraz gromadzenia ścieków, niezbędne jest uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego.</p> <p>W stosunku do obszaru szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują m.in. przepisy zawarte w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne. Ponadto obowiązują ustalenia Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r., Dz.U.2023 poz. 300) oraz ustalenia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru Dorzecza Wisły (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r., Dz.U.2022 poz. 2379).</p> <p>Ponadto tereny znajdujące się w ramach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią podlegają określonemu zagospodarowaniu, gdzie zgodnie z art. 166 pkt. 10 ustawy Prawo Wodne planowane zagospodarowanie nie może m.in. naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym.</p> <p>Na obszarze gminy Stanisławów nie występują tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi, w tym osuwiska. Ponadto w granicach gminy nie występują udokumentowane główne zbiorniki wód podziemnych.</p>

ZAKRES	USTALENIA I REKOMENACJE
<p>Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej</p>	<p>Zasoby dziedzictwa kulturowego, w tym obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków, obiekty i obszary ujęte w gminnej ewidencji zabytków, a także stanowiska archeologiczne wykazano w „Diagnozie sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej”.</p> <p>Ustala się, że generalną zasadą będzie zachowanie wartości dziedzictwa kulturowego, walorów architektonicznych i historyczno-kulturowych, a także konserwacja, rewaloryzacja i porządkowanie zabytkowych obszarów i obiektów. Planuje się także zwiększenie atrakcyjności zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych. Ponadto należy dążyć do upowszechniania, wiedzy w zakresie rozpoznawania walorów i obiektów zabytkowych zlokalizowanych na terenie gminy.</p> <p>Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej polegać będzie na działaniach, podejmowanych przez organy administracji publicznej, dotyczących:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapewnienia warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie; – zapobiegania zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków; – udaremniania niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków; – przeciwdziałania kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków; – kontroli stanu zachowania i przeznaczenia zabytków; – uwzględniania zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. <p>W celu dopełnienia ochrony rekomenduje się również prowadzenie zadań z zakresu opieki nad zabytkami:</p> <ul style="list-style-type: none"> – naukowego badania i dokumentowania zabytków; – prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach; – zabezpieczenia i utrzymania zabytków oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie; – korzystania z zabytków w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości; – włączanie sektora prywatnego oraz organizacji pozarządowych w działania na rzecz ochrony zabytków, w tym w zakresie finansowania; – popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytkach i ich znaczeniu. <p>Wszystkie obiekty zabytkowe podlegają ochronie na mocy prawa, w tym ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Szczegółowe zasady zagospodarowania, w tym zakazy, nakazy, zalecenia, sprecyzowane zostaną na etapie sporządzenia aktów planowania przestrzennego.</p>
<p>Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenie szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej</p>	<p>Ustala się, że generalnym celem polityki rozwoju w zakresie zagospodarowania przestrzennego będzie tworzenie warunków przestrzennych podnoszących konkurencyjność i atrakcyjność, poprawę warunków życia mieszkańców, zachowanie równowagi między aktywnością ekonomiczną, społeczną a środowiskiem przyrodniczym i kulturowym. Wzmocnienie potencjału gminy zamierza się uzyskać przez kształtowanie optymalnej struktury zagospodarowania terenów i ładu przestrzennego oraz właściwe ukierunkowanie dalszego rozwoju sieci osadniczej.</p> <p>Realizacja w/w celu generalnego możliwa będzie dzięki systematycznej realizacji poszczególnych rekomendacji odnoszących się do kierunków zmian w strukturze zagospodarowania terenów, a mianowicie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapewnienie ładu przestrzennego poprzez racjonalne kształtowanie struktur przestrzennych, z uwzględnieniem uwarunkowań środowiskowych, ekonomicznych, społecznych i kulturowych; – tworzenie warunków, w tym prawa lokalnego, do harmonizacji i estetyzacji zabudowy, zarówno dla istniejących terenów zabudowy, jak i nowych stref rozwojowych (na etapie aktów planowania przestrzennego); – wzmocnienie „centrum funkcjonalnego” – historycznej miejscowości gminnej Stanisławów jako głównego ośrodka rozwoju, oddziaływującego i stymulującego wzrost gospodarczy całej gminy; – wzmocnienie miejscowości zaliczonych do „ośrodków wspomagających” – jako wielofunkcyjnych ośrodków wspierających rozwój lokalny, ze względu na skomunikowanie, ludność oraz funkcje; – wzmocnienie pozostałych miejscowości, jako zaplecza dla głównego ośrodka rozwoju i ośrodków wspomagających;

ZAKRES	USTALENIA I REKOMENACJE
	<ul style="list-style-type: none"> – harmonijny rozwój zabudowy mieszkaniowej z uwzględnieniem dbałości o estetykę zainwestowania i zagospodarowania terenów, przeciwdziałanie nadmiernemu „rozlewaniu się” zabudowy, a także poprawę standardów życia, w tym poprawę dostępności i jakości infrastruktury społecznej, technicznej i komunikacyjnej; – zachowania historycznych układów miejscowości, w tym zapobiegania zlewaniu się jednostek osadniczych w jeden ciąg; – wytypowanie stref gospodarczych/aktywności gospodarczej (na etapie aktów planowania przestrzennego), a w dalszej kolejności przygotowanie potencjalnych stref inwestycyjnych, w tym ich uzbrojenie; – wykorzystanie potencjału rekreacyjno-turystycznego, poprzez rozwój indywidualnych form rekreacji oraz turystyki przyrodniczej i kwalifikowanej, rozwój ogólnodostępnej bazy sportowo-rekreacyjnej i usług turystyki, z uwzględnieniem minimalizacji oddziaływania na zasoby środowiska przyrodniczego i kulturowego; – zachowanie przestrzeni wartościowych przyrodniczo, w tym zwłaszcza ochronę ustanowionych form ochrony przyrody; – zachowanie przestrzeni wartościowej kulturowo, w tym dalsze kształtowanie tożsamości regionalnej i klimatu społecznej akceptacji dla ochrony dziedzictwa kulturowego, zachowanie obiektów i obszarów dziedzictwa kulturowego prawnie chronionych; – stosowanie zasady separacji przestrzennej dla obiektów hodowli zwierząt kwalifikujących się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w odniesieniu do zabudowań przeznaczonych na pobyt ludzi (niezwiązanych z hodowlą), gwarantującej minimalizację uciążliwości odorowych oraz brak występowania zagrożeń dla zdrowia ludności. <p>Na terenie gminy Stanisławów występują szczególne potrzeby w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej, co związane jest z obserwowanym wzmożonym zainteresowaniem gruntami mieszkaniowymi. Powyższe twierdzenie uzasadniają:</p> <ul style="list-style-type: none"> – położenie gminy w obrębie metropolii warszawskiej i związanego z tym dużego zainteresowania terenami/gruntami mieszkaniowymi (popartego zgłaszanym zainteresowaniem zakupem nieruchomości oraz wzrastającą sukcesywnie liczbą budynków mieszkalnych i samych mieszkań w ostatnich latach); – dobrej dostępności komunikacyjnej zewnętrznej, wynikającej głównie z obecności drogi krajowej nr 50 i drogi wojewódzkiej nr 637, a także stosunkowo bliskiego położenia największego w kraju portu lotniczego (lotniska im. Fryderyka Chopina „Okęcie” w Warszawie), do którego dojazd transportem indywidualnym wynosi średnio ok. 40-50 minut (czynnik potęgujący korzystną dostępność komunikacyjną gminy); – planowanych dalszych inwestycji w infrastrukturę komunikacyjną, dotyczących zwłaszcza potencjalnej budowy Obwodnicy Aglomeracji Warszawskiej, realizacji obwodnic Stanisławowa oraz rozbudowy infrastruktury kolejowej; – wzrost liczby ludności na przestrzeni ostatnich lat oraz stosunkowo korzystne prognozy demograficzne na najbliższe lata; – wzrost gęstości zaludnienia największych miejscowości w gminie na przestrzeni ostatniego dziesięciolecia (badania z lat 2011 i 2021, por. opis w rozdz. 3.1.1. Diagnozy); – stosunkowo wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe, wpływające pozytywnie na atrakcyjność gminy, jako miejsca „do życia” i prowadzenia działalności gospodarczej; – rozwój budownictwa mieszkaniowego; na przestrzeni ostatnich lat na terenie gminy zaobserwowano: <ul style="list-style-type: none"> - systematyczny wzrost liczby budynków mieszkalnych, z ok. 2,0 tys. w 2015 r. do ok. 2,2 tys. w 2024 r. (średnio ok. 25 szt./rok); - systematyczny wzrost liczby mieszkań (średnio ok. 26 szt./rok); - wzrost powierzchni użytkowej mieszkań ogółem o ok. 46,7 tys. m² (średnio ok. 4,7 tys. m²/rok. - wzrost przeciętnej powierzchni użytkowej 1 mieszkania o ponad 10 m²; - wzrost powierzchni użytkowej mieszkania na 1 osobę o ponad 5 m². <p>Powyższe uwarunkowania, wsparte przewidywanymi działaniami rozwojowymi, m.in. w zakresie dalszej poprawy mobilności i dostępności (cel strategiczny 3 – zob. rozdz. 2), spowodują, że gmina Stanisławów będzie w stanie konkurować z ośrodkami metropolii</p>

ZAKRES	USTALENIA I REKOMENACJE
	<p>warszawskiej, chociażby niższymi cenami nieruchomości przy jednocześnie zbliżonym dostępie (czas dojazdu, w tym dogodny transport drogowy i kolejowy) do usług i rynku pracy oferowanego w stolicy kraju. Trend napływania ludności, głównie z dużych ośrodków miejskich, jest widoczny i prowadzi do stwierdzenia, że wskazane jest wyznaczanie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową.</p> <p>Mając na względzie opisany stan rzeczy i przewidywane procesy rozwojowe określa się następujące szczególne potrzeby w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zwiększenie dostępności terenów pod zabudowę mieszkaniową, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - wyznaczenie nowych obszarów inwestycyjnych związanych z funkcją mieszkalną – zarówno na etapie planu ogólnego, jak i opracowanie nowych lub dostosowanie dotychczasowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego do faktycznego zapotrzebowania na zabudowę mieszkaniową; - rozwój infrastruktury wspierającej osadnictwo – zapewnienie odpowiedniego dostępu do „mediów” (woda, kanalizacja, energia elektryczna i ciepła, itd.) oraz ukształtowanie lub poprawa układu komunikacyjnego w obrębie nowych terenów mieszkaniowych; - harmonijny rozwój przestrzenny – uporządkowanych struktur urbanistycznych, sprzyjających zarówno mieszkańcom, jak i efektywnemu wykorzystaniu przestrzeni; – dostosowanie rozwoju zabudowy do rzeczywistych trendów demograficznych: <ul style="list-style-type: none"> - planowanie rozwoju mieszkaniowego w oparciu o rzeczywiste potrzeby gminy, wynikające z zakładanego, bardzo wysokiego zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową; - wsparcie dla budownictwa sprzyjającego osiedlaniu się rodzin – zapewnienie atrakcyjnych warunków inwestycyjnych dla budowy domów jednorodzinnych i osiedli mieszkaniowych; - zapewnienie równomiernego rozwoju sołectw – wspieranie powstawania nowych inwestycji mieszkaniowych we wszystkich częściach gminy, z zachowaniem ich lokalnego charakteru; – tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego: <ul style="list-style-type: none"> - ułatwienia administracyjne – tworzenie lub dostosowanie (zmiany) aktów planowania przestrzennego do potrzeb mieszkańców i inwestorów, przy zachowaniu zasad ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju; - wspieranie projektów mieszkaniowych odpowiadających na realne potrzeby gminy oraz zapewniających rozwój infrastruktury towarzyszącej; - promowanie energooszczędnych i ekologicznych oraz innowacyjnych rozwiązań – zachęcanie do stosowania nowoczesnych technologii budowlanych, zwiększających efektywność energetyczną budynków oraz promowanie rozwiązań, które przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju przestrzeni mieszkaniowej. <p>Podsumowując, szczególne potrzeby w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej określa się jako bardzo wysokie oraz dopuszcza się, na etapie sporządzania planu ogólnego gminy, określenie wyższego zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową, niż wynika to ze wzoru, o którym mowa w akcie wykonawczym planu ogólnego.</p>
<p>Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego</p>	<p>Dopuszcza się lokalizację obiektów handlu wielkopowierzchniowego, tzn. obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m². Realizacja tego typu obiektów może nastąpić wyłącznie na podstawie obowiązujących przepisów prawa w tym zakresie. Rekomenduje się, aby przy planowaniu lokalizacji tego typu obiektów kierować się zasadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dobrego skomunikowania, tj. lokalizacja powinna zapewnić dogodny dojazd transportem samochodowym (preferencja dla terenów w bliskości węzłów transportowych), przy jednoczesnym unikaniu lokalizacji powodujących znaczące utrudnienia i nadmierne natężenie ruchu; – zapewnienia wystarczającej liczby miejsc parkingowych, uwzględniającej potrzeby klientów i pracowników; – bliskości przystanku/ przystanków komunikacji zbiorowej, których dostępność ograniczać będzie ruch samochodowy;

ZAKRES	USTALENIA I REKOMENACJE
	<ul style="list-style-type: none"> – uwzględniania opinii mieszkańców i interesariuszy w procesie przygotowania inwestycji; – unikanie negatywnego wpływu na krajobraz i środowisko, w tym preferencja dla stosowania rozwiązań proekologicznych. <p>Ostateczny wybór lokalizacji powinien wynikać z analizy obejmującej potencjał biznesowy przedsięwzięcia, jak również wpływ na przestrzeń gminy oraz lokalną społeczność.</p>
<p>Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego</p>	<p>Dopuszcza się lokalizację inwestycji celu publicznego zgodnie z przepisami prawa, a także pod warunkiem uwzględnienia uwarunkowań przyrodniczych i krajobrazowych oraz dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzi.</p> <p>Zakłada się, że inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym wymienione w rozdz. 2, w tym odnoszące się do infrastruktury technicznej i komunikacyjnej zostaną zrealizowane.</p> <p>Ponadto planuje się realizację licznych inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym, w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w zakresie infrastruktury komunikacyjnej, takich jak m.in.: <ul style="list-style-type: none"> - budowa nowych dróg gminnych w celu zapewnienia właściwej obsługi komunikacyjnej nowych terenów inwestycyjnych i mieszkaniowych, - modernizacja lub rozbudowa dróg w obrębie terenów zabudowy istniejącej lub planowanej, sukcesywnie według potrzeb; - realizacja tras rowerowych lub pieszo-rowerowych poprzez ich budowę, wyznaczanie lub oznakowanie; - realizacja szlaków turystycznych przez ich wyznaczanie lub oznakowanie, - tworzenie ogólnodostępnych parkingów, w tym tzw. <i>Bike and ride (B&R, B+R)</i>; – w zakresie infrastruktury technicznej, takich jak m.in.: <ul style="list-style-type: none"> - dalsza rozbudowa lub budowa sieci i obiektów infrastruktury wodociągowej, - dalsza rozbudowa lub budowa sieci i obiektów infrastruktury kanalizacyjnej, - realizacja nowych oraz modernizacje i remonty istniejących linii elektroenergetycznych, w tym skablowanie linii napowietrznych niskiego i średniego napięcia, - modernizacje i remonty oraz budowa nowych stacji transformatorowych, - usprawnianie systemu gospodarki odpadami poprzez segregację odpadów i ich zbieranie z terenów gminy w sposób zorganizowany, - uzbrojenie terenów inwestycyjnych; – w zakresie obiektów i urządzeń publicznych oraz towarzyszącej infrastruktury, takich jak m.in.: <ul style="list-style-type: none"> - budowa, modernizacja, rozbudowa, przebudowa lub doposażenie parkingów, dróg, chodników, terenów zieleni urządzonej, placów zabaw i siłowni zewnętrznych, boisk sportowych, obiektów małej architektury itp., - rozbudowa i dostosowanie oświetlenia ulicznego na terenach rozwijającej się zabudowy mieszkaniowej, w szczególności miejscowościach położonych poza centrum gminy, - remonty i modernizacje (w tym termomodernizacje) obiektów użyteczności publicznej, - realizacja infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej ogólnodostępnej, - realizacja systemu oznakowania i promocji dziedzictwa kulturowego, - odnowa i renowacja obiektów zabytkowych i historycznych. <p>Najważniejsze kierunki działań lub działania w zakresie realizacji inwestycji celu publicznego wskazano w rozdziale 2 niniejszej Strategii.</p>

ZAKRES	USTALENIA I REKOMENACJE
<p>Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej</p>	<p>Układ komunikacji drogowej na terenie gminy Stanisławów stanowić będą:</p> <ul style="list-style-type: none"> – układ nadrzędny: <ul style="list-style-type: none"> - obwodnica Aglomeracji Warszawskiej (przy czym ostateczny przebieg nie jest znany, nie jest przesądzone że autostrada będzie przebiegać w granicach gminy); - droga krajowa nr 50, relacji Ostrów Mazowiecka – Łochów – Mińsk Mazowiecki; - obwodnica Stanisławowa w ciągu drogi krajowej nr 50; - droga wojewódzka nr 637, relacji Węgrów – Sulejówek – Warszawa; - południowa obwodnica Stanisławowa w ciągu drogi wojewódzkiej nr 637; – układ podstawowy: <ul style="list-style-type: none"> - 2214W, relacji Stanisławów - Młęcin – Kamionka; - 2216W, relacji Pustelnik - Zawiesiuchy - Wola Cygowska - Poświętne; - 2218W, relacji Dębe Wielkie - Pustelnik – Helenów; - 2223W, relacji Mińsk Mazowiecki - Wólka Czarnińska - droga nr 50; - 4314W, relacji Turów - Ossów - Majdan - Mostówka – Ręczaje Polskie - Turze – Papiernia; - 4333W, relacji Szczepanek - Międzyzyleś - Papiernia - Ołdakowizna – Stanisławów; – układ uzupełniający: <ul style="list-style-type: none"> - drogi gminne – ich aktualny wykaz zaprezentowano w „Diagnozie sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej”. <p>W zakresie rozwoju komunikacji drogowej rekomenduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> – modernizację, przebudowę lub rozbudowę istniejących dróg (por. rozdz. 2); – budowę nowych dróg gminnych i wewnętrznych w celu zapewnienia właściwej obsługi komunikacyjnej nowych terenów inwestycyjnych i mieszkaniowych, a także poprawę powiązań komunikacyjnych z nadrzędnym układem komunikacyjnym; – tworzenie ogólnodostępnych parkingów, w tym: <i>Bike and ride (B&R, B+R)</i>; – modernizacja dróg transportu rolniczego; – poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego; – budowę, rozbudowę lub przebudowę infrastruktury towarzyszącej ciągom komunikacyjnym. – stosowanie rozwiązań zwiększających retencję wody (m.in. przepuszczalne nawierzchnie, zbiorniki retencyjne dla wód opadowych). <p>Modernizacje, przebudowy lub rozbudowy poszczególnych dróg powinny być prowadzone sukcesywnie z założeniem osiągnięcia standardów w zakresie: szerokości w liniach rozgraniczających, szerokości pasów jezdni, łuków poziomych i pionowych oraz nośności warstwy jezdnej zgodnej z warunkami technicznymi określonymi w stosowanych przepisach prawa.</p> <p>W ciągu drogi krajowej nr 50 planowana jest budowa obwodnicy Stanisławowa, natomiast w ciągu drogi wojewódzkiej nr 637 planowana budowa południowej obwodnicy. W odniesieniu do gminy Stanisławów należy również zaznaczyć, że w jej granicach możliwy jest przebieg tzw. Obwodnicy Aglomeracji Warszawskiej, przy czym jej ostateczny przebieg nie został ostatecznie przesądzony.</p> <p>W odniesieniu do dróg lokalnych w najbliższych latach planowane są m.in. następujące inwestycje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ul. Lubelska (od Targowej do Warszawskiej) w Stanisławowie; – ul. Targowa w Stanisławowie; – ul. Rynek (część południowa) w Stanisławowie; – ul. Armii Krajowej w Stanisławowie; – ul. Tartaczna w Stanisławowie; – ul. Leśna w Stanisławowie; – ul. Łąkowa w Stanisławowie; – ul. Sosnowa w Stanisławowie; – ul. Słoneczna w Stanisławowie; – ul. Brzozowa w Stanisławowie; – ul. Żytnia w Stanisławowie; – ul. Południowa w Stanisławowie; – ul. Prądyńskich w Stanisławowie; – ul. Zachodnia w Stanisławowie; – ul. Klonowa w Stanisławowie;

ZAKRES	USTALENIA I REKOMENACJE
	<ul style="list-style-type: none"> – ul. Lipowa w Stanisławowie; – ul. Podgraniczna w Stanisławowie; – ul. Młynarska w Stanisławowie; – ul. Polna w Pustelniku; – ul. Dębowa w Ładzyniu; – ul. Akacyjowa w Ładzyniu; – ul. Słoneczna w Ładzyniu; – ul. Miła w Ładzyniu; – droga w Cisówce; – droga w Ciopanie; – dojazd do ul. Polnej w msc. Goździówka; – dojazd do W. Wybranieckiej w msc. Goździówka; – Kolonie Stanisławów w msc. Kolonie Stanisławów; – Legacz w msc. Legacz; – Łęka w msc. Łęka; – Lubomin w msc. Lubomin; – Ołdakowizna w msc. Ołdakowizna; – Papiernia w msc. Papiernia; – Porąb w msc. Porąb; – ul. Dworska w msc. Prądzewo Kopaczewo/Stanisławów; – droga w Rętkowie; – droga w Suchowiznie; – droga północna w msc. Wólka Czarnińska; – Wólka Wybraniecka – droga w kierunku Zalesie w msc. Wólka Wybraniecka; – Droga do Wólki Wybranieckiej w msc. Zalesie. <p>W/w inwestycje należy traktować jako priorytetowe. Nie wyklucza się modyfikacji listy inwestycyjnej, w tym poszerzenia jej zakresu. W dużym stopniu jest to uzależnione od możliwości finansowania inwestycji.</p> <p>Przez teren gminy Stanisławów przebiega zelektryfikowana linia kolejowa nr 13 relacji Krusze-Piława wraz ze stacją kolejową w miejscowości Pustelnik. Należy podkreślić, że linia ta wykorzystywana jest wyłącznie do przewozów towarowych i nie prowadzi się na niej ruchu pasażerskiego.</p> <p>W przyszłości planowane są następujące inwestycje w zakresie infrastruktury kolejowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przebudowa i rozbudowa linii kolejowej nr 13, relacji Krusze-Piława; - uruchomienie transportu pasażerskiego na linii kolejowej nr 13 wraz z budową niezbędnej infrastruktury technicznej, w tym budową nowego przystanku i stacji kolejowej. <p>W obszarze bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego istotne jest wdrażanie metropolitalnego systemu monitoringu oraz zapewnienie odpowiedniej koordynacji, umożliwiających szybkie i skuteczne reagowanie na sytuacje awaryjne.</p> <p>W odniesieniu do infrastruktury wodociągowej, zaopatrzenie w wodę pitną dla mieszkańców gminy będzie realizowane z istniejących lub planowanych ujęć wody. Zachowuje się istniejące ujęcie wody, dla którego zakłada się sukcesywną, w miarę konieczności, modernizację i automatyzację w celu dostosowania do zmieniających się przepisów i standardów oraz zapotrzebowania. W zależności od tempa rozwoju przestrzennego przewiduje się realizację kolejnych odcinków sieci wodociągowej i włączenia w obecny układ infrastruktury technicznej wodociągowej. Dopuszcza się korzystanie z ujęć indywidualnych.</p> <p>W odniesieniu do infrastruktury kanalizacyjnej, wskazuje się, że rozbudowa sieci kanalizacyjnej jest zadaniem ważnym w kontekście ochrony wód i gruntów przed zanieczyszczeniami oraz poprawy warunków życia i funkcjonowania mieszkańców gminy. Rozwój systemów w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków powinien zapewnić możliwe szybkie zlikwidowanie dysproporcji w zakresie wyposażenia w kanalizację w stosunku do stopnia zaopatrzenia w wodę. Ustala się kontynuację etapowej realizacji zbiorczych systemów kanalizacji sanitarnej, zwłaszcza na terenach zwartej zabudowy miejscowości oraz na obszarach objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Dopuszcza się budowę oczyszczalni ścieków oraz modernizację istniejących obiektów. Na terenach nieskanalizowanych lub terenach zabudowy rozproszonej dopuszcza</p>

ZAKRES	USTALENIA I REKOMENACJE
	<p>się stosowanie indywidualnych rozwiązań z zakresu odprowadzania ścieków, z preferencją dla stosowania przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników szczelnych.</p> <p>W zakresie infrastruktury służącej retencjonowaniu wód rekomenduje się rozwijanie systemów umożliwiających zatrzymywanie i gromadzenie wód opadowych, zwłaszcza na terenach zurbanizowanych.</p> <p>W odniesieniu do infrastruktury elektroenergetycznej wskazuje się, że podmiotem odpowiedzialnym za zaopatrywanie mieszkańców gminy w energię elektryczną, regularność dostaw, jakość dostarczanej energii, obsługę odbiorców, kontrolowanie eksploatacji sieci, przeprowadzanie modernizacji oraz usuwanie usterek jest podmiot zewnętrzny. Zakłada się, że wraz z rozwojem nowoprojektowanych terenów rozwojowych, dla pokrycia zapotrzebowania na energię elektryczną niezbędna będzie modernizacja i rozbudowa istniejącej sieci elektroenergetycznej (m.in. automatyzacja linii średniego napięcia, wymiany przewodów izolowane na niskim i średnim napięciu, wymiany wyeksploatowanych słupowych stacji transformatorowych).</p> <p>Dopuszcza się realizację nowych stacji transformatorowych i nowych linii elektroenergetycznych. Ponadto rekomenduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sukcesywną rozbudowę sieci elektroenergetycznej oraz stacji transformatorowych; – przebudowę linii napowietrznych na kablowe; – stosowanie urządzeń o wysokiej klasie energooszczędności; – wymianę oświetlenia wewnętrznego i ulicznego na oświetlenie wykorzystujące nowoczesne technologie, np. typu LED; – wzrost wykorzystania indywidualnych systemów odnawialnych źródeł energii. <p>W odniesieniu do infrastruktury gazowej dopuszcza się dalszą gazyfikację gminy. Przy projektowaniu sieci wskazuje się na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie sieci w liniach rozgraniczających drogi publiczne i niepubliczne; – podział terenu na działki, który powinien umożliwiać wykonanie indywidualnego przyłącza gazowego do budynku; – wyznaczenie stref kontrolowanych dla projektowanych sieci gazowych; – w strefach kontrolowanych nie należy: <ul style="list-style-type: none"> - wznosić budynków, - urządzać stałych składów i magazynów, - sadzić drzew i krzewów, - podejmować działalności mogącej zagrozić trwałości gazociągu podczas jego eksploatacji. <p>Gazyfikacja będzie możliwa przy spełnieniu kryteriów technicznych oraz ekonomicznej opłacalności inwestycji, po zawarciu umowy z przedsiębiorstwem gazowniczym. Warunki techniczne dotyczące sieci gazowych określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie. W przypadku zmiany powyższego rozporządzenia warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe, muszą być zgodne z obowiązującymi przepisami.</p> <p>Zgodnie z informacjami udostępnionymi na stronie operatora systemu sieci przesyłowego gazu ziemnego „Gaz-System” wynika, że na terenie gminy Stanisławów planowana jest budowa gazociągu wysokiego ciśnienia DN700 relacji Stanisławów – Wola Karczewska.</p> <p>Ponadto dopuszcza się korzystanie z indywidualnych źródeł dostaw gazu oraz rozwój infrastruktury zaopatrzenia w gaz, w tym wsparcie możliwości podłączenia odbiorców.</p> <p>W odniesieniu do infrastruktury ciepłowniczej, gospodarkę cieplną należy realizować z indywidualnych źródeł zaopatrzenia w energię cieplną. Preferowane jest zaopatrzenia w ciepło w oparciu o niskoemisyjne systemy ogrzewania lub stosowanie paliw stałych wysokiej jakości. W związku z ogólnopolskimi trendami wdrażania rozwoju niskoemisyjnego, motywowanymi koniecznością ochrony powietrza atmosferycznego i przeciwdziałania zmianom klimatycznym, w zakresie rozwoju ciepłownictwa indywidualnego zakłada się:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sukcesywną przebudowę urządzeń grzewczych w celu zastosowania paliw o niskim stopniu emisji zanieczyszczeń do środowiska oraz instalowaniu sprawnych urządzeń zmniejszających emisję szkodliwych substancji do atmosfery; – rozwiązanie potrzeb cieplnych budownictwa mieszkaniowego w zależności od ekonomicznych uwarunkowań – ze źródeł lokalnych lub indywidualnych,

ZAKRES	USTALENIA I REKOMENACJE
	<p>z zastosowaniem systemów grzewczych opartych o paliwa ekologiczne niskoemisyjne lub bezemisyjne;</p> <ul style="list-style-type: none"> – korzystanie z dodatkowych źródeł ciepła, opartych na indywidualnych systemach OZE. <p>Na terenie gminy nie istnieje centralny system ciepłowniczy. Mieszkańcy korzystają ze źródeł rozproszonych, indywidualnych, głównie w postaci kotłów na paliwa stałe. Aktualnie nie ma przesłanek do budowy zbiorczych systemów energetyki ciepłej.</p> <p>W odniesieniu do infrastruktury telekomunikacyjnej, w szczególności proponuje się rozszerzenie zasięgu systemu sieciowego ogólnej dostępności do szerokopasmowego Internetu. Dopuszcza się także lokalizację masztów radiokomunikacyjnych i stacji bazowych telefonii komórkowej.</p> <p>W odniesieniu do infrastruktury gospodarki odpadami, na terenie gminy Stanisławów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nie przewiduje się uruchomienia składowiska odpadów komunalnych; – planuje się utworzenie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych; – wspiera się zasady gospodarki obiegu zamkniętego i efektywnego gospodarowania zasobami; – ustala się systematyczną poprawę skuteczności zbiórki odpadów i eliminowanie, z wykorzystaniem środków administracyjnych i edukacyjnych, nielegalnego wywozu i pozbywania się odpadów poza przygotowanymi do tego celu miejscami; – ustala się sukcesywną rozbudowę systemu selektywnej zbiórki surowców wtórnych, z uwzględnieniem celów wyznaczonych w tym zakresie przez politykę państwa i regionalną oraz realiów rachunku ekonomicznego; – ustala się wywóz odpadów komunalnych do zakładu unieszkodliwiania odpadów komunalnych, przewidzianego do obsługi gminy. <p>W odniesieniu do infrastruktury społecznej zakłada się jej dalszy, sukcesywny rozwój. W pierwszej kolejności planuje się realizację przedsięwzięć związanych z: realizacją nowych budynków lub mieszkań komunalnych/socjalnych/treningowych i wspomaganych, modernizacją i remontami istniejących budynków i lokali komunalnych, modernizacją i doposażeniem placówek oświatowych, kulturalnych i bibliotek, rozbudową i modernizacją zaplecza sportowego placówek oświatowych, czy tworzeniem, modernizacją i doposażeniem świetlic wiejskich i remiz OSP.</p>
<p>Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 KW</p>	<p>Rozwój nowoczesnych technologii wytwarzania energii, w szczególności źródeł odnawialnych, stwarza szanse dla lokalnej społeczności i lokalnych inwestorów na uzyskanie pewnej niezależności energetycznej oraz proekologiczną modernizację i decentralizację sektora energetycznego, a tym samym stanowić może istotny czynnik rozwoju lokalnego gminy.</p> <p>Dopuszcza się budowę urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 KW, za wyjątkiem elektrowni wiatrowych. Realizacja w/w urządzeń może nastąpić wyłącznie na podstawie obowiązujących przepisów prawa w tym zakresie. Lokalizacja urządzeń, w zależności od ich rodzaju, specyfikacji, czy zastosowanej technologii wymagać będzie spełnienia m.in. warunków lokalizacyjnych (określonych w przepisach prawa), jak i uzależniona będzie od oceny wpływu inwestycji na środowisko i warunki życia ludzi. Każda inwestycja uwzględniać powinna zasadę minimalizacji uciążliwości środowiskowych oraz minimalizacji negatywnego wpływu na warunki życia ludności, w tym spełnianie obowiązujących norm odległościowych. Ponadto, przyjmuję się zasadę uwzględniania „głosu społecznego” w procedurach związanych z posadowieniem odnawialnych źródeł energii powyżej 500 kW (partycypacja społeczna).</p>
<p>Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko</p>	<p>Dopuszcza się lokalizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z uwzględnieniem przepisów odrębnych, w tym zakazów i ograniczeń obowiązujących dla poszczególnych form ochrony przyrody.</p> <p>Lokalizowanie i funkcjonowanie obiektów kwalifikujących się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko powinno odbywać się przy zapewnieniu takiego ich usytuowania oraz z zastosowaniem takich rozwiązań technicznych, technologicznych lub organizacyjnych, które zapewnią nierozprzestrzenianie się czynników uciążliwych na okoliczne tereny zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi (w szczególności mieszkalnej, mieszkalno-usługowej zamieszkania zbiorowego, przeznaczonej na pobyt dzieci i młodzieży, opieki zdrowotnej) oraz terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, jak również brak zagrożeń, dla jakości płodów rolnych, sadowniczych lub ogrodniczych w szczególności uprawianych z docelowym przeznaczeniem do spożycia przez ludzi) na pobliskich terenach.</p>

ZAKRES	USTALENIA I REKOMENACJE
	<p>Ostateczna realizacja danego przedsięwzięcia uzależniona będzie od wpływu planowanej działalności na środowisko i warunki życia ludzi, który określić należy na podstawie stosownych dokumentów z zakresu ocen oddziaływania na środowisko.</p>
<p>Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej</p>	<p>W odniesieniu do rolniczej przestrzeni produkcyjnej przyjmują się zasadę racjonalnej gospodarki rolnej. Wprowadza się następujące ustalenia i rekomendacje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – minimalizacja przeznaczenia na cele nierolnicze terenów o najwyższej przydatności rolniczej, tj. gruntów chronionych klas bonitacyjnych – w odniesieniu do obszarów położonych poza terenami kontynuacji zabudowy i terenami rozwojowymi miejscowości oraz poza terenami kluczowymi dla rozwoju potencjału gospodarczego; – przeciwdziałanie nadmiernej intensyfikacji produkcji rolnej oraz nadmiernemu stosowaniu środków ochrony roślin i nawozów, a także ochrona przed niewłaściwą agrotechniką, – utrzymanie we właściwym stanie technicznym systemów melioracyjnych; – na łąkach i pastwiskach prowadzenie ich użytkowania poprzez koszenie, nawożenie i wypas; – przeciwdziałanie erozji gleb, poprzez właściwą gospodarkę rolną i wprowadzanie zieleni śródpolnej na terenach potencjalnie erodowanych. <p>W stosunku do gruntów rolnych klasy bonitacyjnej I-III obowiązują przepisy dotyczące ochrony zasobów glebowych przed zmianą sposobu użytkowania, stosownie do zapisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.</p> <p>W odniesieniu do leśnej przestrzeni produkcyjnej zakłada się podtrzymanie ekologicznej funkcji lasów oraz racjonalną gospodarkę leśną. Wprowadza się następujące ustalenia i rekomendacje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zrównoważone kształtowanie leśnej przestrzeni produkcyjnej poprzez racjonalne wykorzystanie gospodarcze lasów do tego predysponowanych (bilansowanie zrębów z odnowieniami); – minimalizacji przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne; – dolesienia nieużytków lub terenów nieprzydatnych rolniczo; – ochrona lasów ważnych dla funkcjonowania systemu przyrodniczego gminy, tzn. wchodzących w skład ponadlokalnych korytarzy ekologicznych (ograniczenie ewentualnej wycinki tylko do inwestycji celu publicznego lub w przypadku uzasadnionego interesu publicznego i społecznego) oraz współtworzących tzw. Zielony Pierścień Warszawy. <p>Lasy są prawnie chronione przed likwidacją. Zmiana przeznaczenia lasów na cele nieleśne wymaga zgody na odlesienie, w myśl ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Ewentualne odstępstwa od zaniechania wycinki drzewostanu leśnego powinny być poparte wyższym interesem publicznym lub koniecznością rozwoju gospodarczego gminy, przy czym nie mogą one powodować znaczącego pogorszenia stanu funkcjonowania środowiska przyrodniczego, w myśl zasady rozwoju zrównoważonego.</p> <p>Ponadto część lasów w obrębie obszaru gminy posiada status lasów ochronnych, w rozumieniu ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach. Dla lasów ochronnych obowiązują przepisy prawa dotyczące ich ochrony oraz możliwych zasad ich zagospodarowania, w myśl ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.</p>
<p>Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji</p>	<p>Dopuszcza się wyznaczenie obszarów zdegradowanych i rewitalizacji, zgodnie z przepisami prawa. W odniesieniu do obszarów zdegradowanych i obszarach rewitalizacji przyjmuje się następujące, generalne cele i zasady:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jako zadania priorytetowe dla kształtowania zagospodarowania przestrzennego wskazuje się: <ul style="list-style-type: none"> - poprawę jakości przestrzeni publicznej, - modernizację i rozbudowę infrastruktury społecznej, - budowę, remont lub modernizację ciągów komunikacyjnych (dróg, chodników, ciągów pieszo-jezdnych), - poprawę warunków zamieszkania, - poprawę estetyki zainwestowania, - modernizację, w tym termomodernizację budynków, - rozbudowę infrastruktury technicznej, - rozbudowę infrastruktury sportowo-rekreacyjnej,

ZAKRES	USTALENIA I REKOMENACJE
	<ul style="list-style-type: none"> - dążenie do zwiększenia powierzchni terenów zieleni, - jako zadania pośrednie, wpływające na jakość życia wskazuje się: <ul style="list-style-type: none"> - aktywizację gospodarczą, w tym aktywizację zawodową mieszkańców i zmniejszenie poziomu ubóstwa, - rozwój potencjału społecznego, w tym wspieranie osób zagrożonych lub wykluczonych społecznie, - rozwój aktywności społecznej i kulturalnej mieszkańców. <p>Według ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji Rada Gminy wyznacza, w drodze uchwały, z własnej inicjatywy albo na wniosek wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji.</p> <p>Na obszarze gminy wciąż aktualne jest zagadnienie przekształceń i rehabilitacji zabudowy (występującej w rozproszeniu w różnych miejscach gminy). W znacznym stopniu skuteczność rehabilitacji zabudowy jest uzależniona od znalezienia inwestorów, którzy mogliby zagospodarować tereny na cele działalności gospodarczej rolniczej lub nierolniczej. Przekształceń i rehabilitacji wymagają zarówno zabudowania gospodarcze, jak i obiekty zabudowy mieszkaniowej o dysharmonijnych formach architektury takich jak: gabaryty, bryły, kształty dachów, czy kolorystyka.</p> <p>Proces rekultywacji związany jest przede wszystkim z potencjalną działalnością wydobywczą złóż. W trakcie eksploatacji powstają liczne wyrobiska, hałdy itp., a tym samym, po zakończeniu wydobywania, konieczna staje się rekultywacja terenów poeksploatacyjnych w celu złagodzenia przeobrażeń spowodowanych eksploatacją. Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych powinna być realizowana w oparciu o kierunek i opracowany projekt rekultywacji.</p> <p>Z uwagi na brak udokumentowanych złóż kopalin na terenie gminy Stanisławów, nie występują obszary wymagające rekultywacji. Ponadto w granicach gminy nie występują obszary wymagające remediacji.</p>

Materiał źródłowy: Opracowanie własne.

6. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Obszary strategicznej interwencji (OSI) są określone w strategiach rozwoju jako obszary o zidentyfikowanych lub potencjalnych uwarunkowaniach społecznych, gospodarczych, przestrzennych lub powiązaniach funkcjonalnych decydujących o występowaniu barier rozwoju lub możliwych do wykorzystania potencjałów rozwojowych.

6.1 OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI OKREŚLONE W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA

W obowiązującej „Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+. Innowacyjne Mazowsze”² zidentyfikowano obszary strategicznej interwencji w podziale na dwa typy:

- problemowe – podregiony NUTS 3:
  - w regionie Mazowieckim regionalnym: ciechanowski, ostrołęcki, płocki, radomski, siedlecki, żyrardowski;
  - w regionie Warszawskim stołecznym: warszawski zachodni, warszawski wschodni i miasto Warszawa;
- bieguny wzrostu – miejskie obszary funkcjonalne:
  - miejski obszar funkcjonalny Warszawy (region Warszawski stołeczny) jako istniejący biegun wzrostu;
  - miejskie obszary funkcjonalne miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze oraz Płocka, Siedlec i Żyrardowa jako potencjalnych biegunów wzrostu.

Gmina Stanisławów zakwalifikowana została do warszawskiego wschodniego obszaru strategicznej interwencji (OSI - problemowy), dla którego ustalono (str. 86 Strategii):

Interwencja zorientowana będzie na poprawę dostępności do infrastruktury komunalnej i usług społecznych, które są słabiej dostępne w porównaniu z podregionem warszawskim zachodnim. Skoordynowane działania ukierunkowane na tworzenie nowych i rozwój istniejących przedsiębiorstw w podregionie przełożą się pozytywnie na poprawę sytuacji na rynku pracy oraz wzmocnienie bazy dochodowej samorządów. Na potrzebę prowadzenia działań w zakresie aktywizacji zawodowej wskazuje stosunkowo wysoka stopa bezrobocia na tle Warszawy i podregionu warszawskiego zachodniego.

Działania w OSI warszawsko-wschodnim skoncentrowane będą w następujących obszarach:

1. *Wsparcie rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru poprzez:*
  - *aktywizację osób bezrobotnych i wspieranie przedsiębiorczości, w tym przez wspieranie uczenia się przez całe życie, doradztwo i kształcenie zawodowe, zapewnienie opieki nad dziećmi,*
  - *rozwój skoordynowanej oferty inwestycyjnej,*
  - *poprawę jakości infrastruktury turystycznej,*
2. *Poprawę dostępności do infrastruktury komunalnej i do usług społecznych poprzez:*
  - *budowę i rozbudowę infrastruktury komunalnej,*
  - *rozwój zintegrowanego, niskoemisyjnego transportu zbiorowego poprawiającego dostępność przystanków kolejowych i centrów lokalnych, w szczególności na obszarach wykluczenia transportowego,*

² Uchwała nr 72/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 maja 2022 r. w sprawie Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+.

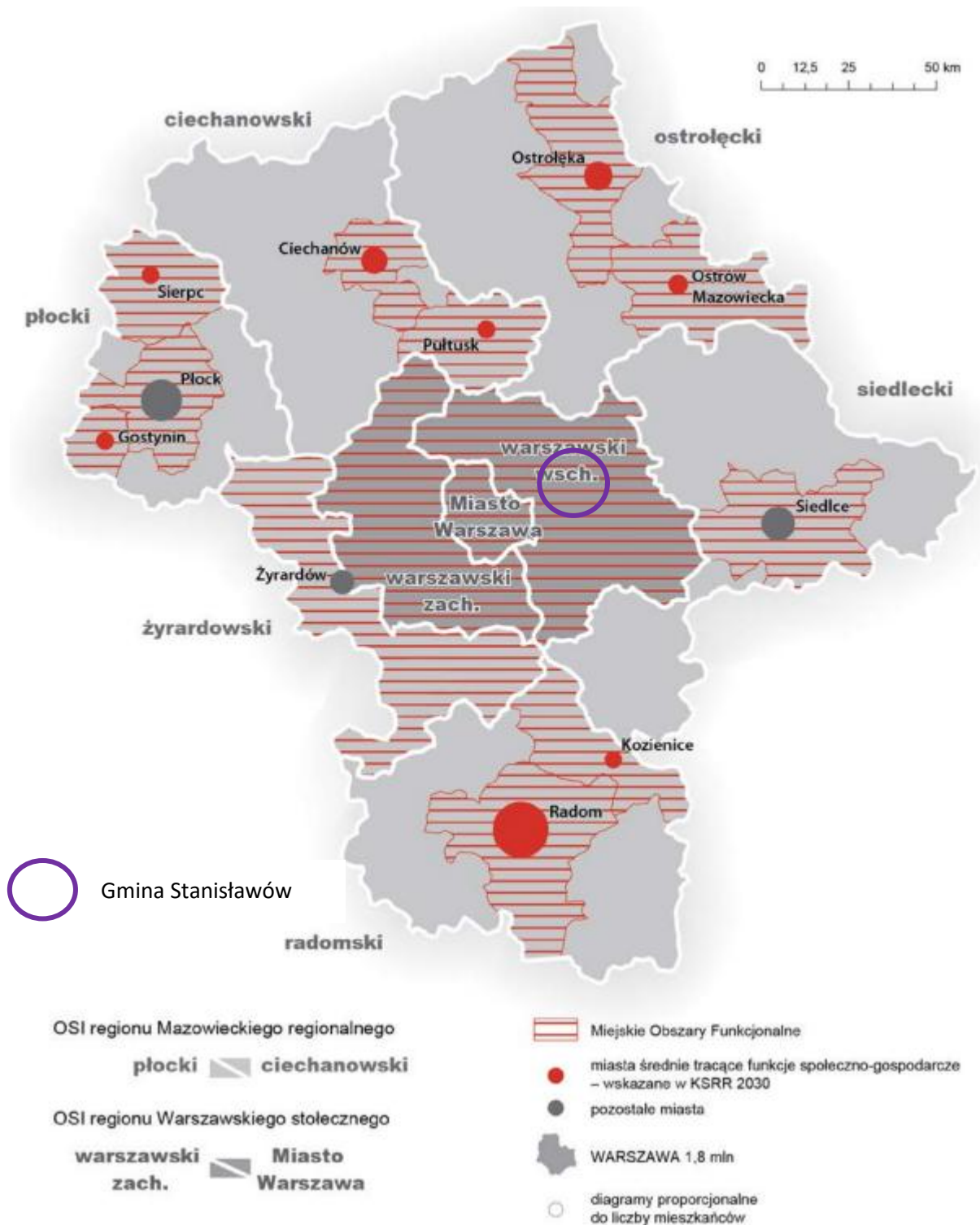
- rozwój sieci tras rowerowych i infrastruktury dla pieszych,
- poprawę dostępności do usług publicznych w zakresie edukacji, ochrony zdrowia i opieki senioralnej.

Ponadto **obszar gminy Stanisławów zakwalifikowano do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Warszawy**. W odniesieniu do Miejskich Obszarów Funkcjonalnych tj. biegunów wzrostu - w Strategii zapisano (str. 79, Strategii Rozwoju Województwa):

Wsparcie dla miast i ich obszarów funkcjonalnych ukierunkowane będzie na rozwój i poprawę jakości współpracy w obszarach funkcjonalnych w celu wzmacniania potencjałów i przewyższania problemów rozwojowych w skali ponadlokalnej. Doskonalenie zintegrowanego zarządzania i współzrządzenia rozumiane jest jako podejmowanie i prowadzenie efektywnej współpracy samorządów, instytucji, grup społecznych i gospodarczych z obszaru poszczególnych MOF na rzecz wielowymiarowego i wielopoziomowego współzarządzania, wykorzystującego partycypacyjne formy procesu decyzyjnego. Współpraca we wszystkich MOF powinna być ukierunkowana w szczególności na:

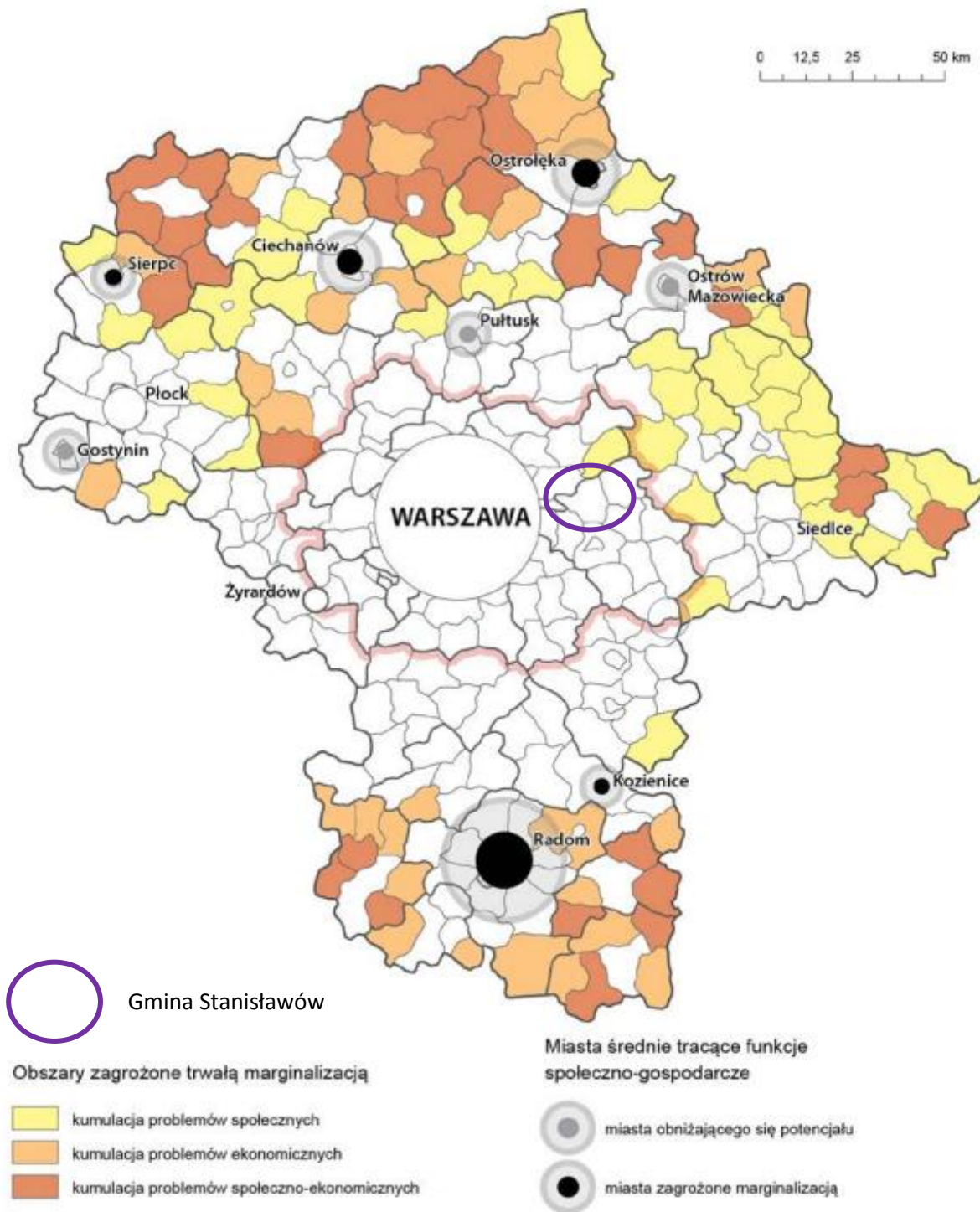
- uporządkowanie gospodarki przestrzennej i przywrócenie ładu przestrzennego w miejskich obszarach funkcjonalnych, obejmujące w szczególności koordynację procesów planowania przestrzennego w celu ochrony ładu przestrzennego, terenów otwartych przed rozpraszaniem zabudowy, chaosem inwestycyjnym i przeznaczaniem gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, jak też rewitalizację oraz dbałość o dostęp do wysokiej jakości terenów zieleni i ograniczanie emisji hałasu;
- rozwój efektywnego systemu transportowego opartego na transporcie zbiorowym i niezmotoryzowanym, tj. rozwój infrastruktury pieszej, zintegrowanej sieci tras rowerowych zgodnej ze standardami określonymi na poziomie województwa połączonej z trasami wojewódzkimi, a także niskoemisyjnego transportu zbiorowego zintegrowanego z systemem wojewódzkim;
- poprawę jakości powietrza, w tym kompleksową modernizację energetyczną budynków, likwidację źródeł niskiej emisji, inwestycje w OZE, tworzenie korytarzy regeneracyjnych miast, rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury oraz ograniczanie indywidualnego ruchu samochodowego w miastach i ich obszarach funkcjonalnych;
- zwiększenie efektywności i dostępności do usług publicznych dostosowanych do potrzeb różnych grup społecznych w miejskich obszarach funkcjonalnych. Należy przy tym uwzględnić starzenie się społeczeństwa i spadek liczby ludności, zwłaszcza w miastach średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Współpraca jednostek samorządu terytorialnego na rzecz bardziej efektywnej koordynacji i integracji świadczenia usług publicznych, rozwój wspólnych centrów usług publicznych, instytucji otoczenia biznesu czy spójnej w skali obszaru funkcjonalnego oferty edukacyjnej lub biznesowej przyczyni się do optymalizacji kosztów i podniesienia efektywności prowadzonych działań.

Warszawa wraz z miejskim obszarem funkcjonalnym, pełni funkcję ośrodka metropolitalnego o znaczeniu europejskim. W przypadku Warszawy i jej miejskiego obszaru funkcjonalnego niezbędne jest dalsze wzmacnianie współpracy ponadlokalnej dla podtrzymania i rozwoju funkcji obszaru jako istniejącego biegunu wzrostu, zarówno w skali województwa, jak i kraju. Takie podejście pozwoli uzyskać wyższą efektywność, lepszą koordynację i skuteczność prowadzonych działań, zwłaszcza w obliczu wysokiej dynamiki procesów rozwojowych zachodzących w MOFW. Przełoży się to także pozytywnie na wzmacnianie powiązań MOFW z całym obszarem województwa mazowieckiego. Ponadto przyczyni się do rozwoju funkcji metropolitalnych obszaru i budowania jego pozycji konkurencyjnej w skali europejskiej i światowej.

Ryc. 3 Gmina Stanisławów w odniesieniu do obszarów strategicznej interwencji (OSI) województwa mazowieckiego
 Materiał źródłowy: Ryc. 10, Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+. Innowacyjne Mazowsze.

Jednocześnie obszar gminy Stanisławów położony jest poza obszarami zagrożonymi trwałą marginalizacją.

Ryc. 4 Gmina Stanisławów w odniesieniu do obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją w województwie mazowieckim
 Materiał źródłowy: Ryc. 11, Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+. Innowacyjne Mazowsze.

6.2 OBSZARY INTERWENCJI OKREŚLONE W STRATEGII ROZWOJU METROPOLII WARSZAWSKIEJ

W obowiązującej „Strategii rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku” zidentyfikowano obszary strategicznej interwencji w podziale na cztery typy:

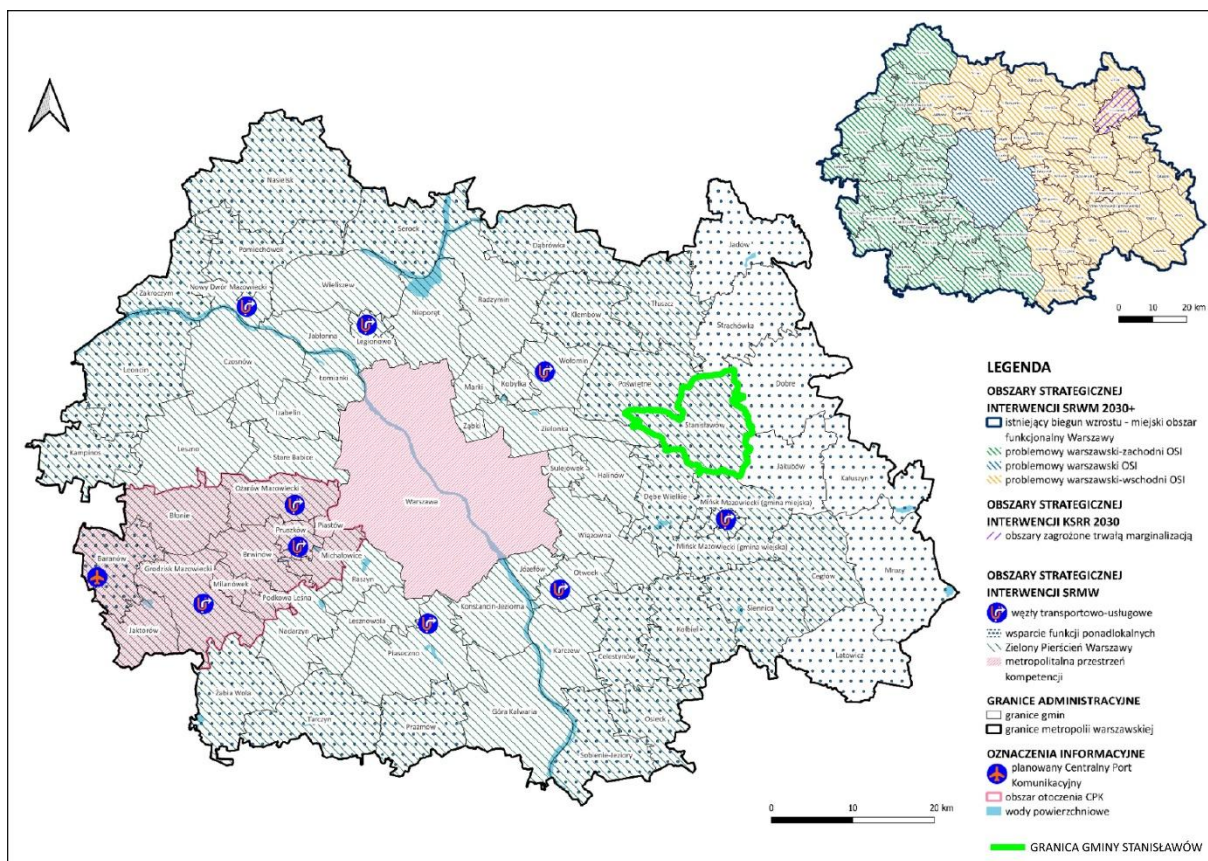
- OSI – węzły transportowo-usługowe o znaczeniu metropolitalnym;
- OSI – wsparcie funkcji ponadlokalnych;
- OSI – Zielony Pierścień Warszawy;
- OSI – metropolitalna przestrzeń kompetencji.

Obszar gminy Stanisławów położony jest w zasięgu następujących obszarów strategicznej interwencji (OSI):

- OSI „Zielony Pierścień Warszawy”;
- OSI „Wsparcie funkcji ponadlokalnych”.

OSI „Zielony Pierścień Warszawy” obejmuje 61 gmin metropolii warszawskiej, czyli niemal wszystkie. Pierwotnie do OSI „Zielony Pierścień Warszawy” zostało włączonych 59 gmin, w których na podstawie opracowania regionalnego zidentyfikowany został potencjał do utworzenia ZPW. Dodatkowo do OSI ZPW dołączono dwie gminy – Legionowo i Mińsk Mazowiecki (miasto) w celu zachowania ciągłości przestrzennej. ZPW, rozumiany jako narzędzie do ochrony spójności MSZI, będzie skupiał działania mające zapewnić wsparcie funkcjonowania błękitno-zielonej infrastruktury oraz wzrost różnorodności biologicznej. Pośrednio działania podejmowane w ramach ZPW pozwolą na zrównoważone kształtowanie przestrzeni. Szczególny nacisk zostanie położony na podejmowanie przedsięwzięć w ramach kierunków działań: „Wysoka jakość środowiska”, „Zrównoważony system żywnościowy” oraz „Adaptacja i mitygacja zmiany klimatu”.

OSI „Wsparcie funkcji ponadlokalnych” obejmuje gminy, które nie uczestniczyły w realizacji „Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego 2014-2020+”, natomiast obecnie są częścią metropolii warszawskiej. Zróżnicowanie rozwojowe w metropolii warszawskiej rozkłada się koncentrycznie, tzn. wyższe wskaźniki rozwoju społeczno-gospodarczego obserwowane są w JST położonych geograficznie bliżej Warszawy. Peryferyjne obszary metropolii charakteryzują się znacznie słabszymi wskaźnikami, które dotyczą bogactwa i nasycenia podstawową infrastrukturą niż jej centralna część lub metropolia rozpatrywana jako całość, dla której wskaźniki są w znaczny sposób determinowane przez m.st. Warszawę. Dlatego działania realizowane w tym OSI powinny być skoncentrowane na zwiększeniu dostępności komunikacyjnej oraz poprawie różnorodności i jakości usług publicznych, przede wszystkim w ramach kierunków działań „Swoboda i bezpieczeństwo podróży” oraz „Skoordynowany system usług społecznych”.

Ryc. 5 Obszary strategicznej interwencji metropolii warszawskiej

Materiał źródłowy: Strategia rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku.

6.3 OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI KLUCZOWE DLA GMINY

Nie ustala się obszarów strategicznej interwencji kluczowych dla gminy. **Obszarem działań rozwojowych i podejmowania wysiłków w celu rozwoju społeczno-gospodarczego jest cały obszar gminy Stanisławów, w granicach administracyjnych.**

7. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII

7.1. WDRAŻANIE STRATEGII

Zdefiniowane kierunki działań i działania realizowane będą **poprzez świadome kształtowanie polityki władz gminy**, w tym:

- podejmowanie działań inwestycyjnych;
- podejmowanie działań aktywizujących poszczególne podmioty publiczne, w tym jednostki organizacyjne i instytucje oraz podmioty prywatne, tj. mieszkańców, przedsiębiorców, organizacje i stowarzyszenia;
- podejmowanie działań promocyjnych;
- podejmowanie dalszych działań planistycznych i strategicznych.

Poszczególne działania będą **realizowane w różnych zakresach czasowych**, od trwających kilka miesięcy do zadań wieloletnich. Niektóre z nich stanowią będą działania jednostkowe (jednorazowe), inne działania ciągłe lub cykliczne.

Wdrażanie Strategii będzie odbywać się przy **wykorzystaniu zróżnicowanych instrumentów** obejmujących:

- instrumenty wdrożeniowe, m.in. projekty, procedury, programy, a także strategie sektorowe;
- instrumenty organizacyjno-zarządcze, m.in. regulaminy, zarządzenia, a także statuty;
- instrumenty finansowe, m.in. wieloletnie prognozy finansowe, budżet gminy, budżety jednostek organizacyjnych lub pomocniczych, budżety zadaniowe, budżety obywatelskie, fundusze celowe, a także, co kluczowe z punktu widzenia możliwości finansowania, fundusze zewnętrzne (w tym europejskie);
- instrumenty prawne, m.in. uchwały, w tym akty prawa miejscowego, decyzje administracyjne;
- instrumenty planistyczne – akty planowania przestrzennego, zapewniające udział mieszkańców w procesie ich opracowania;
- instrumenty społeczne, m.in. działania edukacyjne, kampanie społeczne i informacyjne, działania promocyjne, konsultacje wewnętrzne, konsultacje społeczne, strony internetowe (w tym profile w mediach społecznościowych), a także system informacji przestrzennej;
- instrumenty kadrowe, m.in. oparte o kadrę kierowniczą i liderów projektów, a także możliwość kreacji koordynatorów programów i projektów, doskonalenia kadr, wymiany doświadczeń i dobrych praktyk;
- instrumenty kontrolne – m.in. raportowanie, monitoring, a także kontrola jakości/skuteczności.

Strategia Rozwoju wskazuje zarówno działania należące do wyłącznej kompetencji gminy, realizowane przez Urząd i jednostki organizacyjne lub pomocnicze, jak i działania skierowane do społeczności lokalnej i wszystkich podmiotów działających na terenie gminy lub pozostających z nią w relacji. Strategia Rozwoju pełni rolę planu generalnego postępowania władz samorządowych we współpracy z innymi samorządami, administracją państwową oraz partnerami społecznymi i prywatnymi. Wskazuje się **trzy zasadnicze grupy zaangażowane w proces wdrażania** Strategii:

- sektor publiczny – władze samorządowe gminy, Urząd Gminy i jednostki gminne, jednostki samorządu terytorialnego różnych szczebli, gminy sąsiednie i należące do obszaru funkcjonalnego;
- sektor biznesowy – przedsiębiorcy, kluczowi pracodawcy, organizacje otoczenia biznesu, zrzeszenia gospodarcze itp.;
- sektor społeczny – mieszkańcy, organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, liderzy społeczni i osoby publiczne, reprezentanci młodzieży itp.

Odpowiedzialność za realizację Strategii spoczywać będzie na:

- Wójtce gminy Stanisławów jako organowi wykonawczemu gminy – stymulowanie, koordynacja i nadzór działań, mobilizacja i integrowanie zasobów, w tym kadrowych;
- Radzie Gminy Stanisławów jako organowi uchwałodawczemu – przyjęcie Strategii oraz ewentualnych aktualizacji, podejmowanie uchwał przyczyniających się do wdrażania ustaleń Strategii (np. akty planowania przestrzennego);
- Urzędzie Gminy Stanisławów jako organowi wdrażającemu – implementacja zdefiniowanych w dokumencie celów i działaniach rozwojowych, promocja przyjętej wizji rozwoju, realizacja i koordynacja poszczególnych działań, tym harmonizowanie i poszerzanie partnerstwa, współpraca i koordynacja przepływu informacji przy wdrażaniu poszczególnych działań z innymi podmiotami i interesariuszami, poszukiwanie źródeł finansowania, gromadzenie danych i raportowanie realizowanych zadań.

Biorąc pod uwagę, że efektywność wdrażania założeń rozwojowych związana jest ze skalą aktywności i zintegrowania poszczególnych środowisk i interesariuszy, w celu zapewnienia skuteczność podejmowany działań zakłada się następujące **zasady współpracy**:

- partycypacja i partnerstwo – współpraca i równorzędne traktowanie, z zachowaniem suwerenności poszczególnych podmiotów, z założeniem dążenia do wzajemnego zrozumienia;
- otwartość na kreatywność i innowacyjność – otwarcie na nowe pomysły i idee;
- transparentność – przejrzystość działań, podejmowanie dialogu, informowanie i konsultowanie decyzji oraz rozwiązań rozwojowych;
- determinacja – konsekwencja i odpowiedzialność we wdrażaniu przyjętych celów rozwojowych;
- elastyczność – możliwość szybkiego reagowania na zachodzące zmiany, poprzez modyfikację ustaleń Strategii i dostosowanie do nowych okoliczności (w przypadku ich wystąpienia).

Dla poszczególnych celów strategicznych i kierunków działań wskazuje się następujące **ramy realizacyjno-organizacyjne**:

Tab. 7 Ramy realizacyjno-organizacyjne dla 1 celu strategicznego i jego kierunków działań

CEL OPERACYJNY		KIERUNEK DZIAŁAŃ	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ	PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	PODMIOT MONITORUJĄCY	
1.1.	Poprawa stanu i dostępności infrastruktury technicznej	1.1.1.	Rozwój infrastruktury kanalizacyjnej.	Gmina Gestor sieci	Podmioty publiczne Podmioty prywatne Mieszkańcy	Gmina Gestor sieci
		1.1.2.	Rozwój infrastruktury wodociągowej.	Gmina Gestor sieci	Podmioty publiczne Podmioty prywatne Mieszkańcy	Gmina Gestor sieci
		1.1.3.	Rozwój infrastruktury odprowadzania i magazynowania wody opadowej, w szczególności z uwzględnieniem rozwiązań niebiesko-zielonej infrastruktury.	Gestor sieci PGW Wody Polskie	Podmioty publiczne Podmioty prywatne Mieszkańcy	Gmina Gestor sieci PGW Wody Polskie
		1.1.4.	Rozwój infrastruktury zaopatrzenia w gaz.	Gestor sieci	Podmioty publiczne Podmioty prywatne	Gmina Gestor sieci
		1.1.5.	Rozwój infrastruktury elektroenergetycznej.	Gestor sieci	Podmioty publiczne Podmioty prywatne Mieszkańcy	Gmina Gestor sieci
		1.1.6.	Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii.	Gmina Podmioty prywatne Mieszkańcy	Podmioty publiczne Podmioty prywatne Mieszkańcy	Gmina Województwo
		1.1.7.	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną.	Gmina Gestorzy sieci	Podmioty prywatne Inwestorzy	Gmina Gestorzy sieci

CEL OPERACYJNY		KIERUNEK DZIAŁAŃ		PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ	PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	PODMIOT MONITORUJĄCY
1.2.	Wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego i poprawa jakości życia	1.2.1.	Poprawa jakości przestrzeni publicznej i ogólnodostępnej.	Gmina Mieszkańcy	Podmioty publiczne Podmioty prywatne Mieszkańcy	Gmina
		1.2.2.	Poprawa bezpieczeństwa publicznego.	Gmina Służby porządkowe Organizacje pozarządowe	Podmioty publiczne Podmioty prywatne Organizacje pozarządowe Mieszkańcy	Gmina Służby porządkowe Organizacje pozarządowe
		1.2.3.	Poprawa warunków zamieszkania w budownictwie komunalnym.	Gmina	Podmioty publiczne Podmioty prywatne Mieszkańcy	Gmina
		1.2.4.	Wspieranie estetyki zainwestowania w budownictwie prywatnym.	Gmina Mieszkańcy	Mieszkańcy Organizacje pozarządowe	Gmina
1.3.	Poprawa atrakcyjności turystycznej i rekreacyjno-wypoczynkowej	1.3.1.	Zwiększenie atrakcyjności turystycznej w oparciu o walory kulturowe i przyrodnicze, w świetle idei turystyki zrównoważonej.	Gmina Instytucje kultury Organizacje pozarządowe	Podmioty publiczne Podmioty prywatne Organizacje pozarządowe Gminy metropolii warszawskiej	Gmina Instytucje kultury Organizacje pozarządowe
		1.3.2.	Wzrost zasobności bazy turystycznej i okołoturystycznej.	Gmina Podmioty prywatne Podmioty publiczne	Podmioty publiczne Podmioty prywatne	Gmina
		1.3.3.	Organizacja i promocja imprez i wydarzeń sportowych, turystycznych i kulturalnych.	Gmina Instytucje kultury Organizacje pozarządowe	Podmioty publiczne Podmioty prywatne Mieszkańcy Instytucje oświaty	Gmina Instytucje kultury Organizacje pozarządowe
1.4.	Rozwój przedsiębiorczości i otoczenia biznesu	1.4.1.	Aktywizacja zawodowa mieszkańców.	Urzędy pracy	Gmina Podmioty publiczne Podmioty prywatne Mieszkańcy PARP ^x	Urzędu pracy Gmina
		1.4.2.	Rozwój sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.	Podmioty prywatne	Gmina Podmioty publiczne Mieszkańcy PARP ^x	Gmina
		1.4.3.	Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej.	Gmina	Podmioty publiczne Podmioty prywatne Inwestorzy Gminy metropolii warszawskiej	Gmina
		1.4.4.	Wspieranie ekonomii społecznej, w tym spółdzielni socjalnych i przedsiębiorstw społecznych.	Gmina Organizacje pozarządowe	Podmioty publiczne Podmioty prywatne Inwestorzy Urzędy pracy	Gmina Urzędy pracy
1.5.	Rozwój gospodarstw rolnych i sektora rolno-spożywczego	1.5.1.	Rozwój i unowocześnienie gospodarstw rolnych.	Właściciele gospodarstw rolnych	ODR ^x ARIMR ^x Rolnicy	ODR ^x ARiMR ^x
		1.5.2.	Wzrost znaczenia lokalnych produktów rolniczych.	Właściciele gospodarstw rolnych	ODR ^x ARIMR ^x Rolnicy	ODR ^x ARiMR ^x
		1.5.3.	Wspieranie i promocja działalności sektora spożywczego, przetwórczego i rolnego.	Właściciele gospodarstw rolnych	ODR ^x ARiMR ^x Rolnicy	ODR ^x ARiMR ^x

Materiał źródłowy: Opracowanie własne.

^x ODR – Ośrodek Doradztwa Rolniczego,

^x ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Tab. 8 Ramy realizacyjno-organizacyjne dla 2 celu strategicznego i jego kierunków działań

CEL OPERACYJNY	KIERUNEK DZIAŁAŃ	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ	PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	PODMIOT MONITORUJĄCY		
2.1.	Kształtowanie i promowanie wartości kulturowych	2.1.1.	Wspieranie i rozwój działalności instytucji kultury.	Gmina	Instytucje kultury	Gmina
		2.1.2.	Wspieranie działalności organizacji i stowarzyszeń związanych z kulturą i twórczością regionalną (kół gospodyń wiejskich, twórców lub innych).	Gmina Organizacje pozarządowe	Mieszkańcy Instytucje kultury Organizacje pozarządowe	Gmina Organizacje pozarządowe
		2.1.3.	Wspieranie rozwoju edukacji kulturalnej i artystycznej dzieci, młodzieży lub dorosłych.	Gmina Instytucje kultury Organizacje pozarządowe	Mieszkańcy	Gmina Instytucje kultury Organizacje pozarządowe
		2.1.4.	Organizacja i promocja cyklicznych lub okazjonalnych wydarzeń i imprez kulturalnych.	Gmina Instytucje kultury Organizacje pozarządowe	Mieszkańcy	Gmina Instytucje kultury Organizacje pozarządowe
		2.1.5.	Wzmocnienie uczestnictwa w kulturze, w tym poprzez technologię cyfrową (e-kultura, digitalizacja i udostępnianie zbiorów i zasobów archiwalnych).	Gmina Instytucje kultury	Mieszkańcy	Gmina Instytucje kultury
		2.1.6.	Udział i wspieranie udziału w regionalnych, ogólnopolskich i międzynarodowych wydarzeniach kulturalnych i promocyjnych.	Gmina Instytucje kultury Organizacje pozarządowe	Mieszkańcy Organizacje pozarządowe	Gmina Instytucje kultury Organizacje pozarządowe
		2.1.7.	Współpraca z innymi regionami w Polsce i na świecie, w celu wspierania interakcji pomiędzy tradycjami i kulturami.	Gmina Organizacje pozarządowe	Pozostałe Gminy Powiaty Województwa Kraje zagraniczne	Gmina Organizacje pozarządowe
		2.1.8.	Przygotowywanie i wydawanie publikacji poświęconych dziedzictwu kulturowemu.	Gmina Instytucje kultury Organizacje pozarządowe	Mieszkańcy	Gmina Organizacje pozarządowe
2.2.	Poprawa jakości kształcenia i edukacji	2.2.1.	Wsparcie rozwoju opieki dla najmłodszych.	Gmina	Mieszkańcy Instytucje oświatowe	Gmina
		2.2.2.	Rozbudowa, modernizacja i wyposażenie placówek oświatowych, kulturalnych i bibliotek.	Gmina Instytucje oświaty Instytucje kultury	Podmioty publiczne Podmioty prywatne	Gmina Instytucje oświaty Instytucje kultury
		2.2.3.	Rozbudowa i modernizacja zaplecza sportowego placówek oświatowych.	Gmina Powiat	Podmioty publiczne Podmioty prywatne Instytucje oświaty	Gmina
		2.2.4.	Rozwój potencjału dydaktycznego.	Gmina Instytucje oświaty	Mieszkańcy Organizacje pozarządowe	Gmina Instytucje oświaty
		2.2.5.	Wzmocnienie kompetencji podstawowych z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych, przedsiębiorczości, nauki języków obcych oraz postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich.	Gmina	Instytucje oświaty Organizacje pozarządowe	Gmina
		2.2.6.	Wsparcie rozwoju osób szczególnie uzdolnionych poprzez organizację konkursów lub zajęć dodatkowych.	Gmina Instytucje oświaty	Organizacje pozarządowe Instytucje kultury	Gmina Instytucje oświaty
		2.2.7.	Wsparcie edukacji specjalistycznej, w tym dla osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz z niepełnosprawnościami.	Instytucje oświaty	Gmina Powiat Podmioty publiczne Podmioty prywatne GOPS ^x	Instytucje oświaty Gmina Powiat
		2.2.8.	Podniesienie poziomu zaangażowania rodziców w proces edukacyjno-wychowawczy.	Instytucje oświaty	Mieszkańcy Organizacje pozarządowe	Gmina Instytucje oświaty

CEL OPERACYJNY		KIERUNEK DZIAŁAŃ	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ	PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	PODMIOT MONITORUJĄCY	
		2.2.9.	Promocja zdrowego trybu życia w szkole – kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych, wspieranie aktywności fizycznej uczniów.	Gmina Powiat Instytucje oświaty	Organizacje pozarządowe Mieszkańcy	Instytucje oświaty Gmina Powiat
		2.2.10.	Inicjowanie i wspieranie działalności w zakresie organizacji i udoskonalania zajęć, wydarzeń pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży, w tym zajęć dydaktycznych i sportowych.	Gmina Powiat Instytucje oświaty	Mieszkańcy Organizacje pozarządowe Instytucje kultury	Instytucje oświaty Gmina Powiat
2.3.	Ograniczenie problemów społecznych	2.3.1.	Wsparcie działań instytucji pomocy społecznej.	Gmina	Instytucje pomocy społecznej	Gmina
		2.3.2.	Spójne oraz kompleksowe wspieranie rodzin.	Instytucje pomocy społecznej	Organizacje pozarządowe Mieszkańcy	Gmina Instytucje pomocy społecznej
		2.3.3.	Wsparanie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży poprzez m.in. rozwój placówek wsparcia dziennego z niepełnosprawnościami, rozwój infrastruktury sportowej, miejsc aktywnego wypoczynku, tworzenie miejsc i zakup sprzętu rehabilitacyjnego dla osób z niepełnosprawnościami.	Gmina Instytucje pomocy społecznej Instytucje oświaty	Organizacje pozarządowe Mieszkańcy	Gmina Instytucje pomocy społecznej
		2.3.4.	Podjęcie działań w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy, w tym promocja profilaktyki i edukacji wśród dzieci i młodzieży.	Instytucje pomocy społecznej Instytucje oświaty	Mieszkańcy Organizacje pozarządowe Instytucje oświaty Służby porządkowe	Gmina Instytucje pomocy społecznej
		2.3.5.	Aktywizacja osób starszych i rozwój systemu opieki senioralnej.	Instytucje pomocy społecznej GOPS ^x	Mieszkańcy Organizacje pozarządowe Instytucje kultury	Gmina Instytucje pomocy społecznej
		2.3.6.	Pomoc osobom z niepełnosprawnościami, w tym likwidacja barier architektonicznych, promowanie zatrudnienia i pomoc doraźna.	Gmina Instytucje pomocy społecznej	Mieszkańcy Organizacje pozarządowe	Gmina Instytucje pomocy społecznej
		2.3.7.	Wsparanie inicjatyw na rzecz pomocy społecznej, w tym promocja i wspieranie idei wolontariatu.	Gmina Organizacje pozarządowe	Mieszkańcy Organizacje pozarządowe Instytucje pomocy społecznej	Gmina
		2.3.8.	Wsparanie organizacji społecznych i stowarzyszeń prowadzących działania na rzecz organizacji społeczności lokalnej.	Gmina Organizacje pozarządowe	Organizacje pozarządowe Służby porządkowe	Gmina
2.4.	Rozwój kapitału społecznego i wzrost integracji społecznej	2.4.1.	Wsparanie inicjatyw obywatelskich oraz działalności instytucji, organizacji i stowarzyszeń w zakresie prowadzenia aktywności społecznych i obywatelskich.	Gmina Organizacje pozarządowe	Organizacje pozarządowe Instytucje oświaty Instytucje kultury Mieszkańcy	Gmina
		2.4.2.	Zwiększenie poziomu partycypacji mieszkańców w zarządzaniu gminą.	Gmina	Mieszkańcy	Gmina
		2.4.3.	Tworzenie nowych, modernizacja oraz doposażenie świetlic wiejskich.	Gmina	Mieszkańcy Organizacje pozarządowe	Gmina

CEL OPERACYJNY		KIERUNEK DZIAŁAŃ	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ	PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	PODMIOT MONITORUJĄCY	
		2.4.4.	Rozwój kompetencji osób dorosłych.	Gmina	Organizacje pozarządowe Mieszkańcy	Gmina
		2.4.5.	Tworzenie warunków do rozwoju osobistego i edukacji przez całe życie.	Gmina Instytucje kultury Instytucje oświaty Organizacja pozarządowe	Mieszkańcy	Gmina
2.5.	Rozwój opieki zdrowotnej i ochrony zdrowia	2.5.1.	Zwiększanie dostępności do usług ochrony zdrowia poprzez tworzenie nowych punktów świadczących tego rodzaju działalność.	Gmina	Podmioty publiczne Podmioty prywatne Instytucje ochrony zdrowia	Gmina
		2.5.2.	Zwiększenie dostępności do specjalistycznej opieki zdrowotnej, w szczególności leczenia i profilaktyki chorób cywilizacyjnych, rehabilitacji oraz leczenia uzależnień.	Instytucje ochrony zdrowia Gmina	Podmioty publiczne Podmioty prywatne	Instytucje ochrony zdrowia Gmina
		2.5.3.	Poprawa jakości i dostępności i wspieranie rozwoju różnych form usług zdrowotnych, w tym pielęgnacyjno-opiekuńczych.	Instytucje ochrony zdrowia Gmina	Podmioty publiczne Podmioty prywatne	Instytucje ochrony zdrowia Gmina
		2.5.4.	Wspieranie inicjatyw na rzecz profilaktyki zdrowia oraz promocji zdrowia i zdrowego trybu życia.	Instytucje ochrony zdrowia Gmina Instytucje oświaty	Organizacje pozarządowe Mieszkańcy	Instytucje ochrony zdrowia Gmina Instytucje oświaty
		2.5.5.	Kształtowanie warunków sprzyjających aktywności fizycznej mieszkańców.	Gmina Instytucje oświaty	Mieszkańcy Organizacje pozarządowe	Gmina Instytucje oświaty

Materiał źródłowy: Opracowanie własne.

X GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Tab. 9 Ramy realizacyjno-organizacyjne dla 3 celu strategicznego i jego kierunków działań

CEL OPERACYJNY		KIERUNEK DZIAŁAŃ	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ	PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	PODMIOT MONITORUJĄCY	
3.1.	Zwiększanie dostępności transportowej i powiązań komunikacyjnych	3.1.1.	Poprawa jakości i dostępności układu komunikacyjnego.	GDDKiA ^X ZDW ^X ZDP ^X Gmina	Podmioty prywatne	GDDKiA ^X ZDW ^X ZDP ^X Gmina
		3.1.2.	Rozwój infrastruktury kolejowej.	PKP ^X	Gmina Podmioty publiczne	PKP ^X
		3.1.3.	Modernizacja dróg transportu rolniczego.	Gmina	Podmioty prywatne	Gmina
		3.1.4.	Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego.	Gmina	Służby porządkowe	Gmina
		3.1.5.	Budowa, rozbudowa lub przebudowa infrastruktury towarzyszącej ciągom komunikacyjnym (chodników, poboczy, parkingów, w tym tzw. Bike and ride, dróg rowerowych i innej infrastruktury towarzyszącej).	GDDKiA ^X ZDW ^X ZDP ^X Gmina	Podmioty prywatne	GDDKiA ^X ZDW ^X ZDP ^X Gmina
		3.1.6.	Rozwój infrastruktury rowerowej, w tym poprzez wdrożenie wojewódzkich standardów infrastruktury rowerowej oraz w ramach współpracy metropolitalnej.	Gmina	GDDKiA ^X ZDW ^X ZDP ^X Podmioty prywatne Gminy metropolii warszawskiej	Gmina Województwo

CEL OPERACYJNY		KIERUNEK DZIAŁAŃ	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ	PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	PODMIOT MONITORUJĄCY	
		3.1.7.	Zwiększenie dostępu do usług komunikacji zbiorowej.	Gminy Powiat	Podmioty prywatne Powiat Gminy	Gminy
		3.1.8.	Budowa infrastruktury do ładowania pojazdów o napędach alternatywnych, w tym elektrycznych.	Gmina	Podmioty prywatne Podmioty publiczne	Gmina
3.2.	Rozwój nowoczesnych technologii i innowacji cyfrowych	3.2.1.	Zapewnienie powszechnego dostępu do Internetu.	Gmina Gestor sieci	Podmioty prywatne	Gmina Gestor sieci
		3.2.2.	Zwiększenie dostępności mobilnych sieci komórkowych.	Gestor sieci	Podmioty prywatne	Gestor sieci
		3.2.3.	Rozwój e-usług publicznych oraz dostępności i jakości e-urzędu.	Gmina	Podmioty prywatne	Gmina
		3.2.4.	Popularyzacja metod i możliwości wykorzystania Internetu, zwłaszcza wśród osób zagrożonych wykluczeniem cyfrowym.	Gmina	Podmioty prywatne Mieszkańcy	Gmina
3.3.	Współpraca i promocja	3.3.1.	Stworzenie kompleksowej oferty turystycznej, w oparciu o zasoby materialne (infrastruktura, dziedzictwo kulturowe) i potencjał współpracy metropolitalnej.	Gmina	Instytucje kultury Gminy metropolii warszawskiej	Gmina
		3.3.2.	Stworzenie kompleksowej oferty inwestycyjnej.	Gmina	Przedsiębiorcy	Gmina
		3.3.3.	Doskonalenie wykorzystania mediów społecznościowych w działaniach informacyjnych, promocyjnych i w dialogu ze społeczeństwem.	Gmina	--	Gmina
		3.3.4.	Upowszechnienie informacji o gminie, jako atrakcyjnym miejscu wypoczynku i inwestycji.	Gmina	Mieszkańcy Organizacje pozarządowe Instytucje kultury	Gmina
		3.3.5.	Współpraca z jednostkami publicznymi.	Gmina	Inne gminy lub Organizacje Powiat Województwo Gminy metropolii warszawskiej	Gmina
		3.3.6.	Współpraca ze stowarzyszeniami i organizacjami funkcjonującymi na terenie gminy lub działającymi na rzecz gminy i regionu.	Gmina Stowarzyszenia Organizacje	Gmina Organizacje pozarządowe Mieszkańcy Instytucje kultury Przedsiębiorcy	Gmina Organizacje pozarządowe
		3.3.7.	Współpraca gminy w ramach lokalnej grupy działania (LGD), w tym w zakresie realizacji celów i założeń strategicznych działań rozwojowych (m.in. przedsiębiorczości, integracji społecznej, wsparcia mieszkańców, modernizacji i popularyzacji zabytków, wsparcia kultury, budowy i modernizacji infrastruktury oraz innych związanych z działalnością LGD).	Gmina LGD ^x	Gmina LGD ^x Mieszkańcy Organizacje pozarządowe Instytucje kultury Przedsiębiorcy Inne	Gmina LGD ^x
		3.3.8.	Zawiązanie współpracy partnerstwa (gminy partnerskie) w celu wymiany kulturalnej, gospodarczej i informacyjnej.	Gmina	Gminy metropolii warszawskiej Pozostałe gminy	Gmina

Materiał źródłowy: Opracowanie własne.

^x GDDKiA – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad;

^x ZDW – Zarząd Dróg Wojewódzkich;

^x ZDP – Zarząd Dróg Powiatowych

^x LGD – Lokalna Grupa Działania

^x PKP – Polskie Koleje Państwowe

Tab. 10 Ramy realizacyjno-organizacyjne dla 4 celu strategicznego i jego kierunków działań

CEL OPERACYJNY		KIERUNEK DZIAŁAŃ	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ	PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	PODMIOT MONITORUJĄCY	
4.1	Świadoma i racjonalna polityka przestrzenna	4.1.1.	Dążenie do zwartości zabudowy.	Gmina Inwestorzy	Mieszkańcy	Gmina
		4.1.2.	Opracowywanie lub zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z uwzględnieniem nowych wyzwań i potrzeb rozwojowych.	Gmina	Pracownie Urbanistyczne Mieszkańcy Inwestorzy	Gmina
		4.1.3.	Opracowanie planu ogólnego gminy.	Gmina	Pracownie Urbanistyczne Mieszkańcy Inwestorzy	Gmina
		4.1.4.	Uświadamianie społeczności lokalnej w zakresie istoty i znaczenia racjonalnego planowania przestrzennego.	Gmina Inwestorzy	Przedsiębiorcy	Gmina
		4.1.5.	Pozyskiwanie nowych terenów inwestycyjnych, poprzez wykup oraz zmianę przeznaczenia na potrzeby funkcjonowania strefy aktywizacji gospodarczej.	Gmina Inwestorzy	Przedsiębiorcy	Gmina
		4.1.6.	Kompleksowa rewitalizacja obszarów na terenie gminy Stanisławów, zidentyfikowanych do wdrożenia działań i inicjatyw naprawczych.	Gmina	Mieszkańcy Przedsiębiorcy Organizacje pozarządowe	Gmina
4.2.	Zachowanie materialnych zasobów kultury i dziedzictwa	4.2.1.	Wspieranie prac konserwatorskich, w tym restauratorskich, renowacyjnych i rewaloryzacyjnych obiektów i obszarów zabytkowych (wpisanych do rejestru zabytków oraz ujętych w ewidencji zabytków).	Wojewódzki Konserwator Zabytków	Gmina Instytucje kultury Podmioty publiczne Podmioty prywatne	Gmina Wojewódzki Konserwator Zabytków
		4.2.2.	Adaptacja obiektów zabytkowych do nowych funkcji, w tym kulturalnych, turystycznych i społecznych.	Podmioty publiczne Podmioty prywatne	Gmina Instytucje kultury Inwestorzy Wojewódzki Konserwator Zabytków	Gmina Wojewódzki Konserwator Zabytków
		4.2.3.	Powiększanie zasobów dziedzictwa kulturowego.	Wojewódzki Konserwator Zabytków Gmina	Instytucje kultury	Wojewódzki Konserwator Zabytków Gmina
		4.2.4.	Ochrona obiektów sakralnych.	Instytucje kościelne	Wojewódzki Konserwator Zabytków Gmina	Gmina
		4.2.5.	Ochrona udokumentowanych stanowisk archeologicznych.	Wojewódzki Konserwator Zabytków	Gmina	Gmina Wojewódzki Konserwator Zabytków
		4.3.1.	Ochrona obszarów cennych przyrodniczo.	GDOŚ/RDOŚ ^x Gmina	Podmioty publiczne Podmioty prywatne Mieszkańcy Gminy metropolii warszawskiej	GDOŚ/RDOŚ ^x Gmina
		4.3.2.	Racjonalne gospodarowanie zasobami leśnymi.	Nadleśnictwa	Gmina Podmioty prywatne	Gmina Nadleśnictwa
		4.3.3.	Racjonalne wykorzystanie zasobów wód podziemnych i powierzchniowych.	Podmioty publiczne Podmioty prywatne	Gmina PGW Wody Polskie	Gmina PGW Wody Polskie

CEL OPERACYJNY		KIERUNEK DZIAŁAŃ	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ	PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	PODMIOT MONITORUJĄCY	
		4.3.4.	Ochrona i zachowanie gleb.	Gmina	Marszałek województwa Mieszkańcy	Gmina
4.4.	Poprawa stanu i jakości środowiska oraz zapobieganie zagrożeniom naturalnym i adaptacja do zmian klimatu, w tym w ramach współpracy metropolitalnej	4.4.1.	Wdrażanie rozwoju niskoemisyjnego.	Gmina	Podmioty publiczne Podmioty prywatne Mieszkańcy Gestorzy sieci Gminy metropolii warszawskiej	Gmina Gestorzy sieci
		4.4.2.	Rozwój systemu gospodarki odpadami.	Gmina	Związki komunalne Podmioty publiczne Podmioty prywatne Mieszkańcy Gminy metropolii warszawskiej	Gmina
		4.4.3.	Zapewnienie dobrego stanu wód.	Gmina PIOŚ/WIOŚ ^x Właściciele gospodarstw rolnych	PSSE/WSSE ^x Służby porządkowe Gminy metropolii warszawskiej	Gmina PIOŚ/WIOŚ ^x
		4.4.4.	Rekultywacja gruntów i zdegradowanych gleb.	Przedsiębiorcy Właściciele gospodarstw rolnych	Gmina Urzędy Górnicze	Gmina PIG ^x
		4.4.5.	Ograniczenie uciążliwości akustycznych.	GDDKIA ^x ZDW ^x ZDP ^x	-	GDDKIA ^x ZDW ^x ZDP ^x
		4.4.6.	Monitoring zanieczyszczeń środowiska i wdrożenie mechanizmów i narzędzi ograniczających działalność wpływającą na zanieczyszczanie.	PIOŚ/WIOŚ ^x	PSSE/WSSE ^x Gminy metropolii warszawskiej	PIOŚ/WIOŚ ^x
		4.4.7.	Ochrona przed podtopieniami, suszą i deficytem wody.	PGW Wody Polskie Podmioty publiczne Podmioty prywatne	Gmina Mieszkańcy Gminy metropolii warszawskiej	Gmina
		4.4.8.	Realizacja automatycznej stacji meteorologicznej, umożliwiającej wgląd na aktualną sytuację pogodową i stan jakości powietrza.	Gmina	Gmina IMGW PIB ^x Gminy metropolii warszawskiej	Gmina
		4.4.9.	Zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego.	PGW Wody Polskie Gmina	Podmioty publiczne Podmioty prywatne Mieszkańcy Gminy metropolii warszawskiej	PGW Wody Polskie Gmina
		4.4.10.	Wspieranie rolnictwa odpornego na zmiany klimatu i innowacyjnego zarządzania wodą.	PGW Wody Polskie Gmina	Podmioty publiczne Podmioty prywatne Mieszkańcy Gminy metropolii warszawskiej	PGW Wody Polskie Gmina
		4.4.11.	Edukacja ekologiczna mieszkańców.	Gmina	Organizacje pozarządowe Mieszkańcy Przedsiębiorcy Gminy metropolii warszawskiej	Gmina

Materiał źródłowy: Opracowanie własne.

^x GDDKIA – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad;

^x ZDW – Zarząd Dróg Wojewódzkich;

^x ZDP – Zarząd Dróg Powiatowych

^x PIOŚ/WIOŚ – Państwowa/Wojewódzka Inspekcja Ochrony Środowiska

^x PSSE/WSSE – Powiatowa/Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna

^x GDOŚ/RDOŚ – Generalna/Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

^x IMGW – Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej

^x PIG – Państwowy Instytut Geologiczny

7.2. MONITORING I EWALUACJA STRATEGII

Monitoring i ewaluacja Strategii rozwoju to dwa niezależne procesy, choć pozostające ze sobą w ścisłym związku. Realizacja badania bieżącego (monitoring) i oceny końcowej rezultatów (ewaluacja) są warunkiem koniecznym do tego, aby Strategia mogła być realizowana w sposób konsekwentny i zgodnie z przyjętymi założeniami. Monitoring i ewaluacja będą stanowić procesy niezbędne dla śledzenia postępów we wdrażaniu i osiąganiu celów w zakresie realizacji obranej wizji rozwoju. Będą one także konieczne do podjęcia działań dotyczących dalszej przyszłości gminy. Wskazane jest, aby aktualizacja dokumentu nastąpiła przed końcem okresu obowiązywania niniejszej Strategii Rozwoju Gminy.

Monitoring i ewaluacja wymagają uprzedniego zorganizowania. W tym celu wskazana jest współpraca i koordynacja poszczególnych wydziałów lokalnej administracji.

Monitoring obejmować będzie bieżące gromadzenie danych oraz analizowanie przebiegu realizacji działań i zadań, z jednoczesną możliwością podjęcia ewentualnych przedsięwzięć korygujących. Korekty można przeprowadzić, jeśli zajdzie taka potrzeba, ponieważ proces wdrażania ustaleń strategii będzie w dalszym ciągu trwał. Wskazana jest koordynacja realizacji przyjętych założeń poprzez monitorowanie efektywności działań co najmniej raz w roku, począwszy od dnia jego uchwalenia. Monitorowanie wdrażania założeń przyczyni się do:

- określenia stopnia realizacji przyjętych działań;
- określenia stopnia wykonania założonych celów;
- oceny poziomu rozbieżności między stanem założonym a stanem wykonania założeń programu;
- rozpoznania przyczyn zaistniałych rozbieżności;
- stworzenia obszernej bazy zawierającej informację o uwarunkowaniach społecznych, gospodarczych i przestrzennych gminy;
- określenia skuteczności podejmowanych działań.

Ewaluacja obejmować będzie zebranie informacji, z wykorzystaniem danych gromadzonych w trakcie monitoringu, które umożliwią końcową ocenę oraz weryfikację procesu wdrażania strategii. Tym samym zmierzone i ocenione zostaną efekty założone do osiągnięcia – poszczególne cele operacyjne i przypisane im zadania. Rezultaty powinny być wyrażone zarówno w postaci ilościowej (wskaźniki), jak i jakościowej (rezultaty „miękkie”). Wyniki przeprowadzonej oceny stanowić będą bazę dla strategii na kolejne lata. Ewaluacja bazować będzie na:

- ocenie postępów we wdrażaniu założeń Strategii Rozwoju Gminy, w tym przygotowanie raportu;
- aktualizacji listy przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w kolejnych latach;
- aktualizacji celów i kierunków działań.

Sugerowane wskaźniki monitoringu i ewaluacji zaprezentowano w rozdz. 3.

Przeprowadzenie procesów monitoringu i ewaluacji wiąże się ze znacznym zaangażowaniem zasobów ludzkich i środków finansowych. W procesie ewaluacji powinni zostać włączeni wszyscy Interesariusze. Jest to najskuteczniejsza metoda oceniania efektywności działań określonych w Strategii.

7.3. WYTYCZNE DLA SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW WYKONAWCZYCH

Dokumenty wykonawcze względem Strategii Rozwoju Gminy stanowią obowiązkowe lub fakultatywne plany, programy i strategie sektorowe. W odniesieniu do gminy Stanisławów, biorąc pod uwagę aktualność i spójność zapisów obowiązujących dotychczas dokumentów gminnych, w kontekście zapisów niniejszej Strategii, wskazuje się następujące wytyczne dla ich sporządzenia lub aktualizacji (zmiany):

Tab. 11 Wytyczne dla sporządzania dokumentów wykonawczych względem Strategii

OBSZAR TEMATYCZNY	DOKUMENT WYKONAWCZY (POZIOM GMINNY)	WYTYCZNE
Planowanie przestrzenne	Plan ogólny gminy	Zachowanie spójności celów i kierunków działań, w tym w wymiarze przestrzennym. Kształtowanie przestrzeni z uwzględnieniem założeń modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej.
	Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	
	Miejscowe plany rewitalizacji	
Energetyka	Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, z uwzględnieniem zapisów Strategii.
	Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	
Gospodarka komunalna	Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych	Zapewnienie spójności z zapisami Strategii, w szczególności w odniesieniu do celów związanych z rozwojem infrastruktury komunalnej i technicznej.
	Wieloletnie plany gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy	
	Wieloletni plan inwestycyjny	
Ochrona i opieka nad zabytkami oraz zarządzanie dziedzictwem	Gminna ewidencja zabytków	Ewentualne zwiększenie bazy obszarów lub obiektów wpisanych do ewidencji zabytków.
	Gminny program opieki nad zabytkami	Potrzeba aktualizacji cyklicznej lub aktualizacji w przypadku ustanowienia nowych obszarów lub obiektów zabytkowych.
	Program ochrony środowiska	Potrzeba kompleksowej aktualizacji, zwłaszcza w odniesieniu do zmieniających się celów środowiskowych, w tym polityki energetyczno-klimatycznej.
Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu	Plan gospodarki niskoemisyjnej	Potrzeba kompleksowej aktualizacji z uwzględnieniem celów i kierunków działań wskazanych w Strategii.
	Program usuwania azbestu	Bieżąca aktualizacja, niezależna od zapisów Strategii.
	Plan adaptacji do zmian klimatu	Dokument fakultatywny; sugeruje się opracowanie dokumentu w celu sprecyzowania kierunków adaptacji do postępujących zmian klimatu oraz określenia stopnia podatności i wrażliwości na poszczególne zjawiska klimatyczne.
Transport	Plany rozwoju sieci drogowej wraz z planami finansowania w zakresie dróg gminnych	Potrzeba bieżącej aktualizacji, z uwzględnieniem celów strategicznych odnoszących się do rozbudowy i modernizacji sieci transportowej.

OBSZAR TEMATYCZNY	DOKUMENT WYKONAWCZY (POZIOM GMINNY)	WYTYCZNE
Polityka społeczna	Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego	Aktualnie brak potrzeby opracowania.
	Plan zrównoważonej mobilności	
	Strategia rozwoju elektromobilności	
	Gminny program rewitalizacji	Potrzeba aktualizacji z uwzględnieniem celów i kierunków działań wskazanych w Strategii.
	Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych	Zachowanie spójności celów i kierunków działań wskazanych w Strategii w przypadku aktualizacji lub opracowania dokumentów z zakresu polityki społecznej.
	Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej	
	Gminny program wspierania rodziny	
	Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii	
Rozwój lokalny	Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3. Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	Potrzeba opracowania lub aktualizacji z uwzględnieniem celów i kierunków działań wskazanych w Strategii.
	Plan urządzeniowo-rolny	
	Plany odnowy miejscowości	
Zarządzanie kryzysowe	Gminny plan zarządzania kryzysowego	Uwzględnienie występujących w obszarze gminy zagrożeń, w tym przyrodniczych.
Finanse publiczne	Wieloletnia prognoza finansowa gminy	Uwzględnianie kierunków działań i działań sformułowanych w Strategii, pod warunkiem realności ich sfinansowania, w tym przy udziale środków zewnętrznych.
	Uchwały budżetowe	

Materiał źródłowy: Opracowanie własne.

8. RAMY FINANSOWE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Ramy finansowe są uzależnione od zakresu przedmiotowego i czasowego podejmowanych działań, kondycji finansowej gminy oraz jej możliwości inwestycyjnych, jak również uwarunkowań zewnętrznych (niestabilna sytuacja gospodarcza wywołana sytuacją geopolityczną w naszej części Europy oraz konfliktem zbrojnym na Ukrainie, ryzyko pogłębienia lub rozszerzenia konfliktu na państwa ościennie) i wewnętrznych (niepewna gospodarka finansowa w kraju – PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń, zmiany systemowe itd.).

Podstawę do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowi wieloletnia prognoza finansowa. W celu dokonania wieloletnich projekcji dochodów i wydatków gminy, poddano analizie dane budżetowe z ubiegłych lat (dane GUS), w tym zakładając wzrost zbliżony do średniorocznego w latach 2015-2024, tj. wzrost o ok. 2,8 mln zł/rok, oszacowano, że dochody ogółem gminy w perspektywie ok. 30-letniej, mogłyby kształtować się następująco:

PROGNOZOWANE (HIPOTETYCZNE) DOCHODY OGÓŁEM

ROK	2030	2035	2040	2045	2050	2055
MLN ZŁ	72,5	86,5	100,5	114,5	128,5	142,5

Konsekwencją wzrostu dochodów w perspektywie ok. 30-letniej będzie stopniowy wzrost wydatków. Dążąc do stabilizacji finansowej oraz uwzględniając dane budżetowe z ubiegłych lat (dane GUS) założono, iż wydatki stanowić powinny nie więcej niż 95% dochodów gminy ogółem. W związku z czym oszacowano, że wydatki ogółem mogłyby kształtować się następująco:

PROGNOZOWANE (HIPOTETYCZNE) WYDATKI OGÓŁEM

ROK	2030	2035	2040	2045	2050	2055
MLN ZŁ	68,8	82,1	95,4	108,7	122,0	135,3

Wymiarem aktywności rozwojowej gminy są wydatki majątkowe inwestycyjne. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem gminy na przestrzeni opracowywanych lat (2015-2024) osiągał zróżnicowane wartości:

ROK	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
%	12,0	23,1	17,3	19,5	20,1	17,7	14,1	20,4	27,8	23,9

Mając na względzie zmienność wskaźnika założono, że wydatki majątkowe inwestycyjne stanowić będą ok. 20% wydatków ogółem (założono wariant uśredniony dla analizowanych lata 2015-2024). Mogłyby one zatem wynieść odpowiednio:

PROGNOZOWANE WYDATKI INWESTYCYJNE

ROK	2030	2035	2040	2045	2050	2055
MLN ZŁ	13,8	16,4	19,1	21,7	24,4	27,1

Realizacja zadań przewidzianych w Strategii Rozwoju Gminy wymaga zaangażowania znacznych środków finansowych, wyższych niż wskazanych w prognozowanej wersji wydatków inwestycyjnych, co może stanowić największą barierę dla samorządu, przedsiębiorców i mieszkańców.

Głównym podmiotem odpowiedzialnym za realizację Strategii będzie Urząd Gminy. Rolę koordynatora prac wdrażających i aktualizacyjnych będzie pełnić komórka organizacyjna Urzędu odpowiedzialna za planowanie strategiczne. Ważne jest, aby w procesie nie zabrakło różnorodnych partnerów i rozdzielenia ról pomiędzy specjalistów, partnerów społecznych i decydentów, dzięki temu Strategia nie jest wyłącznie procedurą urzędniczą, ale staje się płaszczyzną współpracy wszystkich środowisk społecznych odpowiedzialnych i zainteresowanych rozwojem gminy.

SEKTORY ZAANGAŻOWANE W WDRAŻANIE STRATEGII

- WŁADZE SAMORZĄDU GMINY
- JEDNOSTKI GMINY
- JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (NP. GMINY METROPOLI WARSZAWSKIEJ)

SEKTOR PUBLICZNY

- MIESZKAŃCY
- ORGANIZACJE POZARZĄDOWE
- GRUPY NIEFORMALNE
- LIDERZY SPOŁECZNI
- OSOBY PUBLICZNE
- REPREZENTANCI MŁODZIEŻY
- REPREZENTANCI SENIORÓW
- REPREZENTANCI OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

SEKTOR SPOŁECZNY

- PRZEDSIĘBIORCY
- INWESTORZY
- ORGANIZACJE OTOCZENIA BIZNESU
- ZRZESZENIA/KLASTRY GOSPODARCZE

SEKTOR BIZNESOWY

Funkcjonujący w Polsce **system finansowania** może w znaczącym stopniu wpłynąć na realizację zakładanych celów. System ten jest wielopoziomowym i zróżnicowanym mechanizmem finansowania, w którym duży nacisk kładziony jest na szeroko rozumiany rozwój gospodarczy. Założenia programowe powinny obejmować jak największą liczbę mieszkańców oraz jak największy obszar danej jednostki. Ponadto, powinny stymulować podejmowanie działań międzylokalnych w ramach współpracy, która przyczynia się do ułatwienia procesu finansowania inwestycji, a także rozkłada ewentualne koszty ich utrzymania i eksploatacji.

Zapewnienie sprawnego realizowania działań przyczyniających się do osiągnięcia postawionych celów wymagać będzie pozyskiwania funduszy zewnętrznych. Do finansowania poszczególnych przedsięwzięć służą **programy krajowe i regionalne**, określające obszary wsparcia i wyznaczają konkretne działania. Podobnie, jak w poprzednich latach (perspektywach: 2007-2013, 2014-2020), tak również w perspektywie 2021-2027 około 60% funduszy z polityki spójności trafi do programów realizowanych na poziomie krajowym. Pozostałe 40% otrzymają programy regionalne.

Fundusze Europejskie na lata 2021-2027 pochodzą z następujących funduszy unijnych:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego;
- Europejski Fundusz Społeczny+;
- Fundusz Spójności;
- Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury;
- Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji.

Podział środków na poszczególne programy wyróżnia się następująco³:

- **Fundusz na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności (Recovery and Resilience Facility – RRF)** – celem programu jest złagodzenie gospodarczych i społecznych skutków pandemii COVID-19 oraz zapewnienie, by europejska gospodarka i społeczeństwo były bardziej zrównoważone, odporne i lepiej przygotowane na wyzwania i możliwości związane z zieloną i cyfrową transformacją. W ramach Instrumentu w Polsce został przyjęty Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności (KPO), składający się z 56 inwestycji i 55 reform.
- **Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS)** – następca Programu Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ). Program przyczyni się do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej,

³ Materiał źródłowy: <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/>

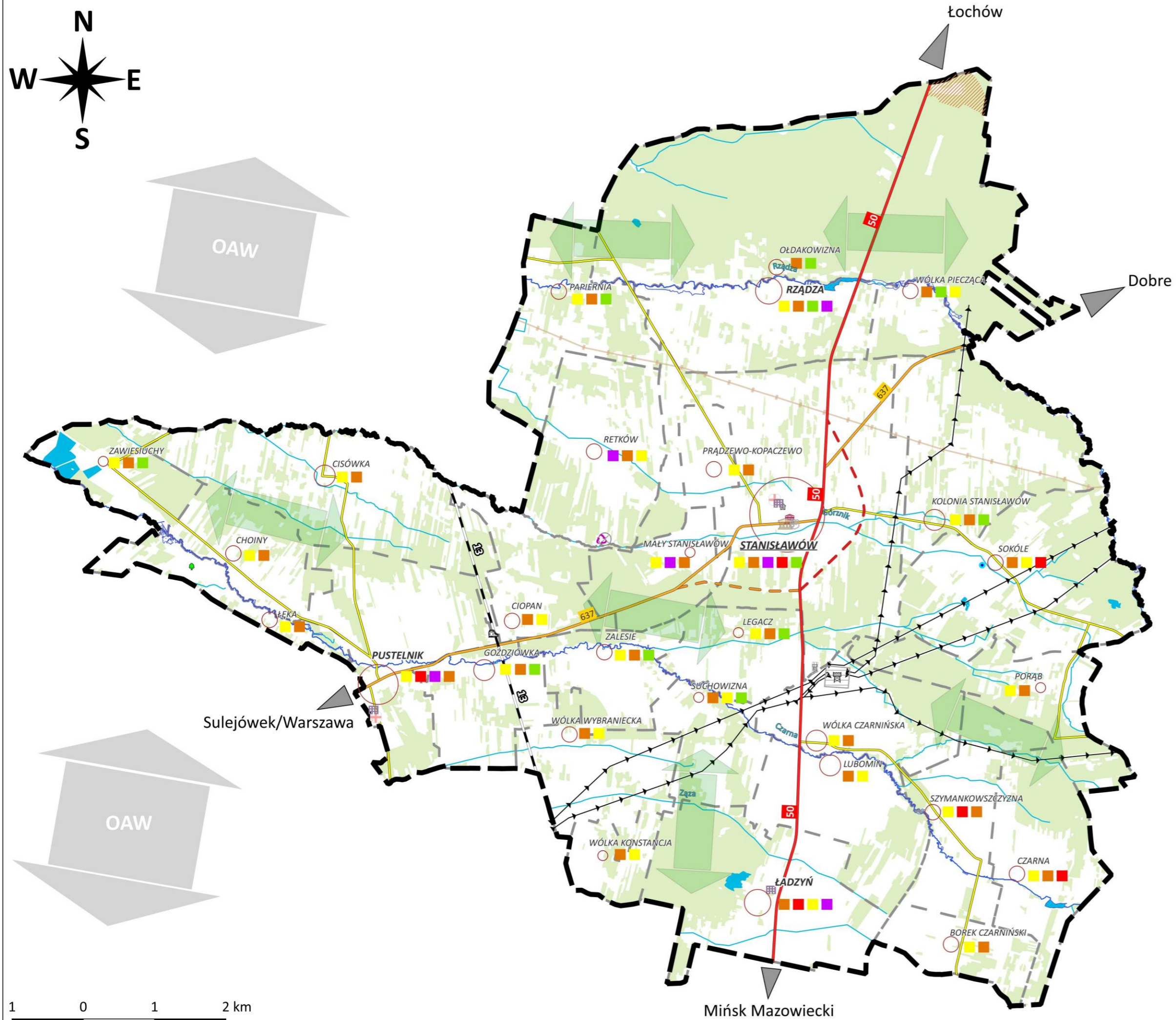
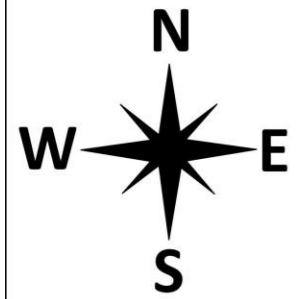
ochrony środowiska oraz przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu. FENiKS wesprze również inwestycje transportowe oraz dofinansuje ochronę zdrowia i dziedzictwo kulturowe.

- **Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG)** – program jest kontynuacją dwóch wcześniejszych programów: Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 (POIG) oraz Inteligentny Rozwój 2014-2020 (POIR). FENG będzie wspierał realizację projektów badawczo-rozwojowych, innowacyjnych oraz takich, które zwiększają konkurencyjność polskiej gospodarki. Z programu będą mogli skorzystać m.in. przedsiębiorcy, instytucje z sektora nauki, konsorcja przedsiębiorstw oraz instytucje otoczenia biznesu, w szczególności ośrodki innowacji.
- **Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS)** - następcą Programu Wiedza Edukacja Rozwój (POWER). Główne obszary działania FERS to: praca, edukacja, zdrowie oraz dostępność. Program będzie wspierał projekty z zakresu: poprawy sytuacji osób na rynku pracy, zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewnienia opieki nad dziećmi, podnoszenia jakości edukacji i rozwoju kompetencji, integracji społecznej, rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia.
- **Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC)** - jest następcą programu Polska Cyfrowa (POPC), który w latach 2014-2020 wspierał cyfryzację w Polsce. FERC będzie koncentrował się przede wszystkim na: zwiększeniu dostępu do ultraszybkiego Internetu szerokopasmowego, udostępnieniu zaawansowanych e-usług pozwalających w pełni na elektroniczne załatwienie spraw obywateli i przedsiębiorców, zapewnieniu cyberbezpieczeństwa w ramach nowego dedykowanego obszaru interwencji, rozwoju gospodarki opartej na danych, wykorzystującej najnowsze technologie cyfrowe, rozwoju współpracy międzysektorowej na rzecz tworzenia cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych, wsparciu rozwoju zaawansowanych kompetencji cyfrowych, w tym również w obszarze cyberbezpieczeństwa dla jednostek samorządu terytorialnego (jst) i przedsiębiorców.
- **Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich (PTFE)** – program ma trzy główne priorytety: skuteczne instytucje, skuteczni beneficjenci i skuteczna komunikacja. Środki z Pomocy Technicznej zostaną przeznaczone m.in. na: szkolenia dla beneficjentów korzystających z Funduszy Europejskich, rozwój krajowego systemu informatycznego, umożliwiającego aplikowanie i rozliczanie projektów unijnych, działania informacyjno-promocyjne zwiększające wiedzę o Funduszach w Polsce.
- **Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FEPŻ)** – program, który obejmuje pomoc żywnościową w formie paczek żywnościowych lub posiłków oraz realizację działań towarzyszących (np. warsztaty, doradztwo), które będą miały na celu poprawę sytuacji osób potrzebujących i najuboższych.
- **Wspólna Polityka Rolna na lata 2023-2027** – wsparcie przyznawane jest na podstawie dokumentu pn. „Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027” w formie tzw. płatności bezpośrednich. Obejmuje ono wsparcie dla młodych rolników oraz dofinansowanie związane z produkcją w 13 sektorach. Rolnicy mogą ponadto ubiegać się o płatności ONW, rolno-środowiskowo-klimatyczne, ekologiczne, a także premie z tytułu zalesień i zadrzewień oraz systemów rolno-leśnych;
- **Programy Interreg (Europejskiej Współpracy Terytorialnej)** – w latach 2021-2027 Polska będzie uczestniczyć w 14 programach Interreg. Planowany budżet to ok. 2 mld zł. Polska będzie pełnić funkcję Instytucji Zarządzającej dla programów: Południowy Bałtyk, Polska-Słowacja, Polska-Saksonia, Polska-Ukraina. Uczestniczyć będzie także w programach partnerów zagranicznych, a za tym w programach:
  - transgranicznych: Litwa-Polska, Meklemburgia/Brandenburgia-Polska, Brandenburgia-Polska, Czechy-Polska;
  - transnarodowych: Europa Środkowa i Region Morza Bałtyckiego;

- międzyregionalnych: INTERACT, URBACT, ESPON i Interreg Europa;
- **Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027** – program regionalny wspiera realizację celów polityki spójności, do których należą: Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa, Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa, Lepiej połączona Europa, Europa o silniejszym wymiarze społecznym oraz Europa bliżej obywateli. Program obejmuje dziesięć priorytetów:
  - Priorytet I – Fundusze Europejskie dla bardziej konkurencyjnego i inteligentnego Mazowsza (223,7 mln euro);
  - Priorytet II – Fundusze Europejskie na zielony rozwój Mazowsza (390,5 mln euro);
  - Priorytet III – Fundusze Europejskie na rozwój mobilności miejskiej na Mazowszu (245 mln euro);
  - Priorytet IV – Fundusze Europejskie dla lepiej połączonego i dostępnego Mazowsza (222 mln euro);
  - Priorytet V – Fundusze Europejskie dla wyższej jakości życia na Mazowszu (188,6 mln euro);
  - Priorytet VI – Fundusze Europejskie dla aktywnego zawodowo Mazowsza (151,1 mln euro);
  - Priorytet VII – Fundusze Europejskie dla nowoczesnej i dostępnej edukacji na Mazowszu (195,9 mln euro);
  - Priorytet VIII – Fundusze Europejskie dla aktywnej integracji oraz rozwoju usług społecznych i zdrowotnych na Mazowszu (219,5 mln euro);
  - Priorytet IX – Mazowsze bliższe obywatelom dzięki Funduszom Europejskim (175,7 mln euro);
  - Priorytet X – Pomoc techniczna (EFRR 60 mln euro, EFS+ 23,9 mln euro).Oprócz środków z programu regionalnego, Mazowsze otrzyma możliwość korzystania z pomocy z Funduszu Odbudowy oraz programów krajowych z zakresu m.in. infrastruktury i środowiska, badań i wsparcia innowacyjności, rozwoju cyfrowego, rozwoju kapitału ludzkiego, pomocy najbardziej potrzebującym mieszkańcom oraz programu skierowanego do Polski Wschodniej.

ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY: MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY STANISŁAWÓW

OBJAŚNIENIA

- GRANICA GMINY STANISŁAWÓW
- GRANICE OBRĘBÓW EWIDENCYJNYCH
- STRUKTURA SIECI OSADNICZEJ WRAZ Z ROLĄ I HIERARCHIĄ JEDNOSTEK OSADNICZYCH**
- STRUKTURA SIECI OSADNICZEJ I ZAŁUDNIENIE SOŁECTW**
- < 100
- 100 - 200
- 200 - 300
- 300 - 500
- 500 - 1000
- > 1000
- HIERARCHIA JEDNOSTEK OSADNICZYCH**
- STANISŁAWÓW** GŁÓWNY OŚRODEK FUNKCJONALNY ("CENTRUM FUNKCJONALNE")
- PUSTELNIK** NAJWAŻNIEJSZE OŚRODKI WSPOMAGAJĄCE
- ŁĘKA** POZOSTAŁE OŚRODKI W GMINIE
- GŁÓWNE ROLE JEDNOSTEK OSADNICZYCH**
- MIESZKANIOWA
- USŁUGOWA
- ROLNICZA
- PRODUKCYJNA
- TURYSTYCZNO-REKREACYJNA
- SYSTEM POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH**
- FORMY OCHRONY PRZYRODY**
- SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLISK (SOO) TORFOWISKA CZERNIK PLH140037
- POMNIK PRZYRODY
- KORYTARZE I PŁATY EKOLOGICZNE**
- PRZEBIEG PONADLOKALNYCH SKŁADOWYCH SYSTEMU PRZYRODNICZEGO
- TERENY OBECNIE W UŻYTKOWANIU LEŚNYM
- ZBIORNIKI WODNE
- SIEĆ HYDROGRAFICZNA
- GŁÓWNE ZAGROŻENIA PRZYRODNICZE**
- OBZAR SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ

GŁÓWNE KORYTARZE I ELEMENTY SIECI TRANSPORTOWYCH, W TYM PIESZYCH I ROWEROWYCH

- DROGA KRAJOWA
- ORIENTACYJNY PRZEBIEG OBWODNICY AGLOMERACJI WARSZAWSKIEJ (OAW)
- PLANOWANA OBWODNICA STANISŁAWOWA
- PLANOWANA POŁUDNIOWA OBWODNICA STANISŁAWOWA
- DROGA WOJEWÓDZKA
- DROGI POWIATOWE
- LINIA KOLEJOWA
- STACJA KOLEJOWA

GŁÓWNE ELEMENTY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ

- LINIE ELEKTROENERGETYCZNE NAJWYŻSZYCH NAPIĘĆ
- STACJA ELEKTROENERGETYCZNA 400 KV
- PODSTACJA ELEKTROENERGETYCZNA 400/115 KV
- GAZOCIĄG WYSOKIEGO CIŚNIENIA
- OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW
- GMINNE UJĘCIE WODY
- PUNKT SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW KOMUNALNYCH
- LOKALIZACJA URZĘDU GMINY
- LOKALIZACJA OŚRODKÓW ZDROWIA
- LOKALIZACJA PLACÓWEK OŚWIATOWYCH
- LOKALIZACJA KOMISARIATU POLICJI
- LOKALIZACJA GMINNEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ
- LOKALIZACJA GMINNEGO OŚRODKA KULTURY

Uzasadnienie

Przyjęcie „Strategii Rozwoju Gminy Stanisławów do 2035 roku” oparte jest na przepisach art. 18 ust. 2 pkt 6a, art. 10e ust.1 i art. 10f ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2024, poz. 1153 ze zm.) oraz art. 3 pkt 3 i art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. 2025, poz. 198 ze zm.), z uwzględnieniem ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024, poz. 1112 ze zm.), a także oparte na Uchwale Nr XIII/88/2025 Rady Gminy Stanisławów z dnia 28 kwietnia 2025 r. w sprawie przystąpienia do opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Stanisławów do 2035 roku oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego 2025 poz. 4684).

„Strategia Rozwoju Gminy Stanisławów do 2035 roku” stanowić będzie istotny element systemu zarządzania i planowania rozwoju lokalnego, a jednocześnie instrument pozyskiwania środków zewnętrznych, w tym środków Unii Europejskiej.

„Strategia” określa przede wszystkim kluczowe założenia polityki rozwoju, wskazując wizję, cele strategiczne, cele operacyjne oraz kierunki działań i działania. Są one spójne z celami i założeniami rozwojowymi przewidzianymi w dokumentach programowo-strategicznych i planistycznych szczebla unijnego, krajowego, wojewódzkiego i powiatowego oraz jest skorelowana z założeniami ponadlokalnego. „Strategia” wpisuje się w znowelizowany system planowania przestrzennego w Polsce (powiązanie polityki rozwoju, w tym jej wymiaru przestrzennego, z planami ogólnymi zagospodarowania przestrzennego i miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego).

Dokument zawiera wnioski z „Diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej gminy Stanisławów”, stanowiącej punkt wyjścia do sformułowania założeń rozwoju strategicznego. W „Diagnozie” przeanalizowano szczegółowo najważniejsze wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania rozwojowe. Określono główne szanse i bariery oraz potencjał gminy, nawiązujący do posiadanych zasobów i lokalnej specyfiki. W diagnozie zawarto zarówno elementy retrospektywne, jak i opisujące przyszłość. Ponadto, analizy dokonywane były z uwzględnieniem otoczenia o charakterze lokalnym i ponadlokalnym, w tym zastosowano metodę porównawczą charakteryzowanych zjawisk. Poza diagnozą sytuacji w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym, dokonano opisu uwarunkowań wynikających z założeń, polityk i dokumentów strategicznych poszczególnych szczebli terytorialnych. Omówiono także wyniki przeprowadzonego badania ankietowego.

Dla projektu Strategii, przeprowadzono procedurę konsultacji społecznych, stosownie do obowiązujących przepisów prawa oraz stosownego Zarządzenia. Konsultacje trwały od 03.12.2025 r. do 12.01.2026 r. i miały na celu poznanie opinii oraz zebranie uwag, wniosków i propozycji zmian w zakresie projektowanego dokumentu. Sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji społecznych, zgodnie z dyspozycją ustawową, zostało opublikowane na stronie internetowej biuletynu informacji publicznej Urzędu Miasta i Gminy Stanisławów tj. <https://bip.stanislawow.eu/> w dniu 10 lutego 2026 r., tj. w terminie nie przekraczającym 30 dni od ich zakończenia. Projekt dokumentu został również poddany uprzedniej ewaluacji trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji strategii rozwoju (ewaluacji ex-ante).

Dla projektu Strategii odstąpiono od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024, poz. 1112 ze zm), wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie oraz do Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie z wnioskami o opinię, co do konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w/w projektu dokumentu. Mazowiecki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Warszawie w piśmie z dnia 30.12.2025 r. (znak: ZS.7040.135.2025) nie stwierdził, potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie w piśmie z dnia 04.03.2026 r. (znak: WOOŚ-II.410.275.2025.BS) wyraził opinię, że przedmiotowy projekt nie jest dokumentem, dla którego wymagane jest przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Biorąc pod uwagę powyższe, jak również uwzględniając uwarunkowania określone w art. 49 w/w ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 poz. 1112 ze zm.) – odstąpiono od przeprowadzenia

strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla w/w projektu dokumentu. W dniu 10 marca 2026 r. informację o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wywieszono na tablicy ogłoszeń oraz zamieszczono na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy <https://bip.stanislawow.eu/> wraz z uzasadnieniem, zawierającym informacje o uwarunkowaniach, o których mowa w artykule 49 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 poz. 1112 ze zm.).

Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2024, poz. 1153 ze zm.), projekt dokumentu został przedłożony Zarządowi Województwa Mazowieckiego w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa. Zarząd Województwa Mazowieckiego, w piśmie z dnia 17 marca 2026 roku (znak: OTS-UO-401.3.2026.MB.2) zaopiniował pozytywnie projekt „Strategii Rozwoju Gminy Stanisławów do 2035 roku” stwierdzając, że dokumentu uwzględnia ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określone w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze, przyjętej uchwałą nr 72/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 maja 2022 r.

W świetle powyższych, podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Stanisławów do 2035 roku” jest uzasadnione.